

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ 84 ปาง

อาจารย์อริยะ สุพรรณเภัชช เรียบเรียง

พิมพ์แจกเป็นธรรมทาน

ปางที่ 1

南無喝囉怛那哆囉夜耶 一
 寶咒註云
 南無此云皈依
 皈命皈敬或翻
 空色若約法身
 理而言謂空是
 真空之體色是
 幻色之用攝用
 皈體故云皈依
 喝囉怛那華言
 觀音菩薩哆囉
 夜耶華言摩訶
 薩

此是觀世音菩薩本身大須慈
 悲用心誦讀勿高聲神性急

น้า มอ ๗๗ ๓๑ ตั้ม ๗๗ ๓๗ ๓๑ เท่ง ๗๗

พระลวโลกิตะธรรมทาสโพธิสัตว์ ปราบกฏพระวรกายเป็นรูปพระสงฆ์ทรงศีลทุกประการ
 สอนภาวนาสั่งเกตตฤเตยการณเพื่อหาช่องทางช่วยเหลือนบรรดาสัตว์โลกทั้งหลายน
 ผู้ที่สวดมนต์ปฏิบัติด้วยศรัทธาเลื่อมใสโดยแท้จริง

ปางที่ 1

นำ มอ ฮอ ลา ตัน นอ ตอ ลา เหย่ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปพระองค์ทรงถือลูกประคำ
ออกมาคอยสังเกตดูเหตุการณ์เพื่อหาช่องทางช่วยเหลือบรรดาสัตว์โลกทั้งหลาย
ผู้ที่สวดมนต์ปฏิบัติด้วยความเคารพศรัทธาโดยแท้จริง

ความหมายของพระคาถา นำ มอ ฮอ ลา ตัน นอ ตอ ลา เหย่ เย

นำ มอ หมายถึง การนอบน้อม พึงพึง

ฮอ ลา ตัน นอ หมายถึง ความเป็นรัตนะ

ตอ ลา เหย่ หมายถึง สาม

เย หมายถึง นมัสการ

ขอนอบน้อมนมัสการพระไตรรัตน์ทั้งสาม

การน้อมเอาพระไตรสรณคมน์ พระพุทฺธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งที่ระลึก

ผู้ต้องการปฏิบัติให้ถึงพระองค์ จะต้องสวดมนต์ภาวนาปฏิบัติด้วยความเคารพ
ศรัทธาโดยแท้จริง พระโพธิสัตว์ขอให้เรานอบน้อมพึงพึงมหามรรคบรรลुแจ้งชัดใน
จิตและ เห็นสภาวะแห่งตนอันเป็นธารณี* ที่จะสำเร็จสัมมาสัมพุทฺธิ
ที่ว่านอบน้อมพึงพึงก็คือ ไตรสาม
ถือพระพุทฺธเจ้าเป็นสรณะ ถือพระธรรมเป็นสรณะ ถือพระสงฆ์เป็นสรณะ

เห็นสภาวะแห่งตนอันเป็นธารณี*

ทำตนดุจผืนแผ่นดินซึ่งเป็นที่ให้กำเนิด อุ่มชุกเลี้ยงดูและรองรับสิ่งปฏิกูลเน่าเสียภายใต้ชั้นดิบารมีโดยไม่ปรปักษ์

南無阿唎耶 二

ปางที่ 2
 寶咒註云
 南無阿唎
 耶此是如
 意輪菩薩
 即觀音現
 黑面像降
 魔護持誦
 咒行人

此是如意輪菩薩
 本身到此須存心

ผ้า มอ ลล พลิ เม

พระลวโลทีเตศวรรมหาโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกาย

เป็นรูปพระสองพระองค์ที่สมพระธรรมจักร

ผู้ปฏิบัติจะต้องปฏิบัติตามด้วยศวามเคารพ

ปางที่ 2

นำ มอ ออ หลี เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกาย

เป็นรูปพระองค์ทรงถือพระธรรมจักร

ผู้ปฏิบัติจะต้องปฏิบัติตามด้วยความเคารพ

ความหมายของพระคาถา นำ มอ ออ หลี เย

นำ มอ หมายถึง นอบน้อมฟังฟัง

ออ หลี หมายถึง องค์อริยะ

เย หมายถึง นมัสการ

ขอนอบน้อมฟังฟังองค์อริยะ ซึ่งละบาปและอกุศลธรรมแล้ว

ผู้ปฏิบัติจะต้องปฏิบัติตามด้วยความเคารพ

ประโยคนี้เป็นธารณีที่พระโพธิสัตว์สั่งสอนชาวโลกให้ต้องปฏิบัติทางจิตเป็นมูลฐาน

พระสัทธรรม ล้วนเกิดขึ้นด้วยจิต

ฉะนั้นผู้ปฏิบัติจะต้องมีความแข็งขันในจิต และเห็นสภาวะแห่งตน

จึงจะสามารถบรรลุโพธิภูมิ

เมื่อแข็งขันในจิต ก็จะสามารถเห็นสภาวะแห่งตน

ถ้าความคิดไม่เกิด จิตจะสว่างแจ่มใส *

ตถาคตเป็นอจละ ก็จะบรรลุถึงนิพพาน

ถ้าความคิดไม่เกิด จิตจะสว่างแจ่มใส *

การปฏิบัติจิตจับที่การกำหนดลมหายใจ ดวงจิตเพิกเฉยจากความคิดดับแห่งจิต เมื่อความคิดไม่เกิด จิตเป็นอิสระจากความคิด ในขณะนั้นจะทำให้ดวงจิตใสสว่างและทำให้เกิดแสงแห่งจิตเดิมแท้ในกายโชติช่วงขึ้น

ปางที่ 3

寶咒註云
婆盧羯帝
爍鉢囉耶
觀音現無
量壽相能
令衆生獲
長壽身

婆盧羯帝爍鉢囉耶 三

此是持鉢觀世音菩薩本身若欲
取舍利子誦此存想菩薩持鉢

แผ่ สุก ภัต ติ ชล ปส ตา เณ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกาย

เป็นรูปพระสงฆ์ทรงปางอุ้มบาตร เพื่อสวดโกปรดสัตว์ทั้งสามโลก

ผู้ปฏิบัติตรงเพ่งให้เห็นพระสงฆ์ท่าน ก็สามารทำให้สรรพสัตว์ได้มีอายุยืนยาวนาน

ปางที่ 3

พ่อ ถู กิด ดี ขอ ปอ ลา เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกาย

เป็นรูปพระองค์ทรงปางอุ้มบาตร เพื่อออกโปรดสัตว์ทั้งสามโลก

ผู้ปฏิบัติจงเพ่งให้เห็นพระองค์ท่าน ก็สามารถให้สรรพสัตว์ได้มีอายุยืนยาวนาน

ความหมายของพระคาถา พ่อ ถู กิด ดี ขอ ปอ ลา เย

พ่อ ถู กิด ดี หมายถึง เพ่ง สว่าง พิจารณา

ขอ ปอ ลา หมายถึง เสียงของโลกอันเป็นอิสระ

เย หมายถึง นอบน้อม นมัสการ ฟังฟัง

ขอน้อมนอบการวระต่อองค์พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์

ผู้เพ่งเสียงแห่งสรรพสัตว์ผู้ยาก

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ สงสารชีวิตคนที่ตกอยู่ในความทุกข์ ล้วนเกิดจากการหลงลืมสภาวะเดิมของตน ตกอยู่ในการเวียนว่ายตายเกิด จึงเกิดเมตตาจิตเพื่อโปรดสรรพสัตว์ ต่างปฏิบัติพระพุทธรูป พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ไม่ยึดอินทรีย์ต่างๆ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เป็นโพธิสัตว์ที่บริสุทธิ์

ฉะนั้นผู้ปฏิบัติจะต้องศึกษาตามท่านให้จิตใจสว่าง นิสสัยสะอาดแล้วจึงปฏิบัติธรรมได้ คือ เห็นฉันท์ห้า เป็นศูนย์ ข้ามพ้นไปจากทุกข์ยากทุกประการ ปิดทวารทั้งหกแล้วไปปฏิบัติทำสมาธิ จึงไม่หันเหไปทางนิสสัยภายนอก

ผู้ปฏิบัติจงเพ่งให้เห็นพระองค์ท่าน ก็สามารถให้สรรพสัตว์ได้มีอายุยืนยาวนาน

ปางที่ 4

實咒註云
菩提薩埵
婆耶此是
觀音種子
能使羣生
獲解脫種

菩提薩埵婆耶 四

此是不空絹索菩薩押大兵

ผู้ ที่ สัต ตล ฝล เม

พระลวโศกเตศวรรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกาย

เป็นรูปพระอมงมาศโพธิสัตว์ กำลังโปรดสัตว์

ปางที่ 4

ผู้ ที่ สัต ต่อ ผ่อ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกาย

เป็นรูปพระอมงบาศโพธิสัตว์ กำลังโปรดสัตว์

ความหมายของพระคาถา ผู้ ที่ สัต ต่อ ผ่อ เย

ผู้ ที่ (โพธิ) หมายถึง ตรัสรู้

สัต ต่อ หมายถึง สัตว์

ผ่อ เย หมายถึง น้อมการวะ

ขอนอบน้อมการวะต่อผู้ให้ผู้ให้ความตรัสรู้แก่ทุกชีวิต

เป็นการตักเตือนให้สัตว์ทั้งหลายในโลกนี้

ตื่นจากความหลับ(อวิชชา ,มัวเมาในกามคุณ 5)โดยเร็ว

หันมาให้ปฏิบัติมหาธรรมมรรค อันเป็นเส้นทางสู่ธารณี

หากมุ่มมั่นฝึกฝ้อยู่ในธรรมด้วยความตั้งใจอย่างลึกซึ้ง

หมั่นระลึกลนอบน้อมต่อความแจ้งในสภาวะดั้งเดิม ก็จะหลุดพ้นได้โดยง่าย

ปางที่ 5

寶咒註云
摩訶薩埵
婆耶觀音
現不空羅
索菩薩普
度衆生得
菩提心

摩訶薩埵婆耶 五

此是菩薩種子自
誦咒之本身也

ทม่อล ๗๖ สัต ตล พล ๕

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุเป็นพระวรกาย
เป็นรูปพระลงศก้าตังสวดพระภาตาตรงประทับนั่งอยู่บนแท่นดอกบัวดอกใหญ่
ผู้ปฏิบัติตามพระภาตานี้ ผสมทุกคัมภีร์ทุก

ปางที่ 5

หม่อ ฮอ สัต ตอ พอ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางค์เป็นพระวรกาย
เป็นรูปพระองค์กำลังสวดพระคาถาทรงประทับนั่งอยู่บนแท่นดอกบัวดอกใหญ่
ผู้ปฏิบัติตามพระคาถานี้ ย่อมหลุดพ้นทุกข์

ความหมายของพระคาถา หม่อ ฮอ สัต ตอ พอ เย

หม่อ ฮอ หมายถึง ใหญ่มาก

สัต ตอ หมายถึง สัตว์โลก หรืออีกนัยหนึ่งหมายถึงผู้กล้าหาญ

พอ เย หมายถึง น้อมการวระ

น้อมการวระต่อผู้กล้าหาญ แห่งสรรพสัตว์ในโลกที่กว้างใหญ่

พระโพธิสัตว์อันเปี่ยมด้วยพระกรุณา เห็นว่า

สรรพสัตว์อยู่ใต้อำนาจของอินทรี 6 (ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ) ถูกอาภรณ์ทั้ง 7

(ดีใจ โกรธ กังวล ครุ่นคิด โศกเศร้า หวาดกลัว ตกใจ) ปกคลุมอยู่

ยอมละทิ้งมูลสัจธรรมของตนไปเวียนว่ายตายเกิด

จึงประกาศพระธารณีนี

ผู้ปฏิบัติตามพระคาถานี้ สามารถยึดมั่นอนุตรมรรคนี้

ถ้ารู้สึกตัวและลงมือปฏิบัติล้วนหลุดพ้นได้ทั้งสิ้น

จะได้หลุดพ้นทุกข์ สามารถข้ามสาครอันเป็นทุกข์นี้ได้

และจะได้รับความสุขอันเป็นนิรันดร์

ปางที่ 6

寶咒註云
摩訶迦盧
尼迦耶觀
音現馬鳴
菩薩能除
一切病苦
盡皆消滅

摩訶迦盧
尼迦耶 六

此是馬鳴菩薩
本身手鉞折羅
即是

บทแปล แปล เกี้ยว สู่ บทนี้ เกี้ยว เถ

พระลวักขิตะพรหมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระฉัศวโมหโพธิสัตว์
ซึ่งตรัสรู้สมุตตรธรรมด้วยตนเอง คือ ตรัสรู้เอง หฤตพินได้ด้วยพระองค์เอง
ทั้งยังโปรดผู้อื่นให้เห็นแจ้งในสมุตตรธรรมนั้นด้วย
และเมื่อผู้รู้แจ้งแล้วยังโปรดผู้อื่น

ปางที่ 6

หม่อ ฮอ เกีย ลู หนี เกีย เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระอศวโฆษโพธิสัตว์
ซึ่งตรัสรู้อนุตรธรรมด้วยตนเอง คือ ตรัสรู้เอง หลุดพ้นได้ด้วยพระองค์เอง
ทั้งยังโปรดผู้อื่นให้เห็นแจ้งในอนุตรธรรมนั้นด้วย
และเมื่อผู้นั้นรู้แจ้งแล้วยังโปรดผู้อื่น

ความหมายของพระคาถา หม่อ ฮอ เกีย ลู หนี เกีย เย

หม่อ ฮอ หมายถึง ใหญ่ มาก

เกีย ลู หมายถึง กรุณา

หนี เกีย หมายถึง จิต

เย หมายถึง การวะ

ขอน้อมการวะต่อผู้มีมหากรุณาจิต

ประโยชน์นี้เตือนให้ผู้ปฏิบัติต้องปล่อยวางกายและจิต หลีกพ้นจากภาพลวงทั้งหลาย
และทำให้จิตใจ่องใสลดความโลภของตน ไม่มีลักษณะแห่งมนุษย์ ไม่มีลักษณะแห่ง
ตน เป็นอยู่โดยอิสระ

ผู้ปฏิบัติต้องสามารถปล่อยวาง อารมณ์ใดๆ สามารถลืมอารมณ์ต่างๆได้

ปฏิบัติอยู่ต่อเนื่องกันก็จะสามารถบรรลุถึงมหารรรคได้

เมื่อเพ่งเห็นรูป และลักษณะโลกเป็นสูญ

ความทุกข์ก็จะดับไปเอง ข้ามไปถึงฝั่งหลุดพ้นได้

ปางที่ 7

๗
 ฅน

此ฅน是諸鬼神合掌聽誦咒也
 得成佛也
 想此字而
 來皆因觀
 母一切如
 切真言之
 法門是一
 具含無量
 覺謂ฅน字
 分便成正
 觀於初夜
 提後習此
 行不得菩
 謂多年修
 ฅ如來因
 寶咒註云

จัน

พระลวโศกเทศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปราชาแห่งเทพทั้งปวง
 เทพเจ้าทุกชั้น พุทธเจ้าทุกองค์ ล้วนเฝ้าคำนับและบรรลุนิมนต์มาสัมพันธ์
 ระตั้งลงพนมมือฟังพระภาตาทน์

ปางที่ ๗

งัน

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปราชาแห่งเทพทั้งปวง
เทพเจ้าทุกชั้น พุทธเจ้าทุกองค์ ล้วนเพ่งค่านี้อะและบรรลุล้มมาล้มพุทธิ
จะต้องพนมมือฟังพระคาถาบทนี้

ความหมายของพระคาถา งัน

งัน หมายถึง นอบน้อม

ความนอบน้อม อันเป็นมารดาแห่งธารณีทั้งหลาย เป็นมูลเหตุดั้งเดิมของมนุษย์

ขอนอบน้อมบูชาถวายแด่พระโพธิสัตว์เป็นผู้มีความเมตตากรุณาไม่มีประมาณ
ทรงนำลัทธิธรรมอันเป็นความสุขที่แท้จริง ปลูกให้มนุษย์ฟื้นคืนจากสภาวะเดิมที่มีอยู่
เข้าถึงลัทธิธรรมธรรมอันบริสุทธิ์ มีความหมายว่า

นอบน้อม บูชาถวาย ปลูกให้ตื่น ฝึกธรรมกาย นิรมานกาย สัมโภคกาย

ถ้าชาวโลกถือลัทธิธรรมนี้ ทวยเทพและภูตผีจะพนมมือคารวะ

จะต้องพนมมือฟังพระคาถาบทนี้

ปางที่ 8

薩喃囉罰曳 八

寶咒註云
薩喃囉罰
曳觀音現
天王身降
伏羣魔眾

此四大天王之本身降魔

สัต พัม ๓๑ ๕

พระลวโลกิเตศวรรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุพระวรกายเป็นรูป
ท่านท้าวมหาลोकบาลและองค์เทพราช
เพื่อโปรดพวคมาร ด้วย พระบารมี 6 อย่าง

ปางที่ 8

สัต พัน ลา ฮั อี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป

ท่านท้าวจตุโลกบาลและองค์เทพราช

เพื่อโปรดพวคมาร ด้วย พระบารมี 6 อย่าง*

ความหมายของพระคาถา สัต พัน ลา ฮั อี

สัต พัน ลา หมายถึง อิสระ

ฮั อี หมายถึง องค์อริยะ

องค์อริยะ ผู้มีจิตอิสระ มีกายใจอันบริสุทธิ์

มีกาย ใจ สะอาด เหล่ามารมาทำร้ายไม่ได้

ประโยคนี้เป็นคาถาพระโพธิสัตว์

สอนผู้ปฏิบัติจะต้องทำกายและจิตใจให้บริสุทธิ์

จะให้กายใจบริสุทธิ์ ต้องตั้งใจอยู่ในสัทธรรม ปฏิบัติตั้งมั่นอยู่ในศีล

แก้ความผิดมาเป็นกุศลกรรม เป็นทางที่จะเข้าถึงธรรมมรรค

ผู้ปฏิบัติธรรมจะต้องกวาดล้างความโลภทางกายใจให้หมดสิ้น

จึงจะเกิดเป็นปัญญาได้

และได้รับการคุ้มครองจาก ท่านท้าวจตุโลกบาลเทพราช

* บารมี 6 ประกอบด้วย ทานบารมี ศีลบารมี ขันติบารมี วิริยะบารมี ฌานบารมี ปัญญาบารมี

ปางที่ 9

數但那但寫 九

實咒註云
數但那但
寫此是天
王所統護
持行人得
三列勝一
改惡遷善
二貧者富
饒三得生
極樂

此是四大天王部落鬼神名字也

ษุ ตัณ นล ตัณ ษ

พระลวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูปท่านทำวรตุโลกบาล
และองค์เทพราชพร้อมทั้งองค์เทพทั่วไปเสด็จพร้อมด้วยเทพและภูตผีปีศาจบริวาร
ในได้นั่งกับบัลลังก์ เพื่อชี้หนทางให้มนุษย์เลิกทำบาปหันไปทำกรรมดี

ปางที่ 9

ชู ตัน นอ ตัน เซ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป
ท่านท้าวจตุโลกบาลและองค์เทพราชพร้อมทั้งองค์เทพทั่วไป
เสด็จพร้อมด้วยเทพและภูตผีปีศาจบริวาร ในได้บังคับบัญชา
เพื่อชี้หนทางให้มนุษย์เลิกทำบาปหันไปทำกรรมดี

ความหมายของพระคาถา ชู ตัน นอ ตัน เซ

ชู ตัน นอ ตัน เซ หมายถึง การปฏิบัติธรรม

การปฏิบัติธรรม ต้องถือความสัตย์เป็นพื้นฐาน ถือความเพียรเป็นเครื่องมือ
เพื่อบรรลุสู่อรุณ

ถ้าการปฏิบัติมิได้ประกอบด้วยความสัตย์ ก็เท่ากับไม่เข้าใจ เพราะความสัตย์
ปราศจากความหลุดลวง จิตจะเป็นหนึ่ง

เมื่อมีความสัตย์ จิตจะเป็นหนึ่ง ก็จะเกิดความเข้าใจ

เมื่อเกิดความเข้าใจ ก็จะเห็นความปลอดโปร่ง

เมื่อจิตปลอดโปร่ง ก็จะเกิดการเปลี่ยนแปลง

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ก็จะมีการกลับกลายไปในทางที่ดีงาม

ฉะนั้นการปฏิบัติด้วยความสัตย์

จึงได้รับความคุ้มครองจากจตุโลกบาล 6 และทวยเทพทั้งหลาย

เพื่อให้พระอริยะใช้อิณหารเพื่อปกป้องรักษาตักเตือนมวลมนุษย์

ให้ตั้งใจมุ่งตรงไปในทางธรรม พยายามกำจัดความเคยชินต่อการทำบาป

ปางที่ 10

南無悉吉唵埵伊蒙阿唎耶 十

南無義見
前註悉吉

唵埵伊蒙

因持咒力

求妻得妻

求子得子

求富得富

所求皆得

阿利耶龍

樹本身現

黑面像菩

薩降伏魔

究

此是龍樹菩薩本身大須用

心誦此勿疎失菩薩性急

น้ำ มล สีด กัด สี ตล สี ทม่ง ลล สี เม

พระลวโศกิตะสวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระนาคารขุมโพธิสัตว์

เป็นผู้นวบคุมและคุ้มครองผู้ปฏิบัติธรรมอย่างแท้จริง

และปราบปรามเหล่ามาร (ศัตรูลี้ลับ) ให้พินาศสิ้นสมดังมุ้งหวัง

ปางที่ 10

นำ มอ ลิด กิด ลี ตอ อี หม่ง ออ ลี เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระนาคราชโพธิสัตว์
เป็นผู้ควบคุมและคุ้มครองผู้ปฏิบัติธรรมอย่างแท้จริง
และปราบปรามเหล่ามาร (ศัตรูคู่อาฆาต) ให้พินาศสิ้นสมดังมุ่งหวัง

ความหมายของพระคาถา นำ มอ ลิด กิด ลี ตอ อี หม่ง ออ ลี เย

นำ มอ หมายถึง นอบน้อม

ลิด กิด ลี ตอ อี หม่ง หมายถึง ผู้ปฏิบัติธรรมย่อมได้รับความคุ้มครองจาก
พระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์

ออ ลี เย หมายถึง การปฏิบัติธรรมจะใจร้อนเพื่อให้ได้ผลในทันที
ไม่ได้

ขอนอบน้อมต่อผู้ปฏิบัติธรรมที่ย่อมได้รับความคุ้มครองจากพระพุทธเจ้า
และพระโพธิสัตว์ ซึ่งการปฏิบัติธรรมจะต้องทำด้วยความมานะพากเพียร มีจิต
มั่นคงจะใจร้อนเพื่อให้ได้ผลในทันทีไม่ได้

ผู้ที่ขอนอบน้อมเข้าถึงองค์อริยะ จำต้องปฏิบัติธรรมโดยความมานะพากเพียร มีจิต
มั่นคงเป็นหนึ่งใน

จะกระทำโดยเร่งรีบไม่ได้ ต้องทำใจให้ว่าง เข้าถึงองค์พระธรรมคัมภีร์

หมั่นในการปฏิบัติตามหลักธรรม มีความคิดดำรงมั่น

ที่จะก้าวข้ามพ้นต่อโลกีย์วิสัย คิดจะทำประโยชน์ต่อสรรพชีวิต

เช่นนี้ ก็จะมีโพธิสัตว์วัชรกร คอยปกป้องรักษาการกระทำไม่มีขัดข้องในทุกๆ กรณี
มีความสะดวกเหมาะสมความปรารถนาทุกประการ

ปางที่ 11

寶咒註云
婆盧吉帝
圓滿報身
盧舍那佛
室佛囉行
人持咒隨
處得大任
意自在楞
嚴婆因持
咒故十方
世界無不
聞其聲名

此是圓滿報身盧舍那佛

婆盧吉帝室佛囉楞嚴婆 十一

แผ่ สู่ กิต ติ สิต ย์ ตา เสง ทั่ว พล

พระลวโกลิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็น
รูปพระสี่มโหสถากน แห่ของศพระไวโรหณะพุทธเจ้าอันเป็นทิพพาวะ
มีรัศมีรุ่งเรืองแผ่ซ่านทั่วไป เพื่อสงมาโปรดสัตว์ในจำนวนที่เป็นลมหิต

ปางที่ 11

ผ่อ ลู กิต ตี ลิต ฮู ลา เลง ถ่อ พอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็น
รูปพระสัมโมคคกาย แห่งองค์พระไวโรจนะพุทธเจ้าอันเป็นทิพยภาวะ
มีรัศมีรุ่งเรืองแผ่ซ่านทั่วไป เพื่อลงมาโปรดสัตว์ในจำนวนที่เป็นอมิต

ความหมายของพระคาถา ผ่อ ลู กิต ตี ลิต ฮู ลา เลง ถ่อ พอ

ผ่อ ลู กิต ตี หมายถึง จิตต้องกระทำ

ลิต ฮู ลา หมายถึง ท่องเที่ยวไปอย่างอิสระ

เลง ถ่อ พอ หมายถึง มุ่งสำเร็จในมรรคผล

พระโพธิสัตว์สอนให้ผู้ปฏิบัติ มีจิตอิสระ ตั้งจิตมุ่งก้าวหน้าไป
เพื่อสำเร็จในมรรคผล

ประโยคนี้พระโพธิสัตว์สอนให้ผู้ปฏิบัติ ต้องตั้งใจมุ่งก้าวหน้าไป
การนั่งเพ่งสมาธิ เป็นการ ฝึกฝนให้จิตและกายรวมเป็นหนึ่ง(เอกัคคตา)

ดังนั้นเวลาปฏิบัติต้องนั่งตัวตรง จิตมีสมาธิ

ก็จะได้แสงสว่างอันสมบูรณ์

มารไม่สามารถมารบกวนได้ ทุกสิ่งจะเป็นไปตามความต้องการ

ปางที่ 12

寶咒註云
南無那囉
謹擇此是
法身名號
起報化身
廣度衆生
獲金剛身

此是清淨法身毘盧遮
那佛本身大須用心

南無那囉謹擇 三

น้า มล นล สก กิม ชี

พระฉวโสทีเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระไวโรจนะพุทธเจ้า
โปรดบัณฑิตให้เขาสัตว์โลกทั้งหลายมีความสุขสำราญ

ปางที่ 12

นำ มอ นอ ลา กิน ชี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระไวโรจนะพุทธเจ้า
โปรดบันดาลให้เหล่าสัตว์โลกทั้งหลายมีความสุขสำราญ

ความหมายของพระคาถา นำ มอ นอ ลา กิน ชี

นำ มอ หมายถึง นอบน้อม

นอ ลา กิน ชี หมายถึง การคุ้มครองผู้กระทำความดี และผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ
ขอนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์ ผู้ให้การคุ้มครองต่อผู้กระทำความดี และผู้ปฏิบัติดี
ปฏิบัติชอบ พร้อมนักปราชญ์ อันเป็นความเมตตากรุณาอย่างแท้จริง ขององค์พระ
มหาโพธิสัตว์

ผู้ปฏิบัติธรรมจะต้องทำตนเป็นตัวอย่าง เพื่อให้สาธุชนรุ่นหลังได้รับรู้เป็นแบบอย่าง
และเจริญรอยตามสาธุชนผู้ปฏิบัติตามพระพุทธองค์และพระธรรม
ซึ่งต้องมีความเมตตากรุณาจิตและโพธิจิตเพื่อโปรดสัตว์
รักษาพระธรรมยิ่งกว่าชีวิต และแผ่แผ่ทั่วไปไม่มีประมาณ
เป็นคาถาที่บอกกล่าวแก่ชาวโลก ให้ยึดถือพระไตรรัตนะ
จะต้องปฏิบัติตนอยู่ในมนุษยธรรม
ผู้ปฏิบัติจะต้องมีจิตใจที่กว้างขวาง
ศึกษาตามพระโพธิสัตว์ หรือการโปรดสัตว์เป็นหน้าที่ของตน
มีปณิธานว่า ตราบใด นรกไม่ว่างจะไม่บรรลुพุทธภูมิ เพื่อให้สัตว์โลกหลุดพ้น
โลกเรานี้ก็อาจจะเป็นโลกบริสุทธิ์

ปางที่ 13

醍醐摩訶幡哆沙咩 十三

大慈大悲
觀世音菩
薩摩訶薩
悲能拔苦
悲能與樂
普度羣生
幡哆沙咩
此是羊頭
羊鳴神王
護持行人
使虎狼毒
獸悉皆遠
離

此是羊鳴羊頭神王共諸天魔為眷屬

ขี้ ดี ขม่อ ๒๒ พัม ๓๒ ชา เม

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์

ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระรูปเมษ ศีรษะเทพเจ้า

ปางที่ 13

ชี ลี หม่อ ฮอ พัน ต่อ ซา เม

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปพระรูปเมษ ศีรษะเทพเจ้า

ความหมายของพระคาถา ชี ลี หม่อ ฮอ พัน ต่อ ซา เม

ชี ลี หม่อ ฮอ หมายถึง ความเมตตากรุณาไพศาล สามารถบำบัดทุกข์บำรุงสุขได้
พัน ต่อ ซา เม หมายถึง ผู้ที่มีบุญวาสนาจะได้รับการคุ้มครองจากองค์พระ
โพธิสัตว์และเทพเจ้าเบื้องบนพวกมารและอริราชศัตรูทั้งหลาย ไม่สามารถมา
รบกวนได้

พระโพธิสัตว์ทรงเห็นว่ามนุษย์ควรมีความเมตตากรุณาต่อสรรพสัตว์ ผ่อนใจในทาง
โลก โนมน้ำวจิตมาในทางมรรคผล อันจะสามารถช่วยบำบัดทุกข์บำรุงสุขได้ โดยที่ผู้
ที่มีบุญวาสนาเหล่านั้นย่อมจะได้รับการคุ้มครองจากองค์พระโพธิสัตว์และเทพเจ้า
เบื้องบน พวกมารและอริราชศัตรูทั้งหลายไม่สามารถมารบกวนได้

พระโพธิสัตว์เล็งเห็นว่าชาวโลก

ถือเอาความรวย มีชื่อเสียง ศักดินา เป็นที่นิยมศรัทธา

อันเป็นการหาความทุกข์ใส่ตัวเอง

พระองค์จึงเตือนจิตให้มนุษย์ จงผ่อนใจในทางโลก

ฉะนั้นจึงกล่าวคาถานี้ ให้ผู้ปฏิบัติผ่อนใจในทางโลก โนมน้ำวจิตใจ

ให้จิตหันไปทางมรรคผล

เมื่อจิตว่างจากทางโลกหมดสิ้นแล้ว จิตในทางธรรมก็จะเจริญขึ้น

ปางที่ 14

寶咒註云
薩婆阿他
豆輸朋此
即甘露菩
薩化利六
道四生隨
心自在也

此是甘露菩薩亦是觀世
音菩薩部落以為眷屬也

薩婆阿他豆輸朋
十四

สัตต ฝล ลล ทล เตา ชี พง

พระลวโศกิตะพรหมชาโรฬีสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระสมฤตโฬีสัตว์
มีลหนึ่งพระลองค์ทรงถือถึงทัพพีม ลีกลีลหนึ่งถือสมฤตทุกนที(หม้อน้ำมนต์)
เพื่อระลกลโปรดสัตว์โลก

ปางที่ 14

สัต ฝ่อ ออ ทอ เตา ซี พง

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระอมฤตโพธิสัตว์
มือหนึ่งพระองค์ทรงถือกิ่งทับทิม อีกมือหนึ่งถืออมฤตकुณที(หม้อน้ำมนต์)
เพื่อจะออกไปรดสัตว์โลก

ความหมายของพระคาถา สัต ฝ่อ ออ ทอ เตา ซี พง

สัต หมายถึง การได้เห็น (ได้รู้ได้เห็นในสิ่งทั้งหลายทั้งปวง)

ฝ่อ หมายถึง เสมอภาค

ออ หมายถึง พระสัทธรรมอันบริสุทธิ์

ทอ เตา ซี พง หมายถึง ธรรมไม่มีขอบเขต

พระสัทธรรมอันบริสุทธิ์อันเป็นธรรมที่ไม่มีขอบเขต มนุษย์ทุกคนสามารถรู้ได้เห็น
ได้เพื่อสู่พระพุทธรูมิโดยเสมอภาค

พระโพธิสัตว์ทรงมีความเมตตากรุณาประทานพระคาถาบทนี้

ให้ทุกคนสวดท่องพระมนต์อันสำคัญและปฏิบัติธรรมได้โดยสะดวกสบาย

นำไปสู่การจะสามารถปฏิบัติบรรลุพระพุทธรูมิได้สำเร็จ

ทุกคนที่ปฏิบัติสามารถรู้ได้เห็นได้ และบรรลุสู่พระพุทธรูมิได้โดยเสมอกัน

阿逝孕 十五

ปางที่ 15
寶咒註云
阿逝孕即
觀音現夜
叉天王着
虎皮遊巡
四方勸善
罰惡

此是飛騰夜叉天王
巡歷四方察其是非也

อล ชี เฝิน

พระลอได้เกิดพรหมพาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปยักษ์
เหาะเหินมาตรวจตราไปทั่วทุกๆ ที่ เพื่อพิจารณาความผิดถูก
พระสงฆ์จะได้คอยตักเตือนให้มนุษย์หันมาทำความดี ละเว้นจากการกระทำชั่ว

ปางที่ 15

ออ ชี เย็น

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปยักษ์
เหาะเหินมาตรวจตราไปทั่วทุกๆ ทิศ เพื่อพิจารณาความผิดถูก
พระองค์จะได้คอยตักเตือนให้มนุษย์หันมาทำความดี ละเว้นจากการกระทำความชั่ว

ความหมายของพระคาถา ออ ชี เย็น

ออ ชี เย็น หมายถึง สรรพสัตว์และผู้ที่ทำความดีย่อมได้รับการยกย่องชมเชย ผู้ทำ
บาปจะต้องสำนึกและขอขมาโทษ ให้พระองค์ทรงโปรดประทานเมตตากรุณา

พระโพธิสัตว์เกิดความห่วงใยและสงสารในสรรพสัตว์ที่มีจิตเป็นอกุศล
ชอบในการกระทำความชั่ว ไม่ยอมทำบุญ ยอมตกอยู่ในห้วงทุกข์
พระองค์เกรงว่าสรรพสัตว์เบื่อหน่ายการทำบุญ
จึงให้ยักษ์ราชเหาะมาสำรวจทั่วทุกทิศ และแสดงอภินิหาร
เพื่อเป็นการตักเตือนให้แก้ไขกลับใจมาสร้างทำความดี
ให้ละบาปและมาบำเพ็ญบุญแทน

ปางที่ 16

現伽帝神
其形黑大
蛇盤髻相
此是婆伽婆帝神王其形黑
大以豹皮為襯手把鐵叉

薩婆薩多那摩婆薩多那摩婆伽
現千手觀
音手中各
執法器那
摩婆薩多
那摩婆伽
此即觀音

十六

สีต ฝล สีต ตล มล มล ฝล สีต ตล มล มล ฝล เล

พระลวโศกิตะพรหมพาโฬลสีตว์ ปรางภพระวรกายเป็นรูปเทพเจ้าภคต
รูปรางโฬญโต ฝวภพด้าสนิท ฝลโตมรเป็นฝลศตราวูล(ฝลมัตเตรีฝมปรางมาร)

ปางที่ 16

สัต ผ่อ สัต ต่อ นอ มอ ผ่อ สัต ต่อ นอ มอ ผ่อ เค

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปเทพเจ้าภคติ
รูปร่างใหญ่โต ผิวกายดำสนิท ถือโศมรเป็นศาสตราวุธ(ถือมีดเตรียมปราบมาร)

ความหมายของพระคาถา สัต ผ่อ สัต ต่อ นอ มอ ผ่อ สัต ต่อ นอ มอ ผ่อ เค

สัต ผ่อ สัต ต่อ หมายถึง พระพุทธรูปอันไม่มีขอบเขตที่สิ้นสุด สรรพ
สัตว์ทั้งหลายในโลกนี้ล้วนจะสำเร็จเป็นพระพุทธเจ้าได้

นอ มอ ผ่อ สัต ต่อ หมายถึง พุทธธรรมเป็นความเสมอภาค ไม่แบ่งแยกชั้น
วรรณะเป็นสูงหรือต่ำ และมากน้อย

นอ มอ ผ่อ เค หมายถึง พุทธธรรมมีความยิ่งใหญ่ไพศาล ผู้ที่ปฏิบัติธรรม
จะระงับภยันตรายทุกสิ่งได้

พระพุทธรูปอันไม่มีขอบเขตที่สิ้นสุด สรรพสัตว์ทั้งหลายในโลกนี้ล้วนจะสำเร็จ
เป็นพระพุทธเจ้าได้ พุทธธรรมเป็นความเสมอภาค ไม่แบ่งแยกชั้นวรรณะเป็นสูง
หรือต่ำ และมากน้อย พุทธธรรมมีความยิ่งใหญ่ไพศาล ผู้ที่ปฏิบัติธรรม จะระงับ
ภยันตรายทุกสิ่งได้ไม่ว่านักปราชญ์หรือผู้โง่เขลาบาปบุญญา คนหรือสัตว์ล้วนสามารถ
หลุดพ้นได้ ถ้าเขาเหล่านั้นปฏิบัติธรรมด้วยความตั้งใจ

เป็นคาถาที่ไม่ว่านักปราชญ์ หรือคนโง่เขลา คนหรือสัตว์ เมื่อสวดบูชา ล้วนสามารถ
หลุดพ้นได้ ถ้าสรรพสัตว์ปฏิบัติด้วยความจริงใจ พระโพธิสัตว์จะให้ความเมตตา
กรุณา ปราภฏให้เห็นพันกรพันเนตร มาโปรดให้พ้นทุกข์ภัย เพราะโพธิสัตว์มีอาวุธที่
สามารถปราบปรามมารร้าย ให้ผู้ปฏิบัติได้ปฏิบัติธรรมอย่างสุขสบาย

ปางที่ 17

寶咒註云
摩罰特豆
一切惡人
見菩薩相
悉皆恐怖

摩罰特豆 十七

此是軍吒唎菩薩本身把鐵輪并把索而有三眼是也

มล ยว เตล เต

พระลวโศกเตศวรรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฏพระวรกายเป็นรูปกฤษดา
ทรงถือจักรมีลหนึ่ง และทรงถือบังมาศเป็นศาสตราวุธ

มีตา 3 ดวง หน้าเกรงขามยิ่งนัก

ปางที่ 17

มอ ฮั้ว เตอ เตา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปกุนตาลี

ทรงถือจักรมือหนึ่ง และทรงถือบ่วงบาตเป็นศาสตราวุธ

มีตา 3 ดวง นำเกรงขามยิ่งนัก

ความหมายของพระคาถา มอ ฮั้ว เตอ เตา

คำว่า มอ ฮั้ว เตอ เตา หมายถึง การสั่งสอนตักเตือน

พระโพธิสัตว์ได้สั่งสอนตักเตือน ให้ผู้ตั้งใจถือในการปฏิบัติในสัทธรรมให้เกิดความ
ว่าง ไม่ข้องแวะติดในรูป ไม่ยึดติดในจิต ใช้ปัญญาดับกิเลสให้หมดสิ้นไป

เป็นการตักเตือนของพระโพธิสัตว์

ให้ผู้ปฏิบัติถือพระสัทธรรมให้เป็นบุญ ไม่ข้องแวะ

ไม่ยึดถือติดอยู่ในรูป และไม่ยึดถือติดอยู่ในจิต

ถือความสัทธรรมเป็นใหญ่

ต้องละความคิดวิตกกังวล ดับความโกรธ ความโลภ ความหลง

โดยใช้หลักแห่งปัญญาดับกิเลสให้หมดสิ้นจนเกิดจิตว่างจิตสงบ

เป็นอยู่ในโลกนี้อย่างสันติสุข

怛姪他 十八

ปางที่ 18
寶咒註云
怛姪他觀
音現長舌
相

此是阿羅漢本身劍語也

ตัม จิต ทล

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูปพระอรหันต์
ทรงแสดงธรรมเพื่อโปรดสัตว์

ปางที่ 18

ตัน จิต ทอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูปพระอรหันต์
ทรงแสดงธรรมเพื่อโปรดสัตว์

ความหมายของพระคาถา

ตัน จิต ทอ หมายถึง ความศรัทธาที่แท้จริงอย่างต่อเนื่อง
ความศรัทธาที่แท้จริงอย่างต่อเนื่อง ยังผลให้จิตตรงกับพระธรรม ไม่เกิดความติด
ทางโลกเกิดขึ้นในดวงจิต เพื่อนำทางเข้าถึงธรรมทั้งหลาย ด้วยความศรัทธาโดย
แท้จริง

ความศรัทธาจริงอันต่อเนื่องกัน จิตต้องตรงกับพระธรรม
ห้ามมิให้มีความคิดทางโลกเกิดขึ้นโดยเด็ดขาด
ทั้งนี้เนื่องจากว่า หากปล่อยให้ความคิดทางโลกเกิดขึ้นในจิต
กายใจก็จะไม่บริสุทธิ์
ทำให้เกิดความขัดแย้งกับพระธรรม
จะไม่อาจพบสันติสุขได้เลย

唵 阿婆盧 十九

ปางที่ 19
 唵 註 見 前
 阿 婆 盧 醯
 觀 音 現 三
 目 相

此是觀世音菩薩
 本身掌當胸也

จัน ลล ฝล ลู ขี

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูป พระองค์ทรงประทับ
 ยืนขัดสมาธิพนมมือตรงระหว่างหน้าอก แสดงถึงความเมตตากรุณา
 เพื่อบำบัดทุกข์เป็นความสุข ช่วยปลดปล่อยความทุกข์ของสรรพสัตว์ที่ขมในโลกล

ปางที่ 19

จัน ออ ผ่อ ลู ซี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูป
พระองค์ทรงประทับนั่งขัดสมาธิพนมมือตรงระหว่างหน้าอก
แสดงถึงความเมตตากรุณาเพื่อจะให้เป็นความสุข
ช่วยปลดปล่อยความทุกข์ของสรรพสัตว์ที่อยู่ในโลก

ความหมายของพระคาถา จัน ออ ผ่อ ลู ซี

จัน(โอม) หมายถึง นอบน้อม, เป็นบทนำ

ออ ผ่อ ลู ซี หมายถึง ถือนหลักปฏิบัติด้วยจิตใจเด็ดเดี่ยวไม่หวั่นไหว

ขอนอบน้อมต่อผู้ปฏิบัติธรรมที่ถือนหลักปฏิบัติด้วยจิตใจเด็ดเดี่ยวไม่หวั่นไหว

ผู้ปฏิบัติธรรมต้องมีจิตใจที่เด็ดเดี่ยว ไม่หวั่นไหวต่อการก่อวนของเหล่ามารทั้งมวล
(กิเลส) ถ้าหากสามารถตั้งจิต ข่มจิต สรรวมกาย วาจา และจิต ละทิ้งโลกียวิสัย
ทั้งหมด ยึดถือในพระธรรมเป็นผู้นำแห่งความบริสุทธิ์ จิตสะอาดปราศจากราคะ มี
ความสดใสมิมีราคะปนเปื้อน ก็จะเข้าถึงพุทธสภาพที่มีอยู่ดั้งเดิม
ถ้าสามารถทำให้จิตมีความสงบนิ่งอยู่ทุกขณะ ไม่ว่าจะเดิน นั่ง นอน นิ่งอยู่ในทุก
ขณะ ทั้งในขณะหยุดนิ่งและเคลื่อนไหว ก็จะมีความสำเร็จทางธรรมโดยไม่รู้สึกรำ
พระพุทธรูปเจ้าทุกพระองค์ รวมทั้งพระโพธิสัตว์ได้หลุดพ้นในขณะที่อยู่บนโลก อัน
มากล้นด้วยกิเลสที่เต็มไปด้วยความเลื่อม 5 ประการ(เลื่อมญาติ เลื่อมภคชะ เลื่อม
เพราะโรค เลื่อมศีล เลื่อมทัญญู)นี้

毗盧迦帝 二十

ปางที่ 20

寶咒註云
盧迦帝十
方世界菩
薩現身度
脫衆生

此是大梵天王本身神仙為部落

สุ เกีย ตี

พระลวโศกิตะสุวรรณมหาโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกายเป็นรูปพระมหาพรหมเทพราช
ลวโกปรดสัตว์และลวคสดสงดูแต่โดยเฉพาะสรรพสัตว์ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

ปางที่ 20

ดู เกีย ตี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระมหาพรหมเทพราช
ออกโปรดสัตว์และคอยสอดส่องดูแลโดยเฉพาะสรรพสัตว์ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

ความหมายของพระคาถา ดู เกีย ตี

ดู เกีย ตี หมายถึง มีกุศลจิตสะอาดบริสุทธิ์

เป็นธรรมที่พระโพธิสัตว์ได้ตัดเตือนสรรพสัตว์

พระโพธิสัตว์ตัดเตือนสรรพสัตว์ ให้รักษาความมีกุศลจิตให้สะอาดบริสุทธิ์

มีแสงรัศมีสว่างรอบกาย ไม่มัวหมอง สามารถเข้าร่วมกับดินฟ้าเป็นอันหนึ่งอัน

เดียวกัน การเป็นอิสระ เป็นโลกนารถ มีกุศลจิตสะอาดบริสุทธิ์ มีแสงสว่างรอบพระ

วรกาย ไม่มัวหมอง อย่าทำลายตนเอง อย่าหลงผิดเป็นชอบ สามารถเข้าร่วมกับดินฟ้า

เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ผู้ปฏิบัติจิต สิ่งสำคัญต้องรักษาจิตให้บริสุทธิ์

ต้องระมัดระวังอยู่ตลอดเวลา และสวดมนต์คาถาอยู่เสมอ

ปางที่ 21

寶咒註云
迦羅帝觀
音現笑面
相

迦
盧
帝
主

此是帝神長大黑色也

เก็ด ลล ตี

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางภาพระวรกายเป็นรูปของเทพเจ้า
เพื่อคอยช่วยเหลือสรรพสัตว์

ปางที่ 21

เกีย ลอ ตี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปของเทพเจ้า
เพื่อคอยช่วยเหลือสรรพสัตว์

ความหมายของพระคาถา เกีย ลอ ตี

เกีย ลอ ตี หมายถึง ผู้มีความกรุณา ผู้ปลดปล่อยความทุกข์

พระโพธิสัตว์มีเมตตาจิต กรุณาจิต ให้ผู้ปฏิบัติธรรมมีความกรุณา เป็นผู้ปลดปล่อย
ความทุกข์ ให้เป็นผู้มีจิตสงบ มีจิตในทางธรรม ดำรงด้วยมรรคอันเที่ยงแท้มั่นคง มี
สติปัญญาเฉียบแหลม ยิ่งใหญ่

เป็นคาถาที่พระโพธิสัตว์มีเมตตาจิต กรุณาจิต ชักชวนให้มนุษย์ได้ปฏิบัติธรรม
เมื่อจิตมีความสงบ ก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงสิ่งชั่วร้ายให้กลับกลายเป็นดี เปลี่ยนจิต
บาปเป็นจิตกุศลได้

ปางที่ 22

寶咒註云
菩薩現摩
醯首羅相
度化衆生

此是三十三天是魔醯
首羅天神領天兵青色

夷醯唎 二十二

อี อี อี

พระลวโกลิตะพรหมพาฬฤคสัตว์ ปราบกฏพระวรกายเป็นรูปเทพเจ้ามเหศวร
เสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ทรงนำทัพเทพยดา ลงมาโปรดเหล่าสัตว์
จะมึนไม่ว่าในทณแห่งใดสรรพสัตว์ใดได้รับความไม่เป็นสุข
พระโพธิสัตว์จะไปช่วยตามเสียงที่ร้องขอมุนๆ

ปางที่ 22

อิ ฌี ลี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปเทพเจ้ามเหศวร
เสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ทรงนำทัพเทพยดา ลงมาโปรดเหล่าสัตว์
ฉะนั้นไม่ว่าในหนแห่งใดสรรพสัตว์ใดได้รับความไม่เป็นสุข
พระโพธิสัตว์จะไปช่วยตามเสียงที่ร้องขอนั้นๆ

ความหมายของพระคาถา อิ ฌี ลี

อิ ฌี ลี หมายความว่า การไม่ให้มีจิตใจที่คิดผิดและหลงผิดมัวเมาเกินไปด้วย
ความโลภที่เป็นต้นเหตุ

พระโพธิสัตว์ผู้ตั้งอยู่ในความเมตตากรุณา อำนวยประโยชน์แก่มนุษย์และสรรพสัตว์
ทั้งปวง ทรงสั่งสอนไม่ให้มนุษย์มีจิตใจที่คิดผิดและหลงผิดมัวเมาเกินไปด้วยความ
โลภที่เป็นต้นเหตุ ซึ่งทำให้สรรพสัตว์ได้รับความไม่เป็นสุข

ปางที่ 23

寶咒註云
菩提薩埵
衆生以堅
實真心求
菩薩一切
皆應

摩訶菩提薩埵 卅五

此是實心更無雜亂心即名薩埵

พระอริยสัจ ๓

พระอริยสัจ ๓ พระอริยสัจ ๓ พระอริยสัจ ๓
ใช้ความเมตตา กรุณา อันบริสุทธิ์ เป็นพระภาวนาที่มีความเป็นอนัตตา
เพื่อจะได้มีเอาสมาธิอันสงบที่ปฏิบัติ

ปางที่ 23

หม่อ ฮอ ผู้ ที่ ลัด ตอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฎพระวรกายเป็นรูปพระโพธิสัตว์
ใช้ความเมตตากรุณาอันบริสุทธิ์เป็นพระคาถาที่มีความเป็นอนัตตา
เพื่อจะได้นำเอามาอบรมสั่งสอนผู้ที่ปฏิบัติ

ความหมายของพระคาถา หม่อ ฮอ ผู้ ที่ ลัด ตอ

หม่อ ฮอ หมายถึง ความยิ่งใหญ่ไพศาลในพระพุทธธรรม ทุกคนพึงปฏิบัติกันได้
ด้วยหลักเหตุผล

ผู้ ที่ หมายถึง มองเห็นโลกที่พวกเราได้อาศัยอยู่นี้
โลกนี้เป็นความสูญ โลกนี้เป็นจุดศูนย์กลาง

ลัด ตอ หมายถึง อนัตตาธรรม พึงปฏิบัติได้ มองเห็นสรรพธรรมเป็นศูนย์กลาง
พระพุทธธรรมที่มีความยิ่งใหญ่ไพศาลซึ่งทุกคนพึงปฏิบัติ คืออนัตตาธรรม ที่
มองเห็นโลกและสรรพธรรมเป็นศูนย์กลาง พิจารณาเห็นโลกนี้เป็นความสูญ

พระโพธิสัตว์ทรงชี้ให้เห็นว่า

ความรู้เรื่อง ลาก ยศ สรรเสริญเป็นสูญ

เห็นเป็นฟองน้ำ เห็นเป็นเงาหลง

ทำจิตใจร่างกายให้บริสุทธิ์

โดยเฉพาะผู้เริ่มปฏิบัติ จะต้องมึจิตใจที่มั่นคงแน่วแน่

พยายามข้ามพ้นไปจากความทุกข์ กิเลส

ปางที่ 24

寶咒註云
即菩薩隨
應化身現
不思議相
示不生不
滅身度脫
有緣衆生

薩婆薩婆
二十四

此是香積菩薩押五方鬼兵以為侍從不可思議

สัต พล สัต พล

พระลวัก্ষิตะพรหมชาโรหิตีสัตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูปสมณาสัยโพธิสัตว์
ได้นำทหารและทัพภูตผีทั้ง 5 ทัพ และผู้ติดตามมาโปรดสรรพสัตว์

ปางที่ 24

สัต พอ สัต พอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปคนธำญวโพธิสัตว์
ได้นำทหารและทัพนฤคทัตทั้ง 5 ทิศ และผู้ติดตามมาโปรดสรรพสัตว์

ความหมายของพระคาถา สัต พอ สัต พอ

สัต พอ สัต พอ หมายถึง พระพุทธรูปมีความเสมอภาค

พระพุทธรูปมีความเสมอภาค ช่วยทั้งอำนาจประโยชน์สุขแก่สัตว์โลกทั้งหลาย
ท่านที่มีปัจจัยแห่งบุญ ประกอบบุญกุศล ย่อมได้รับความสุขยิ่งๆ ขึ้นไป

พระโพธิสัตว์ ได้ปรากฏเป็นลักษณะอันเป็นอจินไตย บันดาลความสุข และประโยชน์
ให้แก่เหล่าสรรพชน

เมื่อท่านโปรดสัตว์โดยทั่วไปนั้น ไม่หลีกเลี่ยงความยากลำบาก

ไม่หวั่นต่อความทุกข์เข็ญ ก้าวหน้าไปเรื่อย

จึงสามารถทำประโยชน์แก่สัตว์โลกได้

ผู้ปฏิบัติถ้าลืมความเกิดดับอันเป็นเรื่องใหญ่ ไม่หลงติดในรูปลักษณะทางโลก

ผู้ที่เริ่มต้นด้วยความเพียรแต่เมื่อนานวันเข้า ไม่ตั้งใจ ลังเลสงสัย

นี่คือความไม่มีวันที่จะหลุดพ้น

ปางที่ 25

賀咒註云
摩羅薩
此即菩薩
現不老相
不來生得
獲長壽

囉摩囉

二十五

此是白衣菩薩手持如意相罰語也

มธ ๓๑ มธ ๓๑

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระปัทมทวาราวดีโพธิสัตว์

มีขมาทรงถือดวงแก้วมณี มีขมาทรงรุ่งเด็ก

แสดงให้เห็นว่าสัตว์โลกทั้งหลายจะได้รับการช่วยเหลือจากพระองค์

และยังแนะนำสิ่งสอนให้พึงปฏิบัติ เพื่อจะได้มีอายุยืนยาวที่สุด

ปางที่ 25

มอ ลา มอ ลา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูปพระปัทมทวารสินีโพธิสัตว์
มือขวาทรงถือดวงแก้วมณี มือซ้ายทรงอุ้มเด็ก
แสดงให้เห็นว่าสัตว์โลกทั้งหลายจะได้รับการช่วยเหลือจากพระองค์
และยังแนะนำสั่งสอนให้พึงปฏิบัติ เพื่อจะได้มีอายุอันยืนยาวที่สุด

ความหมายของพระคาถา มอ ลา มอ ลา

มอ ลา (คำแรก) หมายถึง ผู้พึงได้ปฏิบัติในธรรมจะได้มีมโนรตแก้วมณี
ในส่วนที่ใส สะอาดบริสุทธิ์

มอ ลา (คำที่สอง) หมายถึง แก้วมณีอันเป็นมโนรตที่ใสสะอาดบริสุทธิ์
จะเพิ่มรัศมีของแก้ว แจ่มใสไม่มีอะไรขัดข้อง

ผู้พึงได้ปฏิบัติในธรรมต้องกำจัดความคิดอันเป็นอกุศล ความคิดฟุ้งซ่าน ระวังความ
วิตกกังวลเพียรพยายามเสาะหาสัจธรรม ชำระล้างอายตนะภายในให้สะอาดบริสุทธิ์
ละความห่วงใยใดๆ ให้สิ้นเชิง จะได้จิตที่ใสสะอาดบริสุทธิ์ มีรัศมีของกายที่สว่าง
แจ่มใส ดังแก้วมณี มโนรต ที่ใสสะอาดบริสุทธิ์ เหตุเนื่องจาก จิตเป็นใหญ่ จิตเป็น
ประธานแห่งบุญและบาป ความคิดคำนึงเกิดมาแต่ผู้ปฏิบัติต้องกำจัดความคิดอันเป็น
อกุศล ความคิดฟุ้งซ่าน ระวังความวิตกกังวลเพียรพยายามเสาะหาสัจธรรม
ผู้ปฏิบัติที่ได้ชำระล้างกายและจิตรวมทั้งอายตนะภายในให้สะอาดบริสุทธิ์จะได้จิตที่
ใสสะอาดบริสุทธิ์ มีรัศมีของกายที่สว่างแจ่มใส ดังมี แก้วมณีและมโนรตแก้วมณี ที่
แจ่มใสไม่มีอะไรขัดข้อง จะชำระกายธาตุให้มีอายุอันยืนยาว

ปางที่ 26

摩醯摩醯
觀音現不
小相度脫
衆生喇馱
孕菩薩現
金剛身相

摩醯摩醯喇馱孕 二十六

此是白髮彌陀佛本身為從容也

มธ ชี มธ ชี ชี ทธ ชิน

พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระสมิตาภาพุทธเจ้า
เมื่อสิ้นลมและสำเร็จความประสงค์แล้ว ได้สืบทอดกายนี้แล้ว
ต่างไปบังเกิดในสุขาวดีภูมิ คือ ภูมิที่มีความสงบสุข

ปางที่ 26

มอ ซี มอ ซี ลี ทอ ยิน

พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปพระอมิตาภพุทธเจ้า
เมื่อสิ้นลมและสำเร็จความประสงค์แล้ว ได้สัสมโศคกายนี้แล้ว
ต่างไปบังเกิดในสุขาวดีภูมิ คือ ภูมิที่มีความสงบสุข

ความหมายของพระคาถา มอ ซี มอ ซี ลี ทอ ยิน

มอ ซี มอ ซี หมายถึง ได้รับความมีอิสระทันที หมายความว่า ผู้ปฏิบัติไม่มีเวลาใด
และโอกาสใด ที่จะไม่เป็นอิสระ

ลี ทอ ยิน หมายถึง ผู้ปฏิบัติเมื่อสำเร็จได้ในชั้น วชิรธรรมกาย ถึงกับได้รับ
อาสน์ดอกบัวรองรับนั้น

เป็นคาถาที่พระโพธิสัตว์หวังว่าทุกคน เร่งรีบในการปฏิบัติธรรมถ้ามีจิตว่างก็จะมี
ความสะอาดทั้งกายและใจ บรรลุมรรคผล จิตได้รับความมีอิสระทันที บรรลุความ
เป็นวัชรกาย อันไม่เสื่อมโทรมได้ ผู้ปฏิบัติเมื่อสำเร็จได้ในชั้น วชิรธรรมกาย ถึงกับ
ได้รับ อาสน์ดอกบัวรองรับนั้น

เป็นคาถาที่พระโพธิสัตว์หวังว่าทุกคน เร่งรีบในการปฏิบัติธรรม

ถ้ามีจิตว่างก็จะมี ความสะอาดทั้งกายและใจ บรรลุมรรคผล บรรลุความเป็นวัชรกาย
อันไม่เสื่อมโทรมได้

แต่คนเรามากมอยู่ในกามคุณโลกทรัพย์ จึงขาดโอกาสสำเร็จเป็นพุทธะ

ปางที่ 27

寶咒註云
俱盧俱盧
羯蒙觀音
菩薩示空
身現無量
相度無量
衆生

此是空身菩薩押天大將
軍領二十萬億天兵也

俱盧俱盧羯蒙 二十七

ก็ สุ ก็ สุ ก็ด มง

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปอากาศกายโพธิสัตว์
พระสงฆ์ทรงฌานกองทัพเส้าทวยเทพจำนวนหมื่นโกฏิ
เพื่อบำบัดสัตว์ที่เป็นอริยา ทั้งหมด

ปางที่ 27

กิ ฐ กิ ฐ กิด มง

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปอากาศกายโพธิสัตว์
พระองค์ทรงนำกองทัพเหล่าทวยเทพจำนวนหมื่นโกฏิ
เพื่อโปรดสัตว์ที่เป็นอมิตา ทั้งหมด

ความหมายของพระคาถา กิ ฐ กิ ฐ กิด มง

กิ ฐ กิ ฐ หมายถึง พึงมุ่งมั่นตั้งใจคิดปฏิบัติธรรมนั้นๆ ย่อมสามารถบันดาล
ให้เทพเจ้าเสด็จลงมาปกป้องรักษาคุ้มครองป้องกัน
กิด มง หมายถึง ผู้ปฏิบัติต้องหมั่นสร้างสมบุญบารมี เพื่อเป็นจุดเริ่ม
และพื้นฐานในการบรรลุสู่มรรคผล

ผู้ปฏิบัติต้องหมั่นสร้างสมบุญบารมี เพื่อเป็นจุดเริ่มและพื้นฐานในการบรรลุสู่มรรค
ผล ทั้งการพึงมุ่งมั่นตั้งใจคิดปฏิบัติธรรมนั้นๆ ย่อมสามารถบันดาลให้เทพเจ้า เสด็จ
ลงมาปกป้องรักษาคุ้มครองป้องกัน

เป็นคาถาที่พระโพธิสัตว์ตักเตือนผู้ปฏิบัติธรรม เพียงแต่จิตที่เป็นกุศลเกิดขึ้น เทพเจ้า
อันเป็นมงคลก็จะติดตามให้การกระทำได้สำเร็จผล ถ้าเราสามารถสร้างสมบุญวาสนา
ปฏิบัติธรรมอย่างมั่นคงไม่เปลี่ยนแปลง
ก็จะทำให้ธรรมกายประกอบด้วยอนัตตา บุญกุศล

度盧度盧罰
閻耶帝 二十八

ปางที่ 28
寶咒註云
度盧度盧
菩薩身穿
無量寶衣
罰閻耶帝
菩薩現无
衣赤身相
降伏魔怨

此是嚴峻菩薩押孔雀蠻兵也

ตม ตม ฟา เช เม ตี

พระลวโศกเทศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระสุริยโพธิสัตว์
ขณะอุทิศพระสงฆ์ของทัพพญาราชฉกปราบเหล่ามารทั้งหลายให้หมดไป

ปางที่ 28

ตุ ฐ ตุ ฐ ฟา เซ เย ตี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระอุครโพธิสัตว์
ขณะคุมทหารของกองทัพมยุรราชออกปราบเหล่ามารทั้งหลายให้หมดไป

ความหมายของพระคาถา ตุ ฐ ตุ ฐ ฟา เซ เย ตี

ตุ ฐ หมายถึง ผู้ปฏิบัติจะต้องยึดให้มั่น ตั้งใจปฏิบัติ ไม่ลุ่มหลงด้วยพวก
เดียรถีย์ให้ตั้งใจปฏิบัติโดยตรง

ตุ ฐ หมายถึง มีจิตที่บังเกิดเป็นสมาธิแล้วทำจิตให้สงบและว่างผู้ที่มุ่ง
ปฏิบัติย่อมมีจิตที่แน่วแน่มั่นคงเสมอไป

ฟา เซ เย ตี หมายถึง ความบริสุทธิ์ผุดผ่องและสะอาดอย่างยอดเยี่ยม สามารถ
ควบคุมจิตให้พ้นจากกิเลสทั้งหลายยังสามารถข้ามพ้นสังสารวัฏได้
ผู้ที่มุ่งปฏิบัติย่อมมีจิตใจที่แน่วแน่มั่นคง ตั้งใจปฏิบัติ ไม่ลุ่มหลงด้วยพวกเดียรถีย์
มีจิตที่ป็นสมาธิแล้วทำจิตให้สงบและว่าง มีจิตที่มีความบริสุทธิ์ผุดผ่องและสะอาด
อย่างยอดเยี่ยมสามารถควบคุมจิตให้พ้นจากกิเลสทั้งหลายยังสามารถข้ามพ้น
สังสารวัฏได้

พระโพธิสัตว์ได้ทรงสั่งสอนผู้ปฏิบัติจำต้องเห็นแจ้งในแนวทางที่เข้าถึงธรรมอัน
บริสุทธิ์อย่างแท้จริงด้วยจิตอันมั่นคงไม่เบื่อง่ายท้อแท้ก้าวไปอย่างเร่งด่วน

摩訶罰闍耶帝
二十九

ปางที่ 29

寶咒註云
現大菩薩
行相菩薩

此是大力天
將手持寶杵

ท่ม่อ ยล ยัว เซ เม ดี

พระลวโศกิตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปแม่ทัพมหาพละ

มีอชวาทรงถือศกทา ศลยมาหุ้มศรลงศรรพสัตว์

มีจิตที่เพียรปฏิบัติธรรมด้วยพระสงฆ์ไม่ยอมให้ได้รับชัยชนะจากท่ม่อ

ปางที่ 29

หม่อ ฮอ ฮั่ว เซ เย ตี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปแม่ทัพมหาพละ

มือขวาทรงถือคทา คอยมาคุ้มครองสรรพสัตว์

มีจิตที่เพียรปฏิบัติธรรมด้วยพระองค์ไม่ยอมให้ได้รับอันตรายจากหมู่มาร

ความหมายของพระคาถา หม่อ ฮอ ฮั่ว เซ เย ตี

หม่อ ฮอ ฮั่ว เซ เย ตี หมายถึง ธรรมอันไพศาลแห่งสัทธรรมการเกิดและการดับ
ผู้มุ่งปฏิบัติจะไม่มีการตกอยู่ในห้วงของทุกข์ภัย

พระสัทธรรมอันไพศาล

สามารถระงับความเกิดดับแห่งกิเลสได้ ภัยพิบัติต่างๆ ไม่แผ้วพาน

ทุกคนสามารถสำเร็จเป็นพุทธะได้เหมือนกัน

พระคาถานี้ จะต้องกำจัดความหลงผิด ความเห็นแก่ตัว ปล่อยวางปัจจัยทางโลก

เมื่อจิตบริสุทธิ์ เหล่ามารไม่กล้ารบกวน

จะต้องให้ความโกรธความโลภความหวงราคะ

ที่เป็นความคิดที่ชั่วร้าย จะต้องระงับไปทันที เพราะนิสัยภายนอก

มรรคผลจะสำเร็จแก่ตน

พุทธะอยู่ที่จิตเราต้องการ

陀羅陀羅 三十

ปางที่ 30

寶咒註云
陀羅陀羅
菩薩現大
夫身草木
為食苦行
相

此是觀世音菩薩
大丈夫身即是也

๗๒ ๘๑ ๗๒ ๘๑

พระลวโศกิตเตศวรรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูปพระมหาบุรุษ

ผู้มีศวามเพ็ญมาเพ็ญทุกขกิริยาอย่างสงม

ปางที่ 30

ทอ ลา ทอ ลา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปพระมหาบุรุษ
ผู้มีความเพียรบำเพ็ญทุกขกิริยาอย่างสงบ

ความหมายของพระคาถา ทอ ลา ทอ ลา

ทอ ลา ทอ ลา หมายถึง เป็นธารณีจิต เป็นผู้นำละอองที่มากาะจิตใจ ทำให้ดวงจิต
ชุ่มฉ่ำ หลงทาง และและปกปิดบดบังแสงสว่างแห่งธรรมในจิตตนเอง จิตที่เป็นธรรม
ในสถานะเดิมแห่งตน

การที่ผู้นำละอองที่มากาะจิตใจ เปรียบได้กับว่าสถานะของจิตยังมีดมน เหมือนมีมาร
ร้ายมาราวี เข้ามายึดครองจิตตนทำให้คิดผิดหลงทางจึงไม่สามารถสอดส่องมองเห็น
ธรรมได้

หากเรากำจัดมารเสีย ทำจิตให้แจ่มใสไม่ให้มีกิเลสที่เป็นผู้นำละอองเข้ามาปกปิดบดบัง
จิตใจแล้ว จะได้ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นพรหมกันได้

ปางที่ 31

寶咒註云
地咧尼觀
音現四十
八臂相伏
諸魔怨令
衆生消諸
災病

地咧尼
三十一

此是獅子王兵驗誦讀

ตีตีตี

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกาย
เป็นรูปพระโพธิสัตว์ ทรงนั่งประทับบนหลังสิงห์ราช
เพื่อสงมาทตสอการศึกษาวรรณและการปฏิบัติของเหล่าภุมมุนษย์

ปางที่ 31

ติ ลี นิ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกาย
เป็นรูปพระโพธิสัตว์ ทรงนั่งประทับบนหลังสิงห์ราช
เพื่อลงมาทดสอบการศึกษาพระธรรมและการปฏิบัติของเหล่ามวมุข

ความหมายของพระคาถา ติ ลี นิ

ติ หมายความว่า โลก

ลี หมายความว่า สรรพสัตว์ที่สามารถรับรู้ในการโปรดของพระองค์ท่านได้

นิ หมายความว่า พระพรหมจารีที่ปฏิบัติธรรมอยู่อย่างสงบ

สรรพสัตว์โลกทั้งหลาย ผู้บำเพ็ญเพียรล้วนสามารถรับรู้ในการโปรดของพระองค์ท่านได้ โดยเฉพาะหญิงสาว พระพรหมจารีที่ปฏิบัติธรรมอยู่อย่างสงบนั้น ควรเร่งปฏิบัติธรรมโดยเร็ว

พระโพธิสัตว์กล่าวประโยคนี เพื่อโปรดหญิงสาวให้ปฏิบัติธรรมโดยเร็ว

ถ้ามีจิตที่มุ่งปฏิบัติธรรมดีแล้ว

พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทวยเทพ นาคราช ก็จะคุ้มครอง

พระองค์ทรงแปลงกายเป็น 40 กร ปราบปรามพวกมารร้าย

ให้หญิงสาว ได้ก้าวข้ามห้วงแห่งโรคะ

สตรีควรเร่งที่จะปฏิบัติ เพื่อไม่ให้เสียความตั้งใจของพระโพธิสัตว์

ปางที่ 32

寶咒註云
室佛囉耶
觀音現大
身霹靂聲
降伏諸魔
眷屬

室佛囉耶
三十二

此是摧碎菩薩本身手
把金杵降伏諸魔眷屬

ศีล ๕ ภา ๕

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระศำราณโพธิสัตว์
มีอหังที่สถิตทางลงเป็นศาสตราวุธ แขนกเอาไว้มอบา เพื่อทำหน้าที่ในการปราบปราม

ปางที่ 32

ลิตฺต สุตฺตาเย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระคำรามโพธิสัตว์
มือหนึ่งถือคทาทองเป็นศาสตราวุธ แบกเอาไว้บนบ่า เพื่อทำหน้าที่ในการปราบปราม

ความหมายของพระคาถา ลิตฺต สุตฺตาเย

ลิตฺต สุตฺตาเย หมายความว่า เมื่อปฏิบัติธรรมเข้าถึงความสมบูรณ์เพียบพร้อมแห่ง
สถานะเต็มแล้ว จะมีความสว่างปรากฏในกายของตน

ประโยคนี้เป็นคาถาที่พระโพธิสัตว์ได้ประกาศความยอดเยี่ยมของพระธรรม

หวังให้ทุกคนได้เข้าถึงมรรคผล สามารถปล่อยวางทางโลก

ไม่ก่อเรื่องยุ่งยากจิตใจจะสะอาด

สำเร็จเป็นพีชะแห่งพุทธิ อันเปล่งปลั่งไปด้วยแสงรัศมี

สามารถปรากฏกายแสดงธรรมทำการโปรดสัตว์ได้ทุกแห่งหน

ปางที่ 33

寶咒註云
遮囉遮囉
此即菩薩
現忿怒相
手把金輪
摧碎妖魔
怖無咸恐

遮囉遮囉 三十三

此是霹靂菩薩本身手把金輪

๑๔ ๘๑ ๑๔ ๘๑

พระลวโศกิตะพรหมทโฬธัสตว์ ปรางกฎพระวรกาย
เป็นรูปพระพักทาทุโฬธัสตว์ มีอภิสสุวรรณจักร
เพื่อโปรดสิ่งสละนและตักเต็ลนเทศำมารให้มาขบขัณมตลพระศาสนา

ปางที่ 33

เจ ลา เจ ลา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกาย
เป็นรูปพระหัตถ์หาญโพธิสัตว์ มือถือสุวรรณจักร
เพื่อโปรดสั่งสอนและตักเตือนเหล่ามารให้มานอบน้อมต่อพระศาสนา

ความหมายของพระคาถา เจ ลา เจ ลา

เจ ลา เจ ลา หมายถึง เสียงคำรามอันดัง สُرเสียงที่เปล่งออกมาดุจเสียงคำรามของฟ้า
กระหึ่มไปทั่วทุกสารทิศ เนื่องด้วยอำนาจ แห่งความโกรธ จึงแสดงอาการดุออกมาให้
เห็น

ประโยคนี้ เป็นคาถาของพระโพธิสัตว์

เห็นสรรพสัตว์ถูกชักจูงไปตามเหล่ามาร

ไม่สามารถหลุดพ้นได้ จึงแสดงความโกรธเกรี้ยวกราด เพื่อโปรดให้หลุดพ้น

เป็นการห้ามปรามผู้ปฏิบัติ ต้องปฏิบัติด้วยความสัตย์จริง

มารคือความโลภของตนเอง

ฉะนั้นจึงต้องฟังพระสัทธรรม เพื่อทำลายความหลงผิด

ธรรมะเหมือนดังฟ้าร้องคำรามดังไปทุกสารทิศเป็นเสียงแห่งพรหม

เมื่อเหล่ามารได้ยินก็จะเกิดสะดุ้งกลัว

ปางที่ 34

寶咒註云
摩摩罰摩
囉菩薩現
慈悲心相
護持衆生
得大吉祥

摩摩罰摩囉

三十四

此是大降魔金剛本身手把金輪

มอ มอ ยัว มอ ตา

พระลวโลกิเตศารมหาโพธิสัตว์ ปรางกฎพระวรกาย
เป็นรูปพระลภีจารกมารวชิร มีลทิสสุวรรณจักร
กลดหุ้มทรงลงสัตว์โลกให้มีความเป็นสิริมงคล

ปางที่ 34

มอ มอ ฮั้ว มอ ลา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฏพระวรกาย
เป็นรูปพระอภิจารกมารวชิร มือถือสุวรรณจักร
คอยคุ้มครองสัตว์โลกให้มีความเป็นสิริมงคล

ความหมายของพระคาถา มอ มอ ฮั้ว มอ ลา

มอ มอ หมายถึง การปฏิบัติในสิ่งที่ดีและการกระทำดี

สามารถทำลายความกังวลแห่งภยันตรายได้

ฮั้ว มอ ลา หมายถึง ธรรมะเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ มีประโยชน์มาก มีความ

ลึกซึ้งไม่สามารถประเมินค่าได้ เพราะเป็นประโยชน์ที่ไม่มีสิ่งใดจะเท่าเทียม

ธรรมะเป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ มีประโยชน์มาก มีความลึกซึ้งไม่สามารถประเมินค่าได้

เพราะเป็นประโยชน์ที่ไม่มีสิ่งใดจะเท่าเทียม การปฏิบัติในสิ่งที่ดีและการกระทำดี

สามารถทำลายความกังวลแห่งภยันตรายได้

ประโยคนี้เป็นคาถาของพระโพธิสัตว์ที่ตั้งใจโปรดสัตว์

ปราบกฏเป็นเมตตาจิต ค้ำกันผู้ปฏิบัติ

ให้ได้รับมหามงคล ได้ไปเกิดในพุทธภูมิทุก ๆ ชาติ

ไม่ตกอยู่ในวัฏฏะสงสาร ซึ่งต้องได้รับความทุกข์ทรมาน

山頂 35

寶咒註云
穆帝隸此
即菩薩閉
目澄心持
誦真言

穆帝隸
三十五

此是諸佛合掌聽誦真言

ตามก ด้ ด้

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกฏพระวรกายเป็นรูป
พระพุทธรเจ้า และพระโพธิสัตว์ ทรงยืนพนมมือ

ปางที่ 35

หมก ดี ดี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระพุทธรเจ้า และพระโพธิสัตว์ ทรงยืนพนมมือ

ความหมายของพระคาถา หมก ดี ดี

หมก ดี ดี หมายถึง หลุดพ้น

ผู้ปฏิบัติธรรมทำจิตให้สะอาดผ่องใส ศึกษายมนต์ด้วยความสงบ ก็จะบรรลुพระ
พุทธผลหลุดพ้นทุกข์

การทำจิตให้สะอาดผ่องใส ด้วยการสวดมนต์ท่องบ่นคาถาพระธารณีเจี๊ยบๆ
เป็นประโยชน์หนึ่งที่พระโพธิสัตว์สอนให้

ผู้ปฏิบัติธรรมต้องเริ่มต้นด้วยการปล่อยวางจิตใจให้ห่างจากภาวะทางโลก
กระทำจิตให้สำรวมตลอดวัน ให้จิตเป็นหนึ่ง

เพื่อปลดปล่อยสรรพกิเลส ไม่ให้มีความโลภและความเห็นแก่ตัวอยู่ในสันดานเลย

ผู้ที่เจริญพระคาถานี้ พระพุทธรเจ้าทางทิศตะวันตก จะยกย่องอนุโมทนา

นี่พอจะเห็นได้ว่า เป็นคาถาที่หาไม่ได้แล้ว

ปางที่ 36

寶咒註云
伊醯伊醯
室那室那
此即菩薩
現摩醯首
羅相化利
諸天

此是魔醯首羅天王

伊醯移醯
二十六

อิ อิ อิ อิ

พระลวโศกเทศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฏพระวรกายเป็นรูปพระมหेश्वรเทพเจ้า
สงมาโปรดมวลมนุษย สรรพสัตว์และเหล่าเทพ
เพื่อให้เกิดความสะอาดและสบาย ในการปฏิบัติบำเพ็ญธรรมให้สำเร็จ

ปางที่ 36

อิ ฐิ อิ ฐิ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปพระมหะเศวตเทพเจ้า
ลงมาโปรดมวลมนุษย์ สรรพสัตว์และเหล่าเทพ
เพื่อให้เกิดความสะดวกและสบาย ในการปฏิบัติบำเพ็ญธรรมให้สำเร็จ

ความหมายของพระคาถา อิ ฐิ อิ ฐิ

อิ ฐิ อิ ฐิ หมายถึง ทุกสรรพสิ่งดำเนินไปตามธรรมชาติ เหตุปัจจัยแห่งชะตา

ประโยชน์พระโพธิสัตว์สอนให้คนเราทำใจให้สบาย

ตามบัญชาของสวรรค์ รู้จักโชคชะตาของตน

พระโพธิสัตว์ได้ทรงชักชวน ให้ผู้ที่มุ่งปฏิบัติในทุกสิ่งให้เป็นไปตามธรรมชาติ

ทุกสิ่งปล่อยตามเหตุปัจจัยปรุงแต่ง อย่าฝืนทำตามใจชอบ

คนเราถ้าไม่เกิดการหลงผิด สภาวะเดิมก็แจ่มใส

นานเข้าก็จะได้รับการหลุดพ้น

พระโพธิสัตว์ได้ทรงชักชวน ให้ผู้ที่มุ่งปฏิบัติในทุกสิ่งให้เป็นไปตามธรรมชาติ

ปางที่ 37

室那室那 三十七

註見三十六

此是迦那魔將天王

ศีล ฆล ศีล ฆล

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฏพระวรกายป็นรูปพระกาทะมารเทพราช
สั่งสอนให้ปวงเทพ อย่างกตัญญูแก่สิ่งให้ร้ายแก่มนุษย์

ปางที่ 37

สิต นอ สิต นอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระกานะมารเทพราช
สั่งสอนให้ปวงเทพ อย่างถนัดถื่นแก่งให้ร้ายแก่มนุษย์

ความหมายของพระคาถา สิต นอ สิต นอ

สิต นอ สิต นอ หมายถึง เป็นมหาสติและมีปฏิภาณ จิตใจที่มั่นคง ทำให้สามารถ
เข้าสู่มหาปัญญา

องค์พระโพธิสัตว์ทรงกล่าวพระคาถานี้

เพื่ออธิบายให้ผู้ปฏิบัติมีจิตเป็นสมาธิจะช่วยทำให้เกิดปัญญา

และองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์ทรงตรัสสอนว่า

ผู้ปฏิบัติธรรมต้องมีแสงสว่างแห่งสติปัญญา

หากใช้ธรรมให้เกิดประโยชน์ต่อจิต ประกอบกันให้เป็นฐานอันมั่นคง

ก็จะได้ฐานธาตุที่สดชื่น

แต่ถ้าหากไม่มีจิตมั่นคง

กำจัดความโลภ ความเห็นแก่ตัว กำจัดกิเลสในตนไม่หมด

ก็ไม่มีทางที่จะให้ความสว่างแห่งสติปัญญาที่มีอยู่ดั้งเดิม ปรากฏออกมาได้

ปางที่ 38

阿囉摩佛囉舍利 三十八

寶咒註云
阿囉摩此
即菩薩執
持鈎鎖牌
弩弓箭佛
囉舍利持
誦真言一
切惡獸聞
其聲音皆
悉遠離

此是觀世音菩薩
把牌弩弓箭也

อล ล่า ชัม ญ ล่า เช ดี

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฏพระวรกายเป็นรูป
พระสงฆ์โดยพระพิฆเนศวรทรงที่สถิตและกัมพร พระพิฆเนศวรทรงที่สถิตของกัม

ปางที่ 38

ออ ลา ชัน สุ ลา เซ ลี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระองค์โดยพระหัตถ์ขวาทรงถือธนูและคันศร พระหัตถ์ซ้ายทรงถือโล่ทองคำ

ความหมายของพระคาถา ออ ลา ชัน สุ ลา เซ ลี

ออ ลา ชัน หมายถึง พระราชาทั้งหลายที่ผ่านกรรมเข้าถึงความเป็นอิสระในกรรม
ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นพระธรรมราชา

สุ ลา เซ ลี หมายถึง การได้พระธรรมกายอันบริสุทธิ์ ได้ดวงแก้วแห่งพระรัตนะ
การปฏิบัติธรรมไม่ควรยึดติดในกรรม ต้องเข้าถึงอิสระในกรรม และห่างจากกรรม
ไม่ได้ ทั้งยังได้พระธรรมกายอันบริสุทธิ์ ได้ดวงแก้วแห่งพระรัตนะ ไม่ห่างจากกรรม

ประโยคนี้เป็นคาถาที่พระโพธิสัตว์

สอนให้การปฏิบัติไม่ควรยึดติดในกรรมและขณะเดียวกันห่างจากกรรมไม่ได้

เวลาปฏิบัติต้องเข้าถึงความสงบ

มีความเคลื่อนไหว แต่ไม่มีความเคลื่อนไหว *

จึงจะสามารถบรรลุพุทธภูมิได้

มีความเคลื่อนไหว แต่ไม่มีความเคลื่อนไหว *

หมายถึง ต้องพัฒนาสมาธิระดับสูง เข้าสู่ภาวะแยกจิตจากกาย กายในเคลื่อนไหว แต่กายนอกไร้เคลื่อนไหว ปฏิบัติจิตเข้าสู่สภาวะจิตเดิมแท้ รัศมีแห่งแสง
โอภาสจากดวงจิตที่ส่องสว่างจนสุดขอบฟ้า เข้าสู่สุญญตาสมาบัติ ตามแนวทางสมาธิ ในพระสูตร มหาสุญญตาสูตรและจุฬสุญญตาสูตรตามลำดับ

ปางที่ 39

罰沙罰參
菩薩現三
目行忍相

罰沙罰參
三十九

此是金盛地將手把鈴鐘

ยว ขล ยว ขณ

พระลวโลกิตะพรหมชาโพนธสัตว์ ปราบกฏพระวรกายเป็นรูปแม่ทัพสุวรรณหงกุฎภูมิ
ทรงถือกระบี่ดังทองทรงเมฆาเป็นการประกาศธรรม
ไปตามกาลที่เหมาะสม เพื่อโปรดสัตว์โลกทั่วไป

ปางที่ 39

ฮั้ว ซอ ฮั้ว ชัน

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฎพระวรกายเป็นรูปแม่ทัพสุวรรณมงกุฎภูมิ
ทรงถือกระดิ่งทองทรงเขย่าเป็นการประกาศธรรม
ไปตามกาลที่เหมาะสม เพื่อโปรดสัตว์โลกทั่วไป

ความหมายของพระคาถา ฮั้ว ซอ ฮั้ว ชัน

ฮั้ว ซอ หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติธรรม ตั้งอยู่ด้วยความสงบนิ่งแห่งขันติธรรม

ฮั้ว ชัน หมายถึง ผู้บรรลุนิพพาน มีความสุขอันแท้จริง

ความสุขอันแท้จริงจะต้องได้จากการปฏิบัติที่ลำบาก ผู้ที่ปฏิบัติธรรม ควรตั้งอยู่
ด้วยความสงบนิ่งแห่งขันติธรรม ดำรงจิตอนุโมทนาตามเหตุปัจจัย

พระโพธิสัตว์กล่าวด้วยความเมตตากรุณาว่า

เป็นการอนุโมทนาตามเหตุตามปัจจัย

ความสุขที่แท้จริง จะได้จากการปฏิบัติที่ยากลำบาก

ถ้าสามารถอดทนต่อความยากลำบาก

ก็จะเข้าถึงความสุขอันยิ่งได้

ความอดทนของคนไม่ใช่เพียงแต่ความเหนื่อยยาก หิวโหย

แม้แต่สิ่งที่ทำให้ใจเราหวั่นไหวก็ต้องอดทน จะเกิดความโกรธมิได้

ถือว่ารูปกายเป็นของนอกกาย เราอยู่ในฐานะที่ไม่มีตัวตน

ปางที่ 40

寶咒註云
佛囉舍耶
觀音現赤
面相頂戴
阿彌陀佛

佛囉舍耶

四十一

此是阿彌陀佛本身觀世音菩薩師主

ปู ศา ไซ เถ

พระลวโศกิตะพรหมพาฬโศกิตะ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระสมิตาพุทธเจ้า
หากยากพบพระสงฆ์ เพื่องตั้งจิตสวดพระคาถาเอกพระนามของพระสงฆ์
ก็จะสามารถพบพระสงฆ์ท่านได้โดยตลอดกาล

ปางที่ 40

สุ ภา เชา เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูปพระอมิตาพุทธเจ้า
หากอยากพบพระองค์ เพียงตั้งจิตสวดพระคาถาออกพระนามของพระองค์
ก็จะสามารถพบพระองค์ท่านได้โดยตลอดกาล

ความหมายของพระคาถา สุ ภา เชา เย

สุ ภา เชา เย หมายถึง จะต้องปฏิบัติธรรมมีความรอบรู้ด้วยตนเอง หากสามารถ
เข้าถึงสภาวะดั้งเดิมได้ ย่อมสามารถละสิ่งที่ยึดติดทั้งปวงได้โดยหมดสิ้น ธรรมที่
ปฏิบัตินี้ย่อมส่งหนุนให้พบพระพุทธเจ้าได้ทุกพระองค์

ประโยคนี้เป็นคาถาที่พระโพธิสัตว์

เตือนให้สรรพสัตว์เร่งรีบคิดจะบรรลุปุทธิธรรม

ปฏิบัติธรรมอันเป็นชอบ

ถือรูปเป็นสูญ

ถือธรรมเป็นจิต

ก็จะพบองค์พระพุทธเจ้าได้ทุกพระองค์

ปางที่ 41

อุ อุ อุ อุ มอ ลา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปเทพเจ้าแปดคติ
ยืนพนมมือ ตั้งเมตตาจิต เพื่อที่จะปราบเหล่าภูตผีปีศาจให้พินาศสิ้นไป

ความหมายของพระคาถา อุ อุ อุ อุ มอ ลา

คำว่า อุ อุ อุ อุ มอ ลา หมายถึง เมื่อบรรลุนิพพานจะมีอิทธิฤทธิ์ตามใจปรารถนาไม่
อยู่ในการบังคับใดๆ

พระโพธิสัตว์สอนให้เราทราบว่า

เมื่อบรรลุนิพพานแล้ว เนื่องจากความพากเพียรในการปฏิบัติธรรม

ด้วยจิตที่เกิดเป็นอิสระ ย่อมมีสติปัญญาเกิดขึ้น

และจะมีอิทธิฤทธิ์ทั้งอภิญญาที่เกิดขึ้นกับตัวเองนั้น

ปรากฏเป็นความอัศจรรย์ใจเกินความคาดคิดอย่างไม่รู้เนื้อรู้ตัวมาก่อนว่าจะเกิดขึ้น

ได้ ย่อมเกิดปรากฏการณ์ประหลาดเป็นความมหัศจรรย์เกิดขึ้น

หากคราวใดบังเกิดมีกองทัพผียกเข้ามาปราบผีด้วยกัน

บ้างปรากฏกายเป็นมงคลกาย โปรดสัตว์ทั้งหลาย

จริงๆ แล้วนั่นถือว่าเป็นนิมิตหมายที่ดี ที่จะสำเร็จในธรรมได้

ปางที่ 42

呼盧呼盧醺利 四十二

註見四十一

此是四臂尊天身著柳葉鎧

๕๕๕๕๕๕

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปเทพเจ้า 4 กร
พระหัตถ์ขวาทรงถือดวงจันทร์และพระหัตถ์ซ้ายทรงถือดวงอาทิตย์
ช่วยในการส่องแสงสว่างสงบนบนพื้นโลกเพื่อโปรดเหล่าสรรพสัตว์มนุษย์และทวยเทพ

ปางที่ 42

อุ อุ อุ อุ ชี ลี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูปเทพเจ้า 4 กร

พระหัตถ์ขวาทรงถือดวงจันทร์และพระหัตถ์ซ้ายทรงถือดวงอาทิตย์

ช่วยในการส่องแสงสว่างลงบนพื้นโลกเพื่อโปรดเหล่าสรรพสัตว์มนุษย์และทวยเทพ

ความหมายของพระคาถา อุ อุ อุ อุ ชี ลี

คำว่า อุ อุ อุ อุ ชี ลี หมายถึง ผู้สำเร็จมหายาน คือ การกระทำใดๆ จะเป็นไปโดยจิตที่เป็นอิสระสูง ไร้การยึดติดในความเป็นตัวเป็นตน

ผู้ที่ปฏิบัติจนสามารถทำจิตให้เป็นอิสระ ไม่ยึดมั่นหมายมั่นในตัวตนแล้ว

ย่อมสำเร็จในมหายาน

แม้กระทั่งการปฏิบัติและการกระทำในสิ่งต่างๆ

ย่อมเป็นไปได้โดยอิสระ ไม่ต้องฝืนใจ ตามที่จิตปรารถนา

สามารถปรากฏทุกแห่งหนตามที่คิด

หากจะต้องการช่วยเหลือผู้เจ็บป่วย จะปรากฏตัวเป็นแพทย์

ปลดปล่อยสรรพโรคร้ายให้หายได้

พระโพธิสัตว์ผู้บรรลุพระธรรมกายอันอิสระนี้

ด้วยความมีเมตตากรุณาเป็นกุศลอย่างแท้จริง

ปางที่ 43

此是五濁
惡世也

寶咒註云
娑囉娑囉
菩薩現青
面紅髮相
五濁惡世
度脫衆生

娑囉娑囉

四十三

๕๒ ค ๑ ๕๒ ค ๑

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกายเป็นรูปองค์พระโพธิสัตว์
ทรงแปลงเป็นภาพของกำแพงพระโสมขันธ์ อยู่บนภูเขาพุด ในมณฑลเจ้าเมือง

ปางที่ 43

ขอ ลา ขอ ลา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปองค์พระโพธิสัตว์
ทรงแปลงเป็นภาพของถ้ำพรหมโฆษ อยู่บนภูเขาพุดอ ในมณฑลเจ้อเจียง

ความหมายของพระคาถา ขอ ลา ขอ ลา

ขอ ลา ขอ ลา หมายถึง ผู้ปฏิบัติที่มีความมุ่งมั่นมีจิตอันเป็นหนึ่งเดียว

และมีความเพียรพยายามอย่างต่อเนื่อง จะได้เห็นองค์พระโพธิสัตว์

ผู้ที่ตั้งใจในการปฏิบัติธรรม เมื่อหมดการกราบไหว้สักการะพระองค์ท่านเป็นประจำ
ด้วยบารมีจะบันดาลให้เห็นองค์พระโพธิสัตว์ พระองค์ท่านก็จะปรากฏกายให้เห็น
นับว่าเป็นที่อัศจรรย์อย่างยิ่ง

ประโยคนี้นบอกให้ทราบว่า

ผู้ปฏิบัติที่ต้องการได้เห็น องค์พระโพธิสัตว์ทรงปรากฏกาย

จะต้องถือว่าตัวตนเราเป็นภาพลวง

ตั้งใจปฏิบัติธรรม มุ่งตรงไปข้างหน้า มุ่งมั่นไม่เปลี่ยนแปลง

ซึ่งจะสามารถหลุดพ้นจากการเกิดการตายได้

ด้วยบรรลุมรรคผล

ปางที่ 44

實咒註云
悉唎悉唎
菩薩現笑
面相

悉唎悉唎
四十四

此是觀世音菩薩利益
一切衆生不可思議

สิด สิด สิด สิด

พระฉวโรกิตเตศวรรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปสองพระองค์พระโพธิสัตว์
ทรงแปลงกายเป็นภาพที่ให้อบอุ่นเห็นใบพญากับมอย่างชัดเจน
สัณเฑาะพมิได้ด้วยความเมตตากรุณา ทรงเสด็จลงมาโปรดสรรพสัตว์ทั่วทุกทิศ
พระหัตถ์ซ้ายทรงถือฉมฤตฤตฤต (ห่มม้ามมต) พระหัตถ์ขวาทรงถือกิ่งทับทิม
เพื่อประพรมน้ำฉมฤตให้แก่อสรรพสัตว์ ที่มุ่งมั่งตั้งใจในการปฏิบัติธรรมให้พ้นทุกข์ภัยทั้งหลาย

ปางที่ 44

สิต ลี ลิต ลี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูปองค์พระโพธิสัตว์
ทรงแปลงกายเป็นภาพที่ให้มองเห็นใบหน้ากันอย่างชัดเจน
อันเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณา ทรงเสด็จลงมาโปรดสรรพสัตว์ทั่วทุกทิศ
พระหัตถ์ซ้ายทรงถืออมฤตकुณที (หม้อน้ำมนต์) พระหัตถ์ขวาทรงถือกิ่งทับทิม
เพื่อประพรมน้ำอมฤตให้แก่สรรพสัตว์
ที่มุ่งมั่นตั้งใจในการปฏิบัติธรรมให้พ้นทุกข์ภัยทั้งหลาย

ความหมายของพระคาถา สิต ลี ลิต ลี

คำว่า สิต ลี ลิต ลี หมายถึง ผู้ตั้งใจประกอบกุศลธรรมจะมีความสมบูรณ์และความ
เป็นนามมงคลอันสูงสุด ที่สามารถอำนวยผลประโยชน์และคุ้มครองป้องกันสรรพ
สัตว์

ถ้าผู้ใดตั้งใจประกอบกุศลกรรม ปล่อยวางทางโลก

ประกอบกิจที่เป็นประโยชน์แก่ปวงชน

ก็จะมีความสุขสมบูรณ์ในบุญกุศล จะเป็นที่อนุโมทนาของทวยเทพ

นี่เป็นคาถาเพื่อจะบรรลุดุธรรมกาย

ผู้สวดมิเพียงแต่เป็นที่คุ้มครองของผู้มีบุญ

ยังเป็นที่พึ่งของสรรพสัตว์ ในคติ 6 จนกระทั่งได้สำเร็จในมรรคผล

ปางที่ 45

寶咒註云
蘇嚧蘇嚧
菩薩現雪
面相

蘇嚧蘇嚧 四十五

此是諸佛樹葉落聲

๙๙๙๙

พระฉวโศกิตเตศวรรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปสองศัพพะโพธิสัตว์
แปลงเป็นน้ำอมฤตเพื่อโปรดสรรพสัตว์ให้ได้รับความชุ่มชื้น ลืมเลิบน้และเบ็ทบาท
ลัษเป็นพิตตามุฑิตประโษษณ์ในทางธรรม บ้างก็เรียกว่าเสด็จไปไม่ร่วง
ลัษเป็นประโษษณ์ต่อทางธรรม

ปางที่ 45

ซุ ฏ ซุ ฏ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูปองค์พระโพธิสัตว์
แปลงเป็นน้ำอมฤตเพื่อโปรดสรรพสัตว์ให้ได้รับความชุ่มชื้น อิ่มเอิบและเบิกบาน
อันเป็นหิตานุหิตประโยชน์ในทางธรรม บ้างก็เรียกว่าเสียงใบไม้ร่วง
อันเป็นประโยชน์ต่อทางธรรม

ความหมายของพระคาถา ซุ ฏ ซุ ฏ

ซุ ฏ ซุ ฏ หมายถึง น้ำอมฤตอันมีคุณอนันต์ เพื่อโปรดสรรพสัตว์ทั้งปวงให้ได้รับ
ความชุ่มชื้น สามารถชำระล้างกายและจิตใจ

พระโพธิสัตว์ ทรงชี้แนะให้ผู้ปฏิบัติธรรมขณะบำเพ็ญเพียรอยู่นั้น
จะต้องบันดาลให้น้ำทิพย์มาชำระกายใจ และความกังวลเดือดร้อนก็จะหายไป
ได้รับความชุ่มชื้นเย็นสบาย

ปางที่ 46

寶咒註云
菩提夜菩
提夜菩薩
現善相化
生利善道衆

菩提夜菩提夜 四十六

此是觀世音菩薩結衆生緣

ผู้ ที่ เฒ ผู้ ที่ เฒ

พระลวโศกิตะพรหมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป
พระสงฆ์ทรงแปลงให้ในท่ารุ่งเด็ก ซึ่งมีเด็กติดตามมา
แสดงความเมตตากรุณา เพื่อโปรดสรรพสัตว์

ปางที่ 46

ผู้ ถี เย ผู้ ถี เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระองค์ทรงแปลงให้ในท่างูเด็ก ซึ่งมีเด็กติดตามมา
แสดงความเมตตากรุณา เพื่อโปรดสรรพสัตว์

ความหมายของพระคาถา ผู้ ถี เย ผู้ ถี เย

คำว่า ผู้ ถี เย ผู้ ถี เย หมายถึง การตรัสรู้ธรรมต้องมีวิริยะพากเพียร ไม่มีท้อถอย
ด้วยตนเอง ตรัสรู้ถึงภูมิจิต

ประโยคนี้พระโพธิสัตว์ได้ตักเตือนให้

ผู้ปฏิบัติธรรม จะต้องมีความวิริยะพากเพียรอย่างแรงกล้า

จะต้องแสวงหาโพธิจิต วิริยะจิต

ไม่ข้องแวะรูปธรรม ไม่ตกอยู่ในกองเพเลิงกิเลส

ไม่หวั่นไหวต่ออุปกิเลส ไม่เลี้ยวความลำบากพากเพียร

ปฏิบัติทุกวันทุกคืน เสมอต้นเสมอปลาย

กล้าหาญ ไม่ย่อท้อ ไม่ท้อถอย

ถ้าเราตั้งใจเป็นหนึ่ง อดทนต่อภาระหนักกายจิตจะเจริญงอกงาม

ที่สุดจะไปจุติในสุขาวดีภูมิ

ปางที่ 47

寶咒註云
善馱夜菩
馱夜菩薩
現惡面相
化利惡道
衆生

善馱夜菩馱夜
四十七

此是阿難本身也

ผู้ ต่อ เม ผู้ ต่อ เม

พระลวโศกเกิดศัวรรณหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกาย
เป็นรูปพระลามกต์เถระ ทำสิ่งอุบายตรรกการึกเพื่อโปรดสรรพสัตว์

ปางที่ 47

ผู้ ถ่อ เย ผู้ ถ่อ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกาย
เป็นรูปพระอานนท์เถระ กำลังอุ้มบาตรออกจาริกเพื่อโปรดสรรพสัตว์

ความหมายของพระคาถา ผู้ ถ่อ เย ผู้ ถ่อ เย

ผู้ ถ่อ เย ผู้ ถ่อ เย หมายถึง คำสอนขององค์พระโพธิสัตว์ ให้ผู้ที่ปฏิบัติต้องมีความ
เมตตา ความกรุณา ให้ถือเป็นหลักสำคัญ

องค์พระโพธิสัตว์ ทรงสอนให้รู้ว่า คนดีและ คนชั่ว คนมีบุญและคนมีบาป

แม้สัตว์ที่ต้องตกไปอยู่ในทุกคติ ก็สามารถไปสู่สุขาวดีภูมิได้เช่นกัน

จะเห็นได้ว่าทุกสรรพสิ่งมีความเท่าเทียมเสมอภาคกันเช่นตัวเรา

ประโยคนี้แสดงถึงความเมตตากรุณาของพระโพธิสัตว์

ไม่เพียงแต่จะเป็นคาถาที่จะให้คนดีคนชั่วพร้อมกันไปสู่สุขาวดีภูมิ

แม้แต่สัตว์ที่ตกไปอยู่ในทุกชาติ

พระโพธิสัตว์ก็จะหาอุบายต่างๆ ช่วยเหลือให้ออกมา

ผู้ปฏิบัติธรรมต้องถือความเมตตากรุณาเป็นหลักเป็นการรู้ในธรรม รู้ในจิต

ผู้ปฏิบัติต้องไม่ถือตัวเขาตัวเรา ถือว่าพวกเราเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ไม่เพียงแต่ไม่เห็นลักษณะตัวเขาตัวเรา

แม้สรรพสัตว์ในทุกคติ ก็ต้องถือว่าเท่าเทียมกับเรา

ปางที่ 48

寶咒註云
彌帝唎耶
觀音現慈
悲相指示
衆生得大
安穩獲無
量福

彌帝唎耶 四十八

此是大車菩薩手把金刀

มิตฺติเม

พระลอโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระเมตไตรยโพธิสัตว์
ทรงเสด็จออกมาแนะนำสิ่งสละสลวยโลกให้ได้รับสุขในโพธิธรรม
เร่งปฏิบัติธรรมด้วยความเมตตา กรุณา ในที่สุดย่อมบรรลุ

ปางที่ 48

มี ตี ลี เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูปพระเมตไตรยโพธิสัตว์
ทรงเสด็จออกมาแนะนำสั่งสอนสัตว์โลกให้ได้รับสุขในโพธิธรรม
เร่งปฏิบัติธรรมด้วยความเมตตา กรุณา ในที่สุดย่อมบรรลु

ความหมายของพระคาถา มี ตี ลี เย

มี ตี ลี เย หมายถึง พระมหากรุณาขององค์พระโพธิสัตว์ เพื่อให้สรรพสัตว์เข้าถึง
โพธิมรรค

องค์พระโพธิสัตว์ทรงแนะนำสั่งสอน ให้ผู้ปฏิบัติ

เน้นหนักในเรื่องของจิต ต้องมีเมตตากรุณา ให้เข้าถึงโพธิมรรค

ในบรรดาสรรพสัตว์ หากรักตนเองมากเท่าใดก็ให้รักผู้อื่นมากเท่านั้น

ผู้ปฏิบัติธรรม ต่างหวังความหลุดพ้น นี่คือหัวใจของมหายาน

ปางที่ 49

那囉謹墀

四十九

寶咒註云
那囉謹墀
觀音現龍
樹菩薩之
身指示經
論

此是龍樹菩薩手把金刀之處

นล ตา กัณ ธิ

พระลวโศกิตะศวรรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูป

สงฆ์พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์

โปรดสัตว์ให้บรรลุมรรค (โปรดสัตว์ในมรค) พ้นจากทุกข์

ปางที่ 49

นอ ลา กิน ซี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูป

องค์พระกษิติครรภโพธิสัตว์

โปรดสัตว์ให้บรรลุธรรม (โปรดสัตว์ในนรก) พ้นจากทุกข์

ความหมายของพระคาถา นอ ลา กิน ซี

นอ ลา กิน ซี หมายถึง ผู้ปฏิบัติจะต้องเคารพนักปราชญ์ เห็นผู้ทำดีต้องมีมหา
กรุณาจิตช่วยกันรักษาให้อยู่ในธรรม

องค์พระโพธิสัตว์ทรงสั่งสอนและตักเตือน

ให้ผู้ปฏิบัติจะต้องเคารพนักปราชญ์

เห็นผู้ใดทำความดี หวังในพระพุทธรูป

จะต้องช่วยกันรักษา อย่าให้ได้มีความท้อถอยทั้งทางกายและทางใจ

จงส่งเสริมและให้กำลังใจ เพื่อจะให้ผู้มุ่งในการปฏิบัติ

ได้กลับตัว กลับใจ หันมากระทำในสิ่งที่ชอบที่ถูกต้องด้วยปัญญา

ในที่สุดย่อมบรรลुพุทธรูปผลสุกพุทธภูมิได้

ปางที่ 50

地利瑟尼那 五十

寶咒註云
地利瑟尼
那菩薩頂
掛人頭數
珠手持鐵
叉

此是寶幢菩薩手持鐵叉是也

ดี ดี สด มี นอ

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกายเป็นรูป
พระธรรมกายเป็นรูปพระรัตนตรัยโพธิสัตว์ทรงถืออโศก(ดอกสามง่าม) ทรงคำ
พระโพธิสัตว์วัชระ คชคัมภีร์ลงให้ผู้นับถือธรรม สามารถปราบเหล่ามารเหล่าใด

ปางที่ 50

ตี ลี ลิด นี นอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระธรรมกายเป็นรูปพระรัตนวัชโพธิสัตว์
ทรงถือโศตร (หอกสามง่าม) ทองคำ พระโพธิสัตว์วัชระ
คอยคุ้มครองให้ผู้ปฏิบัติธรรม สามารถปราบเหล่ามารเหล่าผีได้

ความหมายของพระคาถา ตี ลี ลิด นี นอ

ตี ลี ลิด นี นอ หมายถึง ผู้ปฏิบัติต้องมีความตั้งใจและเร่งรีบทั้งมีความมั่นคงใน
การปฏิบัติธรรม

หากการปฏิบัตินั้นมีมารผจญ มีความคิดสับสนเกิดขึ้น

เพียงพระโพธิสัตว์ยกดาบขึ้น คมของวัชระ คมของอาวุธ คมของจักร

เหล่ามารก็จะพากันหายหนีไป

ปางที่ 51

寶咒註云
婆夜摩那
菩薩項掛
蓮花數珠

婆夜摩那
五十一

此是寶金
光幢菩薩
鉞折羅杵

ผล เม ผล เม

พระลวักขิตะพรหมโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกายเป็นรูป
พระสุวรรณภาวโพธิสัตว์
มีลึงค์สองทรงที่ลวักขิตะพรหมโพธิสัตว์ เพื่อโปรดสัตว์

ปางที่ 51

พ่อ เย มอ นอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป

พระสุวรรณภาววัชโพธิสัตว์

มือทั้งสองทรงถือวชิรคทาทองคำ เพื่อโปรดสัตว์

ความหมายของพระคาถา พ่อ เย มอ นอ

พ่อ เย มอ นอ หมายถึง ส่งเสียงก้องไปทั่วสิบทิศ เป็นเสียงแห่งความปิติยินดี

ประโยคนี้เป็นคาถาที่

พระโพธิสัตว์ต้องการจะคัดเลือกผู้ที่ปฏิบัติได้ดีงามให้ได้ฟังอนุตรธรรม

ฉะนั้นพระโพธิสัตว์จึงมาปรากฏธรรมกาย ในการโปรดสรรพสัตว์

เพื่อให้สัตว์โลกหลุดพ้นจากความทุกข์ทรมาน ในการเวียนว่ายตายเกิดอยู่ในวัฏฏะ

ซึ่งเป็นความประสงค์ของพระพุทธโพธิสัตว์

จึงมีความปิติยินดี ที่จะได้พากันข้ามฟากไปยัง แดนนิพพาน

ปางที่ 52

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูป
องค์พระโพธิสัตว์ทรงนั่งขัดสมาธิมีเศียรพระอรียะสามเศียร
โปรดสัตว์ด้วยพระนิพพานธรรมเพื่อจะนำให้สรรพสัตว์ทั้งปวง
ได้เดินตามพระองค์สู่ความสำเร็จผลสู่แดนนิพพาน

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง พระสังฆธรรมไม่เกิดไม่ดับ เป็นสภาวะสงบมาแต่เดิม
ถ้าสรรพสิ่งเข้าถึงนิพพาน โลกก็จะกลับกลายเป็นสุขาวดีภูมิ

สรรพธรรม ไม่เกิดไม่ดับ

เป็นความสงบนิ่งที่มีแต่ดั้งเดิม สภาวะแห่งตนเป็นนิพพานอยู่แล้ว

เป็นธรรมชั้นยอดเยี่ยม

ที่องค์พระโพธิสัตว์ทรง สั่งสอน แนะนำให้คนเราไปสู่พระนิพพาน

มีความสงบตามสังฆธรรม ให้ความสว่างแก่สติ

เมื่อมีสติสมบูรณ์

อันเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วจึงจะมีความสำเร็จอันใหญ่ยิ่ง

หากสรรพเข้าถึง อนุภาติเสนิพพาน โลกนี้ก็จะสุขาวดีภูมิ

ปางที่ 53

寶咒註云
悉陀夜姿
婆訶菩薩
現美妙相
通達一切
法門

悉陀夜

五十三

此是舍利弗菩薩蓮
手印達一切法門也

สัตว์ ต่ล เถ

พระลอโคตติเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุพระวรกายเป็นรูป

พระสารีบุตรเถระ ทรงกระทำมโหฬารเป็นปทุมมุต

แสดงถึงทวามรสมรุตธรรมด้วยพระสงฆ์เสง

ปางที่ 53

ลิต ถ่อ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระสารีบุตรเถระ ทรงกระทำมือเป็นปทุมมุทร
แสดงถึงความรอบรู้ธรรมด้วยพระองค์เอง

ความหมายของพระคาถา ลิต ถ่อ เย

ลิต ถ่อ เย หมายถึง ความมุ่งมั่นเกิดความสำเร็จในอรรถธรรมทั้งปวง
หากละวางจากสรรพสิ่งทั้งหลาย หลุดพ้นจากลาภยศชื่อเสียง
ด้วยมีธรรมเป็นตัวจิตใจ โดยปราศจากขอบเขตจำกัดไว้ ก็จะได้
เข้าถึงความหลุดพ้นได้โดยง่าย

พระคาถานี้พระพุทธเจ้า ตรัสถึงพระธรรมลักษณะอันสูงสุดแห่งความดีงาม
ทรงโปรดสัตว์ด้วยพระทัยเสมอภาค
แต่น่าเสียดายที่ชาวโลกไม่รู้ตัว
ถือสิ่งปลอมแปลงเป็นสิ่งแท้จริง เอาแต่แย่งชิงลาภยศชื่อเสียง
โพธิสัตว์ตกเตือนให้คนเราเร่งรีบกลับตัวสั่งเสริมบุญบารมี
ปฏิบัติด้วยความตั้งใจ
เพื่อบรรลุพุทธธรรมอันเป็นอนุตรธรรม

娑婆訶 五十四

註見五十二

ปางที่ 54

此是恒河沙菩薩
立鰲頭無邊法海也

ชล ฬล ฬล

พระลวโสตเทพรหมทโฬลสัตว์ ปรางกุพระวรกายเป็นรูป
พระธรรมกาย พระลวโสตเทพรโฬลสัตว์เท่าจำนวนเม็ดทรายในแม่น้ำคงคา
ทรงยืนตั้งกายตรง ด้วยจิตที่ทรงจะได้โปรดสัตว์อยู่ในธรรมสมาธิ

ปางที่ 54

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระธรรมกาย พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์เท่าจำนวนเม็ดทรายในแม่น้ำคงคา
ทรงยืนตั้งกายตรง ด้วยจิตที่ทรงจะได้โปรดสัตว์อยู่ในธรรมสาคร

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง ถ้าผู้ปฏิบัติได้รู้แจ้งเห็นจริงในสัจธรรม
และสิ่งหลอกหลวง ซึ่งเป็นสิ่งไม่จริง ไม่ใช่ของ
แท้ ก็จะสำเร็จได้โดยง่าย

บัดนี้พระพุทธองค์ได้ตรัสให้เห็นแล้วว่า
เพียงตั้งใจปฏิบัติธรรม อย่าหลงอยู่ในโลกียวิสัย
ขอให้ชาวโลกมีความพากเพียร ด้วยวิริยะอุตสาหะในธรรม
จึงจะพบความเมตตากรุณาของพระองค์

ปางที่ 55

寶咒註云
摩訶悉陀
夜婆婆訶
菩薩放大
光明手把
赤幢

摩訶悉陀夜 五十五

此是放光菩薩手把赤幢

ตามล ๒๒ สัต ทล เม

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกฏพระวรกายเป็นรูป
พระโพธิสัตว์ ทรงเป่าสังข์มี พระหัตถ์ทรงถือธรรมาวัช
ได้ส่องสว่างเสด็จโปรดสรรพสัตว์ในไปทั่วโลก

ปางที่ 55

หม่อ ฮอ ลิด ทอ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระโพธิสัตว์ ทรงเปล่งรัศมี พระหัตถ์ทรงถือรัตนวัช
ได้ส่องสว่างเสด็จโปรดสรรพสัตว์ในไปทั่วโลก

ความหมายของพระคาถา หม่อ ฮอ ลิด ทอ เย

หม่อ ฮอ ลิด ทอ เย หมายถึง พระพุทธรูปที่มีความกว้างใหญ่ไพศาล
หากนำมาปฏิบัติไว้ จะสำเร็จในพระพุทธรูป

เป็นคาถาที่กล่าวถึงพระโพธิสัตว์

ส่องแสงรัศมีด้วยความเมตตากรุณา เพื่อให้สัตว์โลกในทุกโลกธาตุ
สรรพสัตว์ที่ดีที่ชั่วได้รับการโปรดทั้งสิ้น

อยู่ในสุขาวดีภูมิ ที่ไม่มีการเกิดดับ

ฉะนั้น ผู้ปฏิบัติธรรมจะต้องละกิเลสในมโนจิต

ปฏิบัติเตรียมกายเตรียมใจเร่งละทิ้งตนเอง

ปางที่ 56

娑婆訶 五十六

註見五十二

此是目犍連菩薩錫杖掛袈裟

ชา ผา ผา

พระลวโศกิตะพรหมตาโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกายเป็นรูป

พระโมคคัลลานะเถระ

มีขวาทรงถือไม้เท้ากษระ มีขวาทรงอุ้มบาตร

ปางที่ 56

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป

พระโมคคัลลานะเถระ

มือขวาทรงถือไม้เท้าขักระ มือซ้ายทรงอุ้มบาตร

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง พระโพธิสัตว์ส่งมอบ ธารณีที่ยังประโยชน์ในการปฏิบัติ
ธรรม เพื่อโปรดมนุษย์ด้วยความเมตตากรุณา แนะนำให้สัตว์โลกให้เร่งปฏิบัติมรรค
ผลโดยเร็ว

องค์พระโพธิสัตว์มุ่งให้สัตว์โลก ให้เริ่มปฏิบัติมรรคผลโดยเร็ว

จะได้หลุดพ้นพร้อมกัน และพ้นจากความทุกข์ในทุกข์ทั้ง 3 (โลก โกรธ หลง)

พุทธคุณนับว่าเป็นอมิตตา ไม่มีขอบเขต

ไม่ว่าสัตว์ในสวรรค์ หรือ มนุษย์โลก ต้องตื่นตัวโดยเร็ว ปฏิบัติธรรมโดยเร็ว

ชำระจิตใจให้สะอาดและปฏิบัติโดยรีบด่วน

ปางที่ 57

寶咒註云
悉陀喻藝
菩薩現諸
天相化利
諸天室瞞
囉耶婆婆
訶菩薩現
天女相化
導天女

悉陀喻藝
五十七

此是諸天菩薩盡悉以集手把金刀

สีด ทล ๕๗

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป
พระโพธิสัตว์แสดงกายเป็นทวยเทพจำนวมหาศาล
ต่างมาชุมนุมพร้อมกัน ณ แดนสุมาวดี

ปางที่ 57

สิต ทอ ยี อี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระโพธิสัตว์แสดงกายเป็นทวยเทพจำนวนมหาศาล
ต่างมาชุมนุมพร้อมกัน ณ แดนสุขาวดี

ความหมายของพระคาถา สิต ทอ ยี อี

สิต ทอ หมายถึง ความสำเร็จ

यी อี หมายถึง ความว่างเปล่า

ทวยเทพเจ้าต่างได้รับความสำเร็จด้วยการปฏิบัติยิดถือสุญญตาธรรม
อันเป็นความว่างเปล่า

ทวยเทพต่างได้รับความสำเร็จสุญญตาธรรม อันเป็นความว่างเปล่า
พุทธธรรมนั้นกว้างใหญ่ไพศาล สามารถให้ประโยชน์แก่ทวยเทพ
พระธารณี ปราภฏเป็นเทพกาย
เพื่อโปรดบรรดาเทพเจ้า บรรลุนุตตรธรรมร่วมกัน

ปางที่ 58

室幡曜夜 五十八

註見五十七

此是阿彌陀佛觀世音菩薩安息香

สีด พ้น ตา เผ

พระลวโลกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูป
พระสมิตภพพุทธเจ้า กับพระลวโลกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ และพระโพธิสัตว์อื่นๆ
ทรงแสดงในท่ากายนมลงรูปมหายาน ทรงปรากฏเป็นรูปลักษณะของเทพนารี (เทพเทวี)

ปางที่ 58

ลิต พัน ลา เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระอมิตภพุทธเจ้า กับพระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ และพระโพธิสัตว์อื่นๆ
ทรงแสดงในท่ากายนของรูปมหายาน
ทรงปรากฏเป็นรูปลักษณะของเทพนารี (เทพเทพี)

ความหมายของพระคาถา ลิต พัน ลา เย

ลิต พัน ลา เย หมายถึง พระโพธิสัตว์โปรดเหล่าเทพีเพื่อให้สำเร็จในธรรมที่มี
อิสระอย่างสมบูรณ์

องค์พระโพธิสัตว์ในชาตินี้ เป็นรูปเทพี

เทพีคือสตรีที่ทำความดีในโลกมนุษย์แล้วจุติมาเกิดเป็นเทพี

เพื่อโปรดเทพีเหล่านั้นให้หลุดพ้นจากการเวียนว่ายตายเกิด

ด้วยพระมหากรุณา จึงทรงได้ตรัสสั่งสอนธรรมกับบรรดาเทพี เพื่อให้ปฏิบัติ
พุทธธรรมอันบริสุทธิ์

ปางที่ 59

娑婆訶 五十九

註見五十二

此是阿闍那菩薩高擎盃鉢

ขล ฝน ขล

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราทฏพระวรกายเป็นรูป
พระลขามเทระ ทรงยื่นอุ้มบาตรขึ้นสูงเสมอศีรษะ ไบพ่นาดูแลม ย่อมแผ่มหัวเราะ
เป็นการบูชาทำสิ่งไร เพื่อหวังจะเพิ่มกำลังในการโปรดสัตว์ทั้งปวง

ปางที่ 59

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระอชานเถระ ทรงยืนอุ้มบาตรชูขึ้นสูงเสมอศีรษะ ใบหน้าคู่อ้ม ยิ้มแย้มหัวเราะ
เป็นการบูชากำลังใจ เพื่อหวังจะเพิ่มกำลังในการโปรดสัตว์ทั้งปวง

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง สภาวะธรรมที่มีความสมบูรณ์ มีความเป็นอิสระ
ไม่มีขอบเขตจำกัด

ประโยคนี้เป็นคาถาที่ชี้ให้เห็นว่า

สรรพธรรม อันเป็นสภาวะธรรมที่มีความสมบูรณ์

มีความเป็นอิสระ เป็นสิ่งที่ไม่มีเขตแดน ไม่มีขอบเขตใดจะขวางกั้นได้

ต้องถือคุณธรรมเป็นฐานในการประกาศความยิ่งใหญ่ของพระธรรมมรรค

ที่มีผลสุดลึกซึ้ง ต้องถือคุณธรรมเป็นพื้นฐาน

เพราะการไม่มีคุณธรรมก็ไม่สามารถเข้าถึงธรรม

ทรงโปรดด้วยความเมตตาและกรุณา เพื่อให้ โลกทั้ง 3(เทวโลก มนุษย์โลก ยมโลก)

ที่ตั้งใน 10 ทิศ ต่างก็จะบรรลุพุทธธรรมได้

ตามความประสงค์ของพระพุทธเจ้า พระอริยะเจ้าและปราชญ์ทั้งหลาย

เพื่อประกอบในบุญทานตามความสามารถในฐานะของตนเอง

ปางที่ 60

寶咒註云
那囉謹輝
娑婆訶觀
音現無量
善薩相化
導小乘菩
薩

那囉謹輝
六十

此是山海惠菩薩
本身手把金劍

ผล สำนั กัม ม์

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระสิริสาครปัทมโพธิสัตว์ พระหัตถ์ทรงถือดาบทองคำ
ทรงโปรดพระสรีระเถระทางฝ่ายหินยาน

ปางที่ 60

นอ ลา กิน ซี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระคิริสาครปัญญาโพธิสัตว์ พระหัตถ์ทรงถือดาบทองคำ
ทรงโปรดพระอริยะเถระทางฝ่ายหินยาน

ความหมายของพระคาถา นอ ลา กิน ซี

นอ ลา กิน ซี หมายถึง พระโพธิสัตว์โปรดพระอริยะเถระฝ่ายมหายานโดยให้
เน้นศึกษาธรรมฝ่ายมหายานเพื่อความสำเร็จ

เป็นธรรมที่สอนฝ่ายมหายานธรรมให้ออกจากหินยาน

ขณะที่พระโพธิสัตว์แสดงคาถานี้

ปราภฏเป็นรูปพระโพธิสัตว์

เพื่อโปรดหินยานโดยเฉพาะ ให้ศึกษาธรรมของฝ่ายมหายาน

เพื่อให้พบ ความสำเร็จด้วยความรัก ความเมตตากรุณา

ช่วยปกป้องรักษา ค้ำครองป้องกันไม่ให้มีจิตเป็นอกุศลกรรม

บรรลุผลสำเร็จในมรรคผลโพธิญาณ

娑婆訶 六十一

註見五十二

ปางที่ 61

此是梅陀羅菩
薩橫擔箸笠

ขล ๗๒ ขล

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกายเป็นรูป
พระจิตมหาเศวต ทรงถือศีลบรรพชิตมอสังสกฤต และทรงพาบงอขบฟาง
เพื่อโปรดสัตว์ทั้งหลาย

ปางที่ 61

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระจันฑาลเถระ ทรงถือสัทธอรรถธรรมอสังสกฤต และทรงหาบงอบฟาง
เพื่อโปรดสัตว์ทั้งหลาย

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

คำว่า ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง ธารณีแห่งความเมตตากรุณา
สรรพสัตว์ควรตื่นตัวมาแสวงหาการบรรลุธรรมทางมหายาน
อันมีจุดมุ่งหมายที่พระโพธิธรรม

ความเมตตากรุณาของพระโพธิสัตว์ตกเตือนผู้มั่งมั่นในหินยาน
ให้รีบกลับตัวอย่ายึดในทัศนะของตน ให้แสวงหา มหายาน อันสำเร็จพุทธธรรม
ควรเข้าใจว่าพระพุทธรูปเจ้าประสูติมาด้วยเหตุปัจจัยอันยิ่งใหญ่
ไม่ถือเอาหินยานมาโปรดสัตว์
จะต้องตั้งตัวแสวงหาการบรรลุธรรมมหายานจะดีกว่า

ปางที่ 62

寶咒註云
摩囉那囉
娑婆訶觀
音現寶印
手菩薩相
印諸衆生
一切心行

摩囉那囉

六十二

此是寶印王菩薩手把金斧

มธ ๘๑ มธ ๘๑

พระลวโลกิตะพรหมโพนธ์สัตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูป
พระรัตนตรัยพรหมโพนธ์สัตว์ พระพิศมัยทรงถือขวานทองดำด้ามยาว
ทรงยืนอยู่ระหว่างศรรพสัตว์ เพื่อทอดสอบริตใจและการกระทำของสัตว์โลก

ปางที่ 62

มอ ลา นอ ลา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระรัตนมุทรราชโพธิสัตว์ พระหัตถ์ทรงถือขวานทองคำด้ามยาว
ทรงยืนอยู่ระหว่างสรพัสต์ว์ เพื่อทดสอบจิตใจและการกระทำของสัตว์โลก

ความหมายของพระคาถา มอ ลา นอ ลา

มอ ลา หมายถึง มโนรส – ความปรารถนา ความประสงค์

นอ ลา หมายถึง อนุตตรธรรม

การปฏิบัติธรรมอันยิ่ง(อนุตตรธรรม)สำเร็จพุทธธรรมสมดังประสงค์

เทพเจ้าเบื้องบนสวรรค์คิดถึงแผ่นดินอันกว้างใหญ่

ปฏิบัติธรรมอันยิ่งใหญ่นี้ ล้วนที่จะได้พุทธธรรม

อันเป็นวิกรมโนรสอันมั่นคงแข็งแกร่งไม่มีวันเสื่อมโทรม

ปางที่ 63

娑婆訶 六十三

註見五十一

此是拘絺羅菩薩芒鞋踏浪發海潮音也

ชล ฝน ชล

พระลวโศกิตเตสวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป
พระเกศาตฤระ สวมรองเท้าที่ทำด้วยต้นกล้วย
ทรงเดินอยู่บนผืนน้ำ เป่าสังข์เสียงดังกลั่นทะเล

ปางที่ 63

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบภูพระวรกายเป็นรูป
พระเกาชีลาเถระ สวมรองเท้าหญ้าทำด้วยต้นอ้อ
ทรงเดินอยู่บนผิวน้ำ เปล่งสุรเสียงดังคลื่นทะเล

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง พระโพธิสัตว์ได้เปิดเผยอรรถธรรมอันลึกซึ้งของ
มหามรรคนี้ ปฏิบัติเพื่่มุ่งถึงสภาวะเดิมเท่านั้น

พระโพธิสัตว์มุ่งเน้นให้คนปฏิบัติธรรม

อีกทั้งเปิดเผยหัวใจอันลึกซึ้งของมหามรรคนี้

ทั้งมุ่งปฏิบัติเพื่่มุ่งถึงสภาวะเดิมเท่านั้น

ขอให้ผู้ปฏิบัติศึกษาธรรมด้วยความจริงใจ มีความมุมนะ ทำอย่างจริงจัง

มีสติกล้าหาญทำประโยชน์ให้กับมวลชน

หากเป็นกุศลธรรม ซึ่งต้องทำความมานะพยายาม

ปางที่ 64

寶咒註云
悉囉僧阿
穆佉耶娑
婆訶現藥
王菩薩相
行療諸疫
令衆生無
諸病苦

悉囉僧阿穆佉耶 六十四

此是藥王菩薩本身行療諸病

สีด สี เซง สล พมก เณ

พระลวโสภาเทพรหมพาโพธิ์สัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูปเภสัชราชโพธิ์สัตว์ รักษาโรคภัยต่าง ๆ
เพื่อทำให้สรรพสัตว์ได้มีความสุขสบาย เป็นการแสดงความรักของพระโพธิ์สัตว์ต่อมนุษย์ด้วยสงสาร
สัตว์โลกทั้งหลาย ที่ต้องทนทุกข์ทรมานความทรมานชนิดหืดหอบทะเลาะเบาะแว้งมากมาย ด้วยความโศกเข้ามาเกาะก้นจิตใจ
เท่ากันว่าเกิดเป็นโรคภัยเกิดมีมดมีแมลงมีพิษมีภัยเพิ่มรักษาโรคทางจิตให้คลายหายสิ้น

ปางที่ 64

ลิต ลา เซง ออ หมก เค เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบภูพระวรกายเป็นรูป
เมลัษราชโพธิสัตว์ รักษาโรคภัยต่าง ๆ เพื่อให้สรรพสัตว์ได้มีความสุขสบาย
เป็นการแสดงความรักของพระโพธิสัตว์ต่อหมู่ชนด้วยสงสารสัตว์โลกทั้งหลาย
ที่ต้องทนทุกข์ทรมานความหลงผิดคิดทะเยอทะยานอยาก
ด้วยความโลภเข้ามาเกาะกินจิตใจ เท่ากับว่าเกิดเป็นโรคภัยเกิดขึ้น
ดังนั้นพระอริยะเพียรรักษาโรคทางจิตให้มลายหายสิ้น

ความหมายของพระคาถา ลิต ลา เซง ออ หมก เค เย

ลิต ลา เซง หมายถึง การแสดงความรักของพระโพธิสัตว์ต่อหมู่ชน
ด้วยสงสารสัตว์โลกทั้งหลาย ที่ต้องทนทุกข์ทรมาน

ออ หมก เค เย หมายถึง ความหลงผิดคิดทะเยอทะยานอยากด้วยความโลภเข้ามา
เกาะกินจิตใจ เท่ากับว่าเกิดเป็นโรคภัยเกิดขึ้น

คาถาบทนี้ เป็นการแสดงความรักแก่หมู่ชนสรรพสัตว์โลกที่ต้องทนทุกข์ทรมาน
คนเรามีโรคเพราะความหลงผิด คิดผิด ความคิดนี้จะเกิดขึ้นก็คือเวลาที่เกิดโรค
ดังนั้นหมอที่ดีรักษาโรคทางกายเหมือนกับท่านอริยะรักษาโรคทางจิต
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สอนให้คนเรงดกิเลส
พระพุทธเจ้าให้เราฟังจิต เพราะถ้ารู้ว่าจิตของเราเป็นสิ่งที่หาพบมิได้
โรคทางจิตก็จะหายไป

ปางที่ 65

娑婆訶 六十五

註見五十二

此是圓滿菩薩身著朱衣母陀羅手也

ชล ฬล ฬล

พระฉวโสภิตะพรหมโพนธัสตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูป
พระสมบุรณ์โพนธัสตว์ พระพิตตปะระหมตุดลกบัว สวมเสื้อคลุมสีแดง
ตัวฉริตฉัณสมบุรณ์แ่งมโฬ สดขฉ้านวศความศุภแก่ศัตว์โลก

ปางที่ 65

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระสมบุรณ์โพธิสัตว์ พระหัตถ์ประณมดุจดอกบัว สวมเสื้อคลุมสีแดง
ด้วยจิตอันสมบุรณ์แจ่มใส คอยอำนวยความสุขแก่สัตว์โลก

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง พระคาถานี้ติดต่อกับประโยคก่อน หมายถึงคนเรามีโรคทางจิตเป็นภัย มีกรรมเท่านั้นที่จะรักษาได้

คนเรามีโรคทางจิตเป็นภัย มีกรรมเท่านั้นที่จะรักษาได้

เป็นการกล่าวถึงสาเหตุที่มนุษย์มีโรคนั้น

ล้วนเกิดจากอวิชชากรรม คือ อารมณ์ต่างๆ และความโลภเป็นมูลเหตุของโรค
เมื่อกระทบกับภายนอกก็เป็นความเจ็บปวดทันท

และกลายเป็นโรคที่รักษามีได้

ดังนั้น จึงมหาธรรมมรรคนี้มาโปรดสัตว์โลก ด้วยความเมตตากรุณา

ขอให้ชาวโลกปล่อยวางรูปกายภายนอก เริ่มลงมือปฏิบัติธรรม

ปางที่ 66

實咒註云
 娑婆摩訶
 阿悉陀夜
 娑婆訶菩
 薩現隨類
 相化導隨
 類衆生得
 大總持

娑婆摩訶阿悉陀夜
 六十六

此是藥上菩薩本身行療諸病

ซล ฝล ทล ฝล ลล สด ถล เถ

พระลวโสทิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป
 พระสูตรเภสัชโพธิสัตว์ พระหัตถ์ทรงถือกุณฑลบรรจุยา
 เพื่อโปรดรักษาโรคร้ายให้กับสรรพสัตว์ทั้งปวง

ปางที่ ๖๖

ขอ ผ่อ หม่อ ฮอ ออ ลิด ถ่อ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระอุตรเมสัชโพธิสัตว์ พระหัตถ์ทรงถือคุณโทบรรจุนา
เพื่อโปรดรักษาโรคร้ายให้กับสรรพสัตว์ทั้งปวง

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ หม่อ ฮอ ออ ลิด ถ่อ เย

ขอ ผ่อ หม่อ ฮอ หมายถึง สรรพสัตว์ มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

สามารถบรรลुพระสัมมาสัมโพธิได้เหมือนกัน

ออ ลิด ถ่อ เย หมายถึง สรรพสัตว์ร่วมรับความสุขสบายทั่วถึงกัน

สรรพสัตว์ทุกประเภท มีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน สามารถได้รับความสุขและ
บรรลुพระสัมมาสัมโพธิได้เหมือนกัน

เป็นคาถาที่พระโพธิสัตว์มีความเมตตากรุณาอันล้นพ้น สงสารสรรพสัตว์
จึงปรากฏเป็นกายต่างๆ

อบรมสั่งสอน เพื่อให้มีความสำเร็จในสัทธรรม

บุคคลมีขันติธรรมก็จะเข้าถึงธรรมด้วยดี

สามารถสำเร็จพระสัมมาสัมโพธิญาณได้ไม่จำกัด

ปางที่ 67

娑婆訶 六十七

註見五十二

此是大智舍利弗菩薩
腰掛真經玉塵風也

ชล ฝล ฝล

พระอวโลกิเตศวรรมหาโพธิสัตว์ ปรางกฏพระวรกายเป็นรูป
พระสารีบุตรเถระ ประทับนั่งทรงทางพระสูตร
เผยแผ่ชี้ให้เห็นพระสัทธรรมทั้งปวง โปรดสัตว์ไปจุติในสุขาวดีภูมิ

ปางที่ 67

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระสารีบุตรเถระ ประทับนั่งทรงกางพระสูตร
เผยแผ่ชี้ให้เห็นพระสัทธรรมทั้งปวง โปรดสัตว์ไปจุติในสุขาวดีภูมิ

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง ประโยคนี้ต่อเนื่องจากประโยคก่อน เพื่อความสำเร็จในพุทธ
ภูมิ ในฝ่ายมหายานธรรม เป็นพระคาถาที่มีความเมตตากรุณาจิตอันสูงสุด

พระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์ โปรดสัตว์ทุกพระองค์ เป็นความสำคัญ

เผยแผ่พระสัทธรรม(ธรรมที่ดี ธรรมที่แท้ ธรรมของคนดี)

โปรดสัตว์ไปจุติในสุขาวดีภูมิ

ไม่เบียดเบียน ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต เอาจิตของสรรพสัตว์มาเป็นจิตของตน

เพราะสวรรค์ชั้นขมการมีชีวิตของสัตว์โลก

ถ้าได้ทำเช่นนี้ ก็จะทำให้บรรลุพุทธผล

ปางที่ 68

寶咒註云
菩薩普現
色身三昧
令諸衆生
俱見菩薩
咸蒙攝受

耆吉囉阿悉陀夜 六十八

此是虎喊神將本身手執斧也

เว กัด ฉา ลล สัต ตล เผ

พระลวโศกิตะพรหมหาโพธิสัตว์ ปรางกฏพระวรกายเป็นรูป
แม่ทัพพญักษ์มาราม ทรงถือขวานทองคำ ทรงตั้งจิตมุ่งมั่น ลอกปราบศัตรูพญ่มาร

ปางที่ 68

เจ กิด ลา ออ ลิด ถ่อ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป

แม่ทัพพยุักษ์คำราม ทรงถือขวานทองคำ

ทรงตั้งจิตมุ่งมั่น ออกปราบศัตรูหม่มาร

ความหมายของพระคาถา เจ กิด ลา ออ ลิด ถ่อ เย

เจ กิด ลา หมายถึง การใช้วัชรจักรปราบเหล่ามาร

ออ ลิด ถ่อ เย หมายถึง ความสำเร็จที่ไม่มีสิ่งใดเทียบได้

การใช้วัชรธรรมจักร ปราบเหล่ามารศัตรู เพื่อความสำเร็จธรรม

พระโพธิสัตว์ แผ่ความกรุณาโดยทั่วไป

จึงปรากฏสมาธิธรรมให้สรรพสัตว์ได้รับความกรุณา

แสงสว่างแห่งอิสระทำให้บรรดามารและความชั่วหมดไป

มารและความชั่วเกิดจากจิตใจ

พระพุทธเจ้าตรัสรู้ถึงความบริสุทธิ์นั้น

คือความไม่ยึดมั่นในธรรมใดๆ จึงมุ่งเข้าถึงตรัสรู้ภูมิได้

ปางที่ 69

娑婆訶 六十九

設見五十二

此是諸天魔王手捉蛇鎗也

ชล ฝน ชล

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกฏพระวรกายเป็นรูป
เทพมารราช ทรงแบกพลกทของท้าวมหา
จาริกไปแนะนำสั่งสอนสัตว์โลก ระงับความเกลียดชังซึ่งกันและกัน

ปางที่ 69

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป

เทพมารราช ทรงแบกหอกทองคำด้ามยาว

จาริกไปแนะนำสั่งสอนสัตว์โลก ระวังความเกลียดชังซึ่งกันและกัน

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง ประโยคนี้ซ้ำกับปางที่ 61 และปางที่ 63 ,65,67,68 จะเห็นว่า เป็นพระคาถาเดียวกัน แต่มีความหมายต่างกัน ถ้าจะอ่านพระคาถาบทนี้ต่อเนื่อง จากบทก่อน คือปางที่ 68 หมายความว่า สรรพสัตว์สำเร็จในความบริสุทธิ์ได้นั้น ต้องไม่ประกอบอกุศลกรรมทั้งหลาย

สรรพสัตว์สำเร็จในความบริสุทธิ์ได้นั้นต้องไม่ประกอบอกุศลกรรมทั้งหลาย

อีกนัยหนึ่งคือ พระโพธิสัตว์ประกาศพระคาถาธรรมบทนี้

ผู้ปฏิบัติแล้วไม่เพียงแต่ลบล้างบาปกรรมทั้งยังกำจัดมาร และบรรลุดังพุทธภูมิได้

ปางที่ 70

寶咒註云
菩薩坐蓮
花座放大
光明授記
持咒行人
永無病苦
得大饒益

波陀摩羯悉陀夜 七十

此是靈香天菩薩手捧如意爐也

ปอ ทอ มอ กัด สีด ตอ เณ

พระลวโศกิตะพรหมพาโฬธีสัตว์ ปรางกฏพระวรกายเป็นรูป
พระสีทณณเทพโฬธีสัตว์ ทรงยกกระถางธูปโมจรต เพื่อคุ้มครองสัตว์โลก

ปางที่ 70

ปอ ทอ มอ กิด ลิด ถ่อ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูป

พระสัทกนัฑเทพโพธิสัตว์ ทรงยกกระดานรูปมโนรถ

เพื่อคุ้มครองสัตว์โลก

ความหมายของพระคาถา ปอ ทอ มอ กิด ลิด ถ่อ เย

ปอ ทอ หมายถึง ดอกบัวแดง

มอ กิด หมายถึง ชนะ

ลิด ถ่อ เย หมายถึง มีผลสำเร็จหมดทั้งสิ้น

พุทธธรรมเป็นธรรมที่ไม่มีขอบเขต จะต้องปฏิบัติเพื่อได้รับความสุขร่วมกัน มีความ
สว่างแห่งปัญญา เป็นการย้าเตือนให้ผู้ที่ปฏิบัติธรรม จะต้องประกอบด้วย
สติปัญญาเพื่อการหลุดพ้นละจากกิเลสกายจิตสะอาดดังดอกบัวแดง

พุทธธรรมเป็นธรรมที่ไม่มีขอบเขต จะต้องปฏิบัติจึงจะรับความสุขได้
เป็นการย้าเตือนให้ผู้ที่ปฏิบัติธรรม

จะต้องประกอบด้วยสติปัญญาเพื่อการหลุดพ้นละจากกิเลส

ประโยคนี้เป็นคาถาที่กล่าวถึง

พระโพธิสัตว์ที่ประทับอยู่ ณ รัตนะปทุมอาสน์ ส่องแสงสว่าง

แสงนี้จะเกิดประโยชน์มหาศาลหาอะไรเทียบเคียงมิได้

娑婆訶 七十一

註見五十二

ปางที่ 71

此是散花天菩薩千葉寶蓮也

ขล ฝน ขล

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางค์พระวรกายเป็นรูป
เทพเจ้าโปรดดลกบัวจำนวน 1,000 กลีบ
เพื่อจะได้บรรลุนิพพานที่ระให้สัตว์โลกประสบแต่ความสุข

ปางที่ 71

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป

เทพเจ้าโปรยดอกบัวจำนวน ๑,๐๐๐ กลีบ

เพื่อจะได้บรรลุสิ่งปรารถนาที่จะให้สัตว์โลกประสบแต่ความสุข

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง พระคาถาบทนี้ ต่อเนื่องจากบทก่อน มีหมายถึงว่ามรรคผล
นั้นสำเร็จได้ด้วยตนเอง ด้วยการที่ผู้ปฏิบัติไม่ยึดติดในทางใดทางหนึ่ง ปฏิบัติด้วย
การพิจารณาหิริ โอตตัปปะ

พระโพธิสัตว์กล่าวว่า

ผู้ปฏิบัติไม่ยึดในทางใดทางหนึ่ง

ปฏิบัติโดยการพิจารณาพร้อมทั้งมีหิริโอตตัปปะ

มรรคผลสำเร็จได้ด้วยตนเอง สำเร็จได้ด้วยการพิจารณาทุกขณะ

จะต้องพิจารณาจิตของตน รักษาไว้ให้ได้ในทุกเหตุปัจจัย

ไม่ให้วิตกจิตเกิดขึ้นได้

นานเข้าก็จะสำเร็จผล

ปางที่ 72

寶咒註云
菩薩現大
千世界身
化大千世
界衆生俱
無災難

那囉謹輝
瞻伽囉耶
七十二

นล ตา กัณ ธิ พัม เกล ตา เผ

พระลวโศกิตะพรหมพาโพธิสัตว์ ปราบกฏพระวรกายเป็นรูป
พระปฐมเถระ ทรงมั่งคั่งมาตร ช่วยเหลือสัตว์ให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งปวง

ปางที่ 72

นอ ลา กิน ซี พัน เคะ ลา เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฏพระวรกายเป็นรูป

พระปฐมเถระ ทรงนั่งอุ้มบาตร

ช่วยเหล่าสัตว์ให้พ้นจากทุกข์ภัยทั้งปวง

ความหมายของพระคาถา นอ ลา กิน ซี พัน เคะ ลา เย

นอ ลา กิน ซี หมายถึง รักษาไว้ด้วยความเป็นภัทระ

พัน เคะ ลา เย หมายถึง พระเถระเพ่งโดยอิสระ

การเป็นที่รักของผู้เจริญ การเป็นที่รักของพระอริยะ

ความนำหวั่นกลัวทั้งหลาย จะถูกกำจัดให้ได้รับความสงบสุข

พระโพธิสัตว์จะยื่นพระหัตถ์ มากำจัดความนำหวั่นกลัวทั้งหลาย

ให้ได้รับความสงบสุข ความเมตตากรุณาของพระโพธิสัตว์

จึงปรากฏเป็นธรรมกายทั่วสามโลกธาตุ โปรดสัตว์ทั้งหลาย

ให้เร่งรีบปฏิบัติธรรม เพื่อให้หลุดพ้นจากสรรพภัยอันตราย

บุคคลทั่วไปมักตกอยู่ในความหวาดกลัว ถือสิ่งปลอมเป็นแท้

พระพุทธองค์ได้สอนให้เราละลักษณะต่าง ๆ อันเป็นสิ่งปลอมแปลง

เพื่อตัวเราไม่มีกายไม่มีใจ ก็จะง่ายต่อการที่จะสำเร็จมรรคผล

ปางที่ 73

娑婆訶 七十三

註見五十二

此是哆羅尼子菩薩手捧菓

ชา ผา ผา

พระฉวโสภิตะศรวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุญระวรกายเป็นรูป
พระศาสดา เป็นพระราชาบุตรขององค์พระโพธิสัตว์
ทรงถือถาดใส่ผลไม้ เพื่อโปรดสัตว์ ให้ทานแก่สรรพสัตว์

ปางที่ 73

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระตาลาณี เป็นพระราชบุตรขององค์พระโพธิสัตว์
ทรงถือถาดใส่ผลไม้ เพื่อโปรดสัตว์ให้ทานแก่สรรพสัตว์

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง พระคาถาบทนี้ต่อเนื่องจากบทก่อน หมายถึง การปฏิบัติให้
ถือเอาสัมมาจิต และความมีสัจจะเป็นหลัก

คนเราต้องไม่รับความทุกข์ยากหวาดกลัวนั้น

มีที่มาจากความคิดที่ไม่สะอาดบริสุทธิ์

จึงเกิดความหวาดกลัวไม่สงบ

เพราะพื้นฐานการปฏิบัติธรรมสำเร็จด้วยความคิดความรู้สำนึก

ชาวโลกที่ไม่เข้าถึงจึงน่าสงสารยิ่งนัก

ปางที่ 74

寶咒註云
菩薩現千
手千眼相

摩婆利勝羯囉夜

七十四

此是三摩禪那菩薩跏趺輪掌寶燈

มหา พล ส เสง กต ตา เณ

พระฉวโลกิตะพรหมโศภิตะ ปรางกุพระวรกายเป็นรูป
พระสมาธิสมาธิโศภิตะ ทรงนั่งขัดสมาธิสมาธิกร พระหัตถ์ทรงถือโศภิตะ
ส่องแสงไปทั่วโลกธาตุและพระธรรมธาตุ

ปางที่ 74

มอ พอ ลี เซง กิต ลา เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระสมาธิมานโพธิสัตว์ ทรงนั่งขัดสมาธิบนจักร พระหัตถ์ทรงถือโคมไฟรัطنะ
ส่องแสงไปทั่วโลกธาตุและพระธรรมธาตุ

ความหมายของพระคาถา มอ พอ ลี เซง กิต ลา เย

มอ พอ ลี เซง หมายถึง ผู้กล้าหาญ

กิต ลา เย หมายถึง สภาวะเดิม

การปฏิบัติธรรมอาศัยสภาวะแห่งเมตตาธรรม ฉะนั้นหากจิตที่ตั้งอยู่ในอกุศลย่อม
เป็นการยากที่จะสำเร็จพระอนุตตรธรรมได้

พระคาถานี้กล่าวถึง พระโพธิสัตว์ พระมหาเมตตากรุณา

ปราภฏเป็นพันกร พันเนตร ส่องทั่วธรรมธาตุ

เราต้องฟังฟังการนำของพระพุทธเจ้า ไม่เกิดความหวั่นไหวทางจิตกาย

ก็จะไม่สะเทือนเมื่อประสบกับวิสัยดีหรือร้าย ก็สามารถเป็นอยู่ได้ด้วยความสบาย

ปางที่ 75

娑婆訶

七十五

註見五十二

此是大迦葉菩薩手攜念佛珠

ชล ฝน ชล

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราบกฎพระวรกายเป็นรูป
พระมหาทักษิณเทวะเจ้า พระหัตถ์ซ้ายทรงถือลูกประคำ พระหัตถ์ขวาทรงถือไม้เท้า
ทรงเทียวและนำสิ่งสมณให้สรรพสัตว์ ได้ปฏิบัติธรรมด้วยความตั้งใจจริง

ปางที่ 75

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป

พระมหากัสสปเถระเจ้า พระหัตถ์ซ้ายทรงถือลูกประคำ พระหัตถ์ขวาทรงถือไม้เท้า
ทรงเทียวแนะนำคำสั่งสอนให้สรรพสัตว์ ได้ปฏิบัติธรรมด้วยความตั้งใจจริง

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง ความเมตตากรุณาของพระโพธิสัตว์เพื่อโปรดเหล่าสรรพ
สัตว์ทั้งปวงให้ได้รับพระสัมมาสัมโพธิเห็นหลักชัย เป็นการรวมเอาพระคาถาทั้งหมด
แห่งมหากรุณาธารณีสสูตร มาไว้ครบถ้วน

เป็นการรวมความเอาพระคาถาทั้งหมด

แห่งมหากรุณาธารณีสสูตรมาไว้ในประโยคนี้

มีนัยบ่งบอกถึงความเมตตากรุณาของพระมหาโพธิสัตว์

เพื่อโปรดเหล่าสรรพสัตว์ให้ได้รับหิตานุหิตประโยชน์(ประโยชน์เกื้อกูลน้อยใหญ่)

มีพระสัมมาสัมโพธิเป็นหลักชัย

ทรงเทียวแนะนำสั่งสอนให้สรรพสัตว์

ได้ปฏิบัติธรรมด้วยความตั้งใจจริง

ปางที่ 76

南無喝囉怛那哆
囉夜耶 七十六

寶咒註云
義同前註
觀音菩薩
摩訶薩

此是虛空菩薩本身捻花坐石也

น้า มล ทัฬห สาลัม มล ทัฬห สาลัม เม

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
ลาภาศรรรภโพธิสัตว์ ทรงประทับนั่งอยู่บนมณฑปนิมิตต
พระหัตถ์ขวาทรงวางไว้บนมณฑป พระหัตถ์ซ้ายทรงถือดอกไม้ม

ปางที่ 76

นำ มอ ห่อ ลา ตัน นอ ตอ ลา เฮ่ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูป

อากาศครรภ์โพธิสัตว์ ทรงประทับนั่งอยู่บนอาสน์หินศิลา

พระหัตถ์ขวาทรงวางไว้บนอาสนะ พระหัตถ์ซ้ายทรงถือดอกไม้ม

ความหมายของพระคาถา นำ มอ ห่อ ลา ตัน นอ ตอ ลา เฮ่ เย

นำ มอ ห่อ ลา ตัน นอ ตอ ลา เฮ่ เย หมายถึง อย่าปล่อยให้เสียโอกาสให้
หมั่นตั้งใจปฏิบัติธรรม

เพื่อการสั่งสอนตักเตือนให้มวลสัตว์โลก

จงมั่นคงในศรัทธาวิริยะกล้าหาญอดทนขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติพระธรรม
พระโพธิสัตว์ได้ย้าเตือนผู้สวดท่องมนต์บทนี้

ต้องพยายามควบคุมกายใจ ไม่ให้ลี้หนีไปตามอารมณ์ที่มากกระทบ

โน้มนำมานสมาธิเพ่งพิจารณาการเกิดการดับ

พิจารณาบุคคลที่ถือเอาพุทธะเป็นสรณะ แต่ไม่ยอมเพ่งตาดูธรรม

เพียงแต่กินเจ ระลึกถึงพระพุทธเจ้าเป็นที่น่าสงสารมาก

ความประสงค์ที่พระโพธิสัตว์ได้ย้าถึงมนต์นี้

เพื่อแจ้งว่าการปฏิบัติมีทางที่ไปได้โดยเร็ว

เราจงอย่าละเสียซึ่งโอกาสต้องตั้งใจปฏิบัติจริง

ปางที่ 77

寶咒註云
菩薩見黑
相

南無阿唎耶

七十七

此是普賢菩薩
跏趺禪坐百寶輪掌也

ผ้า มล ลล สี เฌ

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปรางกุญพระวรกายเป็นรูป
พระสมันตภัทรโพธิสัตว์ ทรงประทับนั่งขัดสมาธิบนคัมภีร์ที่ต
ทรงรับมรณะเพื่อให้สัตว์โลก ได้รู้เห็น ได้เพิ่มพูนพยานในการปฏิบัติ
เพื่อการบรรลุธรรมได้อย่างสมบูรณ์

ปางที่ 77

นำ มอ ออ ดี เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
พระสมันตภัทรโพธิสัตว์ ทรงประทับนั่งขัดสมาธิบนคันธหัตถ์
ทรงร้อยรัตนะเพื่อให้สัตว์โลก ได้รู้เห็น ได้เพียรพยายามในการปฏิบัติ
เพื่อการบรรลุธรรมได้อย่างสมบูรณ์

ความหมายของพระคาถา นำ มอ ออ ดี เย

นำ มอ ออ ดี เย หมายถึง คาถาบทนี้เป็นการนอบน้อมสรรเสริญพระอริยะ และกล่าว
ย้ำถึงการปฏิบัติธรรม ต้องละความเป็นตัวตนของเรา จึงจะสามารถ ไม่ให้เกิดความ
นึกคิดได้

คาถาบทนี้เป็นสาธยายมนต์สรรเสริญพระอริยะ และกล่าวย้ำถึง

การปฏิบัติธรรมต้องละความเป็นตัวตน บุคคล เรา-เขา

จึงจะสามารถไม่ให้เกิดความนึกคิดอันเป็นบ่อเกิดแห่งความทุกข์ได้

ความนึกคิดติดยึดไม่เกิด ความเข้าใจถึงธรรมก็จะเป็นที่หวังได้

ธรรมบทนี้เป็นการย้ำให้เร่งรีบสวดท่องธารณี

มีความตื่นตัวโดยเร็ว แก่ความผิดแล้วตั้งต้นใหม่

เสาะแสวงหาพระธรรมรักษาโรคทางจิตกวาดล้างความหลงผิด

ถ้าสามารถระลึกถึงพระธรรมอยู่เนืองๆ ไม่ว่าในกิริยาใด เสมอต้นเสมอปลาย

กระทั่งบรรลุในความไม่มีตัวตน ความนึกคิดไม่ปรุงสลายเข้าถึงธรรมก็ไม่มีหวัง

ปางที่ 78

婆盧吉帝 七十八

寶咒註云
現無量壽
觀音菩薩

此是文殊師利菩薩
一掌上指於空也

แปล สุต กิต ติ

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
มัญชุสรีโพธิสัตว์ ประทับนั่งบนหลังสิงหลาสน์ พระหัตถ์ชี้ขึ้นฟ้า
เพื่อสั่งสอนให้สรรพสัตว์เข้าถึงธรรม

ปางที่ 78

ผ่อ ถู กิต ตี

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภฏพระวรกายเป็นรูป
มัญชุศรีโพธิสัตว์ ประทับนั่งบนหลังสิงหอาสน์ พระหัตถ์ชี้ขึ้นฟ้า
เพื่อสั่งสอนให้สรรพสัตว์เข้าถึงธรรม

ความหมายของพระคาถา ผ่อ ถู กิต ตี

ผ่อ ถู กิต ตี หมายถึง พระสังฆธรรมไม่มีความสิ้นสุด บรรดาผู้ปฏิบัติย่อมมีความ
บริสุทธิ์ สามารถไปจุติยังสุขาวดีภูมิ

ประโยคนี้เป็นคาถาที่โพธิสัตว์ย้ำถึงความลึกซึ้งของมนต์

พระสังฆธรรมไม่มีความสิ้นสุด

บรรดาผู้ปฏิบัติธรรม ย่อมมีความบริสุทธิ์เป็นเครื่องอยู่นำทางสู่แดนสุขาวดี

มีการเกิดย่อมต้องมีการตาย มีชนะก็ย่อมมีความพ่ายแพ้

แต่ชาวโลกผู้ตกอยู่ภายใต้วิขา

กลับยินดีต่อการเกิด เกลียดชังความตาย

แต่ท้ายที่สุดก็ต้องมีการตายอยู่นั่นเอง

ฉะนั้นถ้าหากต้องการให้รอดพ้นจากความตายมีอายุยืนยาว

จะต้อง ค้นหาความเป็น ในความตาย ให้ได้เสียก่อน

ปางที่ 79

爍皤曜夜 七十九

註見七十八

此是觀世音菩薩解眼根受色千葉金蓮

ชล พัทธ ๗๙

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ ได้ทรงแสดงกิริยาอาการบรรณาณให้เห็น

พระองค์กำลังปลดประสาทตาที่รับรูป รับรู้มองเห็น

ทรงประทับนั่งบนดอกบัวทองพันกลีบ

ปางที่ 79

ขอ พ้น ลา เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ได้ทรงแสดงกิริยาอาการบรรยายให้เห็น
พระองค์กำลังปลดประสาทตาที่รับรูป รับรู้มองเห็น
ทรงประทับนั่งบนดอกบัวทองพนักสืบ

ความหมายของพระคาถา ขอ พ้น ลา เย

ขอ พ้น ลา เย หมายถึง ผู้ปฏิบัติต้องการสำเร็จเป็นธรรมกายอันบริสุทธิ์ได้
โดยเร็วกว่าปกติ จะต้องชำระประสาททางตาให้สะอาดเสียก่อน เพื่อเป็นอุบายให้
สรรพสัตว์ละประสาทตาและรูปภายนอก เพื่อการมองเห็นธรรมวิสัยอันเป็นอนุต
ตระ(ดวงตาเห็นธรรม) ได้อย่างแท้จริง

เพื่อแนะนำชักชวนให้สัตว์โลก ลดละประสาทตาและรูปภายนอก อันเป็นความหลง
ผิด ต้องให้มองเห็นในสถานะแห่งตน เข้าใจในจิตภายในตนอย่างแท้จริงประโยชน์
เป็นการแนะให้เห็นถึงมหารรคโดยตรง ให้ผู้ปฏิบัติธรรมมีทางจะแสวงหาได้ไม่
หลงเข้าที่ผิด

การปฏิบัติธรรมจำเป็นต้องปิดทวารทั้งหก

กำจัดประสาทตาด้วยใจ ไม่ยึดติดไปตามภาพนั้นๆ ที่ตามองเห็นและรับรู้ในสิ่งที่จะ
เกิดเป็นบาปกรรมเพราะรูปขึ้นมาได้อีก

ผู้ปฏิบัติทั้งหลายจงรับรู้ไว้ด้วยเถิดว่า

ตาเป็นมารอย่างร้ายกาจ ที่คอยขัดขวางการเข้าถึงพระธรรม

จำเป็นต้องกำจัดประสาทตาเพราะตาเป็นมารที่ขัดขวางการเข้าถึงธรรม

จงระลึกถึงธรรมไว้ในใจเสมอ เหมือนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

หากมุ่งเข้าสู่สุขาวดีภูมิ ต้องละประสาทตาให้หมดไปจากการสัมผัสรับรู้

จะได้ไม่เป็นมารคอยขัดขวางความสำเร็จอีกต่อไป

ผู้ปฏิบัติต้องสำรวม ตาเห็นรูป ไม่ปรุงแต่งไปตามรูปที่มองเห็น

รู้ถึงความปลอมแปลงหลอกลวงของรูปจากประสาทตาสัมผัส

ให้มองเป็นเพียงสิ่งไม่ยั่งยืน

รู้ถึงสภาวะซึ่งรากมูลของสภาวะนั้นเป็นสูญ

เพื่อเป็นไปในการเข้าสู่ความบริสุทธิ์

เป็นธรรมชาติของสภาวะเดิมของตนมีความเป็นสูญ

สู่ทางสำเร็จมรรคผลได้

ปางที่ 80

娑婆訶 八十

註見五十二

此是觀世音菩薩解耳分別聲垂金色臂

ซอ ผา ผา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ได้ทรงแสดงทริยาอาการ
 บรรยายให้เต็มถึงประสาทหู วิพากษ์ถึงเสียงเป็นภณ
 ทรงวางแขนสีทองมาเบื้องล่าง เพื่อยื่นและสั่งสอนให้สัตว์โลกทั้งปวง
 โดยให้เหล่าสัตว์ละประสาทหู ได้ฟังความสุญแห่งสภาวะตน

ปางที่ 80

ขอ ผ่อ ฮอ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ได้ทรงแสดงกิริยาอาการ
 บรรยายให้เห็นถึงประสาทหู วิพากษ์ถึงเสียงเป็นภัย
 ทรงวางแขนลีทองค้ำลงมาเบื้องล่าง เพื่อชี้แนะสั่งสอนให้สัตว์โลกทั้งปวง
 โดยให้เหล่าสัตว์ละประสาทหู ได้ฟังความสูญแห่งสภาวะตน

ความหมายของพระคาถา ขอ ผ่อ ฮอ

ขอ ผ่อ ฮอ หมายถึง เป็นพระคาถานี้ต่อเนื่องจากประโยคก่อน มีความหมาย
 ว่า ถึงแม้จะละประสาทตาแล้วประสาทหูก็เป็นที่ยึดข้องก็ดขวาง จึงต้องละเช่นกัน

จงปฏิบัติธรรมด้วยการสำรวจหูฟังเสียง ไม่ปรุงแต่งไปตามเสียงที่ได้ยิน รู้ถึงสภาวะ
 ซึ่งรากมูลของสภาวะนั้นเป็นสูญ เพื่อเป็นไปในการเข้าสู่ความบริสุทธิ์ เป็นธรรมชาติ
 ของสภาวะเดิม

รู้ถึงความปลอมแปลงหลอกลวงของกลิ่นสัมผัส ให้มองเป็นเพียงสิ่งไม่ยั่งยืน
 แล้วในที่สุดก็จะสามารถเข้าถึงสภาวะเดิมของตนมีความเป็นสูญ สู่ทางสำเร็จมรรค
 ผลได้ ละประสาทหู จากเสียงที่ไม่ใช่ความเป็นจริง เพื่อการฟังแต่เสียงจริง ความ
 สูญแห่งสภาวะของตน

ฉะนั้นความสำเร็จในวิสัยที่เป็นอนุตตระได้ เพราะถ้าประสาทไม่บริสุทธิ์ก็ไม่มีทางที่
 จะบรรลุมรรคผลได้ เราต้องทำให้ประสาทหู ประสาทตาสะอาดไม่หวั่นไหว ตาม
 ภาวะสัมผัสที่มากะทบการปฏิบัติต้องให้เป็นไปตามธรรมชาติแล้วตุ 4 ขั้น 5 ก็
 จะสะอาดเองไม่ดับสูญและสมบูรณ์ในความเป็นธาตุที่แท้จริง

庵悉殿都 八十一

ปางที่ 81

寶咒註云
三千大千
世界衆生
持誦咒者
永離八難
三災

此是觀世音菩薩解鼻鞞諸香開五輪指

งม สด ตม ตู

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ได้ทรงแสดงกิริยาอาการบรรณาณให้สรรพสัตว์ได้มองเห็น

พระกิริยาอาการผู้มีอหังการ ความแปลกลดลงที่แปลลงปลดปล่อย

ในการดมกัณต์ต่างๆ ของประสาทสัมผัสทางรวมๆ ซึ่งผู้ใดได้สัมผัสภาวะเป็นสุขุมย์

ปางที่ 81

จัน ลิต ติน ตุ

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ได้ทรงแสดงกิริยาอาการบรรยายให้สรรพสัตว์ได้
มองเห็น พระกิริยาอาการชุนีมือทั้งห้า ความแปลกปลอมที่แปลงปลอม
ในการดมกลืนต่างๆ ของประสาทสัมผัสทางจมูก ซึ่งฐานเดิมสถานะเป็นศูนย์

ความหมายของพระคาถา จัน ลิต ติน ตุ

จัน หมายถึง การทำให้เกิด เป็นปฐมบทแห่งธารณี

ลิต ติน ตุ หมายถึง ความสำเร็จของธาตุแห่งตน เป็นจุดศูนย์รวมของการปฏิบัติ
ธรรม คือการปฏิบัติธรรมจะต้องละการดมของจมูก จึงจะเข้าถึงความบริสุทธิ์
มนต์พระคาถาบทนี้ เมื่อรวมเข้าด้วยกัน ย่อมหมายถึง การปฏิบัติคุณลมหายใจ เข้า-
ออกในทุกขณะจิตการปฏิบัติจะต้องมีจิตสงบ ให้การหายใจสม่ำเสมอจากหยาบถึง
ละเอียด ด้วยความเป็นสมาธิสงบนิ่งอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จนกระทั่งไม่รู้สึกรู้ว่ามี
ลมหายใจ

เพื่อให้สรรพสัตว์เห็นความปลอมแปลง

ในการดมกลืนของประสาทสัมผัสทางจมูก ซึ่งมาจากภายนอก
ตำรวมจมูกดมกลืน ไม่ปรุงแต่งไปตามที่จมูกดม รู้ถึงสถานะซึ่งรากมูลของสถานะ
นั้นเป็นสูญเพื่อเป็นไปในการเข้าสู่ความบริสุทธิ์ เป็นธรรมชาติของสถานะเดิม
รู้ถึงความปลอมแปลงหลอกลวงของกลิ่นสัมผัส ให้มองเป็นเพียงสิ่งไม่ยั่งยืน แล้วใน
ที่สุดก็จะสามารถเข้าถึงสถานะเดิมของตนมีความเป็นสูญ รู้ทางสำเร็จมรรคผลได้

ปางที่ 82

漫哆囉 八十二

註見八十一

此是觀世音菩薩解
舌啗於味兜羅絲手

มัย ตล ตา

พระฉวโศกทีเตศวรมหาโพธิสัตว์ ได้ทรงแสดงกิริยาอาการบรรณาณ
เรื่อง ลืม เพื่อปลงผลละสัมพันธ์ในการลืมนิสัยต่าง ๆ รูปลักษณะปรากฏให้เห็น
พระกิริยาอาการรูปพระหัตถ์ เพื่อให้เห็นสรรพสัตว์ทั้งหลายมองเห็นเป็นการประกาศว่า
ให้ละการลืมนิสัยที่สัมพันธ์จิตใจ ให้มองเห็นเป็นเพียงสิ่งไม่เที่ยงเป็นสมุทัย
แล้วไม่ว่าที่สุดก็จะสามารถเข้าสู่ทางสำเร็จบรรลพผลได้

ปางที่ 82

มัน ต่อ ลา

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ได้ทรงแสดงกิริยาอาการบรรยาย
เรื่อง ลิ่น เพื่อปล่อยละสัมผัสในการลัทธิราชชาติต่าง ๆ รูปลักษณะปรากฏให้เห็น
พระกิริยาอาการรูปชูพระหัตถ์ เพื่อให้สรรพสัตว์ทั้งหลายมองเห็นเป็นการประกาศว่า
ให้ละการลัทธิราชด้วยลิ่นที่สัมผัสติดใจ ให้มองเป็นเพียงสิ่งไม่ยั่งยืนเป็นศูนย์
แล้วในที่สุดก็จะสามารถเข้าสู่ทางสำเร็จมรรคผลได้

ความหมายของพระคาถา มัน ต่อ ลา

มัน ต่อ ลา หมายถึง ผู้ปฏิบัติต้องปล่อยละลิ่นประสาท เพื่อตัดกิเลสที่ต้องลัทธิ
ล่องรชาติอยู่ตลอดเวลา ต้องขจัดการติดใจในการลัทธิราช อย่าให้เข้ามาสัมผัสกับลิ่น
จิตใจจึงจะมีสะอาดบริสุทธิ์

พระโพธิสัตว์ บรรยาย เรื่องลิ่นประสาทไปชิมรส เพื่อปล่อยละสัมผัสในการลัทธิ
ราชชาติต่างๆ เพื่อให้สรรพสัตว์ทั้งหลายมองเห็นเป็นการประกาศว่า
ให้ละการลัทธิราชด้วยลิ่นที่สัมผัสติดใจ รู้ถึงว่าเป็นการปลอมแปลง
ประสาทสัมผัสในการลัทธิราชชาติต่างๆ จะทำให้จิตใจไขว่เขวติดใจเกิดกิเลสตามมา
จะต้องตัดปัญหาในด้านของรสที่ลิ่นได้ไปเที่ยวสัมผัสเข้าเที่ยวไปชิมตลอดเวลา
ตำรวมลิ่นรับรส ไม่ปรุงแต่งไปตามรสที่ลิ่นรับ รู้ถึงสภาวะซึ่งรากมูลของสภาวะนั้น
เป็นสูญ เพื่อเป็นไปในการเข้าสู่ความบริสุทธิ์ เป็นธรรมชาติของสภาวะเดิม
รู้ถึงความปลอมแปลงหลอกลวงของรสสัมผัส ให้มองเป็นเพียงสิ่งไม่ยั่งยืนเป็นสูญ
แล้วในที่สุดก็จะสามารถเข้าถึงสภาวะของตนมีความเป็นสูญ ทางสำเร็จมรรคผลได้

ปางที่ 83

跋陀耶 八十三
註見八十一

此是觀世音菩薩解所有身根貪受諸觸

ปิด ถล เผ

พระลวโศกิตเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูป
พระโพธิสัตว์ปางถือบาตร บรรยายถึงความหลงใหลกายสัมผัส เกิดความโศกมากในการ
สัมผัสร่างกาย สลนให้สรรพสัตว์ละจากกายสัมผัส ให้เห็นว่ารूपกายและเรื่อมร่างที่จริงแล้วนั้น
เป็นสิ่งที่หลอกลวงใจ เป็นภาพลวงตาทั้งสิ้น

ปางที่ 83

ปัด ถ่อ เย

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ปรากฏพระวรกายเป็นรูป

พระโพธิสัตว์ปางถ่อบาตร บรรยายถึงความหลงในกายสัมผัส เกิดความโลภมาก
ในการสัมผัสร่างกาย สอนให้สรรพสัตว์ละจากกายสัมผัส ให้เห็นว่ารูปกายและเรณ
ร่างที่จริงแล้วนั้นเป็นสิ่งที่หลอกลวงใจ เป็นภาพลวงตาทั้งสิ้น

ความหมายของพระคาถา ปัด ถ่อ เย

ปัด ถ่อ เย หมายถึง ความต้องใจ ถูกใจและมีความต้องการที่หมายถึงร่างกายเป็น
เหตุผลฐานแห่งความทุกข์ เมื่อไม่มีร่างกายนี้แล้ว สามารถเข้าถึงธรรมได้

พระโพธิสัตว์ทรงชี้เหตุและได้บรรยายให้สรรพสัตว์โลกเกี่ยวกับความหลงในกาย
ประสาทและกายสัมผัส ถึงเกิดเป็นความโลภมากในการสัมผัสแต่ต้องร่างกาย
เพื่อสอนให้สรรพสัตว์ละจากกายประสาทและกายสัมผัส ตำรวมกายถูกต้องสัมผัส
ไม่ปรุงแต่งไปตามที่ร่างกายถูกต้องสัมผัส ให้เห็นว่ารูปกายและเรณร่างที่จริงแล้ว
นั้นเป็นสิ่งที่หลอกลวงใจ เป็นภาพลวงตาทั้งนั้น

คาถาบทนี้ เป็นความกรุณาของพระโพธิสัตว์

ชี้ให้สรรพสัตว์รีบหลีกเลี่ยงจากความหลงร่างกายนั้น

ที่จริงเป็นภาพลวง เป็นการผสมของดินน้ำลมไฟ ไม่มีตัวตนที่แท้จริง

เป็นเพียงสถานะแห่งตนของธาตุ 4 ขั้นทั้ง 5

ในความไม่มีตัวตนที่แท้จริง สถานะแห่งตนเป็นสูญ

เพื่อทำจิตให้สงบนิ่งกับสถานะนั้น ผู้ปฏิบัติควรสังวรให้มาก

娑婆訶 八十四

註見五十二

ปางที่ 84

此是觀世音菩薩解意根分別一切諸法

ชล ฝน ชล

พระลวโศกิตศวรรมหาโพธิสัตว์ ปรากฏพระวรกายเป็นรูปพระโพธิสัตว์ทรงเตาะในกลางอากาศ
 ส่วนพระหัตถ์ทรงถือ ธวัชด้ามยาว ทรงเตาะ ไม่เพิ่มและนำสิ่งสละนธรรม มีเมฆศาธาระเฝ้าใจงาฬ
 ไม่เรื่องมลงจิตให้มลงเห็นในสภาวะ ไม่ใช่ตัวตน ว่าจะไรจริงและไม่จริง เมื่อจิตสัมผัส กำหนดรับรู้เฝ้าถึง
 สภาวะแห่งตน จึงมลงทุกสิ่งเป็นสุข พระองค์ทรงมีจิตใจเมตตากรุณาอย่างเปี่ยมล้น
 ในการช่วยชี้นำทางสว่างพ้นทุกข์ได้ผลอย่างแท้จริง

ปางที่ 84

ซอ ผ่อ ฮอ

Suo Po He

พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์ ปราภพพระวรกายเป็นรูป

พระโพธิสัตว์ทรงเหาะในกลางอากาศ ส่วนพระหัตถ์ทรงถือ ธวัชด้ามยาว
ทรงเหาะไปเพื่อแนะนำสั่งสอนธรรม มีเนื้อหาสาระเข้าใจง่ายในเรื่องของจิตให้
มองเห็นในสถานะไม่ใช่ตัวตน ว่าอะไรจริงและไม่จริง เมื่อจิตสัมผัส กำหนดรับรู้
เข้าถึงสถานะแห่งตน จึงมองทุกสิ่งเป็นสูญ พระองค์ทรงมีจิตใจเมตตา กรุณาอย่าง
เปี่ยมล้น ในการช่วยชี้นำทางสว่างพ้นทุกข์ได้อย่างแท้จริง

ความหมายของพระคาถา ซอ ผ่อ ฮอ

ซอ ผ่อ ฮอ หมายถึง จบแล้วโดยบริบูรณ์

ธรรมเหล่าใดจะสำเร็จได้ด้วยอาศัยใจเป็นประธาน จงเว้นจากการทำบาป เร่งบำเพ็ญ
กุศล ชำระจิตให้สะอาดหมดจด นี่คือพระธรรมของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย

ให้มองเห็นในสถานะไม่ใช่ตัวตน ว่าอะไรจริงและไม่จริง

เมื่อจิตสัมผัส กำหนดรับรู้เข้าถึงสถานะแห่งตน

จึงมองทุกสิ่งเป็นสูญ

พระองค์ทรงมีจิตใจเมตตา กรุณาอย่างเปี่ยมล้น

ในการช่วยชี้นำทางสว่างพ้นทุกข์ได้อย่างแท้จริง

เป็นคาถาอันศักดิ์สิทธิ์ ทรงมีอานุภาพในการทำจิตใจให้สะอาด

สอนให้เรารู้ระบบของจิต

สอนให้เราต้องมียึดจดจ่ออยู่กับธรรมตลอดเวลา

ถ้าผู้ปฏิบัติสำรวมใจรับรู้อารมณ์
 ไม่ยึดมั่นถือมั่น ไม่ปรุงแต่งให้เกิดอารมณ์ใดๆ ที่ใจรับรู้
 รวมเรียกว่า สำรวมอินทรีย์ 6 ให้ ตา หู จมูก ลิ้น กายและใจบริสุทธิ์
 ก็จะสามารถข้ามห่วงทุกข์ทั้งมวลโดยปลอดภัย
 บรรลุเป็นโพธิสัตว์อันบริสุทธิ์
 เพราะคาถาของพระพุทธเจ้า พระองค์ตรัสว่า
 เว้นจากการทำบาป บำเพ็ญสรรพกุศล ขำระจิตให้สะอาดหมดจด
 ความสะอาดจะต้องเริ่มจากในใจ
 ฉะนั้นเริ่มด้วยความสัตย์จริง จบลงด้วยความสัตย์จริง
 นี่คือพระธรรมของพระพุทธเจ้าทั้งหลาย
 ทรงใช้สั่งสอน ก้าวพ้นทุกข์ ลွ่แดนสงบึงด้วยธรรม
 ต้องค้นหาในความเกิดให้บังเกิดขึ้นมาจากความแตกดับ
 ค้นหาในความชนะให้เกิดขึ้นในความพ่ายแพ้
 ค้นหาความสุขให้เกิดขึ้นมาจากความทุกข์
 ค้นหาความสบายให้เกิดขึ้นมาจากความลำบาก
 เพียงเท่านี้ก็สามารถสำเร็จในคุณธรรมทั้งหมด
 ไม่กังวลในการเกิด แก่ เจ็บ ตาย
 เป็นหนทางก้าวเข้าถึงความจริง

มหากุณาธารณีสูตรและมนต์มหากุณาธารณี

มหากุณาธารณี (สันสกฤต: **महा करुणा धारणी**, จีน: **大悲咒**: ธารณีว่าด้วยความกรุณาอันยิ่งใหญ่) หรือ นิลกัณฐธารณี (สันสกฤต: **नीलकण्ठ धारणी** : ธารณีว่าด้วยพระผู้มีสอสีนิล) เป็นชื่อบทสวด (ธารณี) สำคัญในพระพุทธศาสนาเถรวาท เป็นธารณีประจำองค์พระอวโลกิเตศวร ปางสหัสสุกษสหัสเนตร (พันหัตถ์พันเนตร) ในภาษาจีนเรียกธารณีนี้ว่า ไต่ปู้จิว (จีน: **大悲咒**; พินอิน: **Dàbēi zhòu**; "ต้าเปยโจ้ว" ตามสำเนียงจีนกลาง) มีต้นกำเนิดจากพระสูตรมหายานภาษาสันสกฤตของอินเดีย พระภควทธรรมเถระชาวอินเดียนำเข้าไปแปลในประเทศจีนสมัยราชวงศ์ถัง และมีฉบับแปลเป็นภาษาทิเบตด้วย

มหากุณาธารณีเป็นมนตร์อันเกิดจากความเมตตากรุณาอันยิ่งใหญ่ของพระอวโลกิเตศวร ที่มีต่อสรรพสัตว์ที่ตกทุกข์ได้ยากในโลก ในคัมภีร์กล่าวว่าธารณีนี้มีชื่อต่าง ๆ กัน เช่น มหาไพลยสัมปยุตตธารณี, อภิภูจนมหากุณาธารณี, อายุวัฒนธารณี, วิกรมอุตตรภูมิธารณี, มโนมัยอิศวรธารณี เป็นต้น อักษรหนึ่งตัวและประโยคหนึ่งในบทธารณีมนตร์นี้ ล้วนขยายเป็นอรรถธรรม อันจะนำเข้าถึงพระสัมมาสัมโพธิญาณในประเทศไทยธารณีสูตรฉบับนี้ได้แปลโดยหลวงจีนคณาจिनพรต (เย็นบุญ) เจ้าอาวาสวัดทิพย์วารีวิหาร แขวงบ้านหม้อ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ในคัมภีร์สันสกฤตของมหายานคือคัมภีร์ "สหัสสุกษสหัสเนตรอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ไพลยสัมปยุตตอภิภูจนมหากุณาจิตธารณีสูตรมหากุณามนตระ" นำเข้าไปแปลในจีนโดยพระภควทธรรม ชาวอินเดีย ในสมัยราชวงศ์ถัง ได้กล่าวถึงบทสวดธารณีแห่งพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร คือ มหากุณาหฤทัยธารณี อันจะยังอานิสงส์ความศักดิ์สิทธิ์ให้บังเกิดขึ้นแก่ผู้สวดนันทนาการ

เนื่อหากล่าวถึงเมื่อครั้งที่พระสากยมุนีสัมมาสัมพุทธเจ้าประทับอยู่ ณ โปตาลกะ
บรรพต ในกาลนั้น พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ได้ขอพุทธานุญาตแสดงธารณิมนตร์อัน
ศักดิ์สิทธิ์ไว้ เพื่อเป็นที่พึ่งแก่สรรพสัตว์ ซึ่งธารณีนี้นี้ย้อนไปในครั้งกาลสมัยของพระพุทธเจ้า
นามว่าพระสหัสประภาสานติสทธิยตถาคต พระพุทธเจ้าพระองค์นั้นได้ตรัสธารณีนี้นี้แก่
พระอวโลกิเตศวร และตรัสว่า "สาธุ บุรุษ เมื่อเธอได้หุทัยธารณีนี้นี้ จงสร้างประโยชน์สุข
สำราญแก่สัตว์ทั้งหลายในภพทุกภพแห่งอนาคตกาลโดยทั่วถึง" ตามเนื้อความของพระสูตร
ได้กล่าวว่า ในขณะนั้น เมื่อพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ได้สดับมนตร์นี้แล้ว ก็ได้บรรลุถึงภูมิที่
8 แห่งพระโพธิสัตว์เจ้า จึงได้ตั้งปณิธานว่า "ในอนาคตกาล หากข้าพเจ้าสามารถยัง
ประโยชน์สุขแก่สรรพสัตว์ได้ ขอให้ข้าพเจ้ามีพันเนตรพันหัตถ์ในบัดล"

เมื่อท่านตั้งปณิธานดังนี้แล้ว พลันก็บังเกิดมีพันหัตถ์พันเนตรขึ้นทันที และเพลา่นั้น
พื้นมหาพสุธาตลอดทั่วทิศก็ไหวสะเทือนเลื่อนลั่น พระพุทธเจ้าทั้งปวงในทิศทุกทิศเปล่งแสง
โอภาสเรืองรองมาต้องวรกายแห่งพระโพธิสัตว์ และฉายรัศมีไปยังโลกธาตุต่าง ๆ อย่าง
ปราศจากขอบเขต พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสแก่พระอานนท์ว่า เนื่องจากปณิธานอัน
ยิ่งใหญ่ของพระโพธิสัตว์ หากเหล่ามนุษย์และทวยเทพตั้งจิตสวดธารณิมนตร์นี้ถึง **7** จบ
ก็จะดับมหันตโทษจำนวนร้อยพันหมื่นล้านภพได้ หากเหล่ามนุษย์ทวยเทพสวดคาถามหา
กรุณาธารณีนี้นี้ เมื่อใกล้ชีวิตดับ พระพุทธเจ้าทั้ง **10** ทิศจะยื่นพระกรมารับให้ไปปฏิบัติในพุทธ
เกษตรทุกแห่งในพระสูตรกล่าวว่า ผู้ที่ตั้งใจสวดมหากรุณามนต์นี้ด้วยจิตศรัทธาตั้งมั่น จะ
ประกอบด้วยอานิสงส์ดังนี้

อานิสงส์ของการสวดธารณีสูตร

ในพระสูตรกล่าวว่า ผู้ที่ตั้งใจสวดมหากรุณามนตร์นี้ด้วยจิตศรัทธาตั้งมั่น จะประกอบด้วย

อานิสงส์เป็นกุศล ๑๕ ประการคือ

๑. ที่ที่เกิดจะพบแต่กุศล ๕ ประการ

๒. ได้เกิดในประเทศกุศล

๓. พบแต่ยามดี

๔. พบแต่มิตรดี

๕. ร่างกายประกอบด้วยอินทรีย์พร้อมมูล

๖. จิตเป็นธรรมโดยสมบูรณ์

๗. ไม่ผิดศีล

๘. ญาติบริวารมีความกตัญญู ประองดองกัน มีสามัคคีกัน

๙. ทรัพย์สมบัติ โภคทรัพย์มีความสมบูรณ์ครบถ้วน

๑๐. มีผู้เคารพและให้ความช่วยเหลือเสมอ

๑๑. ทรัพย์สินที่มีอยู่ไม่มีใครมาปล้นชิง

๑๒. คิดปรารถนาสิ่งใดจะได้สมความปรารถนา

๑๓. ทวยเทพ นาค ให้ความปกป้องรักษาอยู่ทุกเมื่อ

๑๔. เกิดในที่ที่ได้เฝ้าพระพุทธเจ้า ได้ฟังธรรมของพระพุทธเจ้า

๑๕. สามารถเข้าถึงอรรณแห่งพระธรรมที่ได้สดับ

นอกจากนี้ยังมีอานิสงส์ทำให้ไม่ต้องทุกข์ทรมานด้วยเหตุ ๑๕ ประการ คือ

๑. ไม่ต้องทรมานด้วยความอดอยากจนเกินไป
๒. ไม่ต้องทรมานด้วยการไล่ซื้อหา กักขัง และเขี่ยนโยบาย
๓. ไม่ต้องทรมานด้วยศัตรูจองเวร
๔. ไม่ต้องทรมานด้วยการศึกสงคราม
๕. ไม่ต้องทรมานด้วยสัตว์ขบถ
๖. ไม่ต้องทรมานด้วยภูผาพัง แผ่นดินไหว
๗. ไม่ต้องทรมานด้วยการจมน้ำ ไฟไหม้
๘. ไม่ต้องทรมานด้วยยาพิษ
๙. ไม่ต้องทรมานด้วยแมลงร้ายขบถกัด
๑๐. ไม่ต้องทรมานด้วยจิตใจว้าวุ่น เป็นบ้า
๑๑. ไม่ต้องทรมานด้วยตกจากภูเขา ต้นไม้ และหน้าผาสูง
๑๒. ไม่ต้องทรมานด้วยการสาปแช่งภูตผีปีศาจ
๑๓. ไม่ต้องทรมานเพราะเทพร้ายและผีสาป
๑๔. ไม่ต้องทรมานด้วยโรคภัยเรื้อรัง
๑๕. ไม่ต้องทรมานด้วยความไม่ประมาทจนเกินฐานะ

บทสวดนี้เป็นที่นับถือและสวดบูชาพระอวโลกิเตศวร (กวนอิม) กันอยู่ทั่วไปในหมู่ พุทธศาสนิกชน ตั้งแต่อินเดียเหนือ เนปาล ทิเบต ไปจนถึงจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี มหากรุณา ธารณี่นี้เป็นบทสวดของพระอวโลกิเตศวรปางพันหัตถ์พันเนตร ในคัมภีร์ระบุว่า

ผู้ที่เลื่อมใสถวายสักการะต่อพระอวโลกิเตศวรอยู่เป็นเนืองนิตย์ ตั้งใจสวดสรรเสริญ พระนาม ย่อมจะถึงพร้อมในกุศลทั้งปวง สามารถยังวิบากกรรมอันมีประมาณให้สิ้นสูญ ครั้นเมื่อวายุขน์จะไปอุบัติ ณ สุขาวดีโลกธาตุแห่งองค์พระอมิตภพพุทธเจ้า ตามเนื้อความของ พระสูตรได้กล่าวว่า ในขณะนั้น เมื่อพระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ได้สดับมนตร์นี้แล้ว ก็ได้บรรลु ถึงภูมิที่ ๘ แห่งพระโพธิสัตว์เจ้า จึงได้ตั้งปณิธานว่า

“ในอนาคตกาล หากข้าพเจ้าสามารถยังประโยชน์สุขแก่สรรพสัตว์ได้ ขอให้ข้าพเจ้ามี พันเนตรพันหัตถ์ในบัดดล” เมื่อท่านตั้งปณิธานดังนี้แล้ว พลันก็บังเกิดมีพันหัตถ์พันเนตร ขึ้นทันที และพลานั้นพื้นมหาพสุธาตลอดทั่วทิศก็ไหวสะเทือนเลื่อนลั่น พระพุทธเจ้าทั้งปวง ในทิศทิศก็เปล่งแสงโอภาสเรืองรองมาต้องวรกายแห่งพระโพธิสัตว์ และนายรัศมีไปยัง โลกธาตุต่าง ๆ อย่างปราศจากขอบเขต

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ตรัสแก่พระอานนทว่า เนื่องจากปณิธานอันยิ่งใหญ่ของพระ โพธิสัตว์ หากเหล่ามนุษย์และทวยเทพ ตั้งจิตสวดมหากรุณาธารณี่ มนต์นี้ขึ้นละ ๓ จบ ก็จะ ดับมหันตโทษจำนวนร้อยพันหมื่นล้านกัลป์ได้ หากเหล่ามนุษย์ทวยเทพสวดคาถามหากรุณา ธารณี่นี้ เมื่อใกล้ชีวิตดับ พระพุทธเจ้าทั้ง ๑๐ ทิศจะยื่นพระกรมารับให้ไปอุบัติในพุทธเกษตร ทุกแห่ง

จากเรื่องราวในพระสูตรนี้ทำให้เกิดการสร้างรูปพระโพธิสัตว์พันหัตถ์พันเนตร อันแสดงถึงการทอดทัศนาถึงเห็นทั่วโลกธาตุและพันหัตถ์แสดงถึงอำนาจในการช่วยเหลือสรรพสัตว์ให้พ้นทุกข์ บทสวดในพระสูตรนี้เป็นภาษาสันสกฤตผสมภาษาท้องถิ่นโบราณในอินเดีย ที่หลงเหลือมาในปัจจุบันมีหลายฉบับที่ไม่ตรงกัน ทั้งในฉบับทิเบต ฉบับจีนซึ่งมีทั้งของพระภิกษุธรรม พระโหมฆวัชระ ฯลฯ ต่อมาได้มีการค้นคว้าและปรับปรุงให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์โดย **Dr.Lokesh Chandra** และตีพิมพ์เผยแพร่เมื่อ ค.ศ.1988 เป็นบทสวดสำคัญประจำองค์พระอวโลกิเตศวรโพธิสัตว์ที่พุทธศาสนิกชนมหายานสวดกันอยู่โดยทั่วไป

บทสวดนี้เป็นที่นับถือและสวดบูชาพระอวโลกิเตศวร กันอยู่ทั่วไปในหมู่พุทธศาสนิกชน ตั้งแต่อินเดียเหนือ เนปาล ทิเบต ไปจนถึงจีน ญี่ปุ่น และเกาหลี มหากรุณาธารณีนี้นี้เป็นบทสวดของพระอวโลกิเตศวรปางพันหัตถ์พันเนตร ในคัมภีร์ระบุว่า ผู้ที่เลื่อมใสถวายสักการะต่อพระอวโลกิเตศวรอยู่เป็นเนืองนิตย์ ตั้งใจสวดสรรเสริญพระนาม ย่อมจะถึงพร้อมในกุศลทั้งปวง สามารถยังวิบากกรรมอันมีประมาณให้สิ้นสูญ ครั้นเมื่อวายุชนม์จะไปอุบัติ ณ สุขาวดีโลกธาตุแห่งองค์พระอมิตาภพุทธ

อ้างอิงจาก

<https://palungjit.org/threads/%E0%B8%95%E0%B8%B3%E0%B8%99%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%AA%E0%B8%A7%E0%B8%94%E0%B8%A1%E0%B8%99%E0%B8%95%E0%B9%8C-%E0%B8%95%E0%B8%AD%E0%B8%99-%E0%B8%A1%E0%B8%AB%E0%B8%B2%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%B2%E0%B8%98%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%93%E0%B8%B5%E0%B8%AA%E0%B8%B9%E0%B8%95%E0%B8%A3-%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%AA%E0%B8%A7%E0%B8%94%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%E0%B8%A1%E0%B8%B5%E0%B8%84%E0%B8%B8%E0%B8%93%E0%B8%A7%E0%B8%B4%E0%B9%80%E0%B8%A8%E0%B8%A9%E0%B9%91%E0%B9%95%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3.614517/>

<https://84awatarn.wordpress.com/%E0%B8%AD%E0%B8%B2%E0%B8%99%E0%B8%B4%E0%B8%AA%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B9%8C/>

มหากรุณาธารณีสูตร ฉบับสวดมนต์แปล
 รจนาและเรียบเรียงโดย อาจารย์อริยะ สุพรรณเกษัช

ปางที่ 1

นำ โม หอ ลา ตัน โห ตอ ลา เหย์ เย
 ขอนอบน้อมนมัสการพระไตรรัตน์ทั้งสาม

ปางที่ 2

นำ โม ออ หลี เย
 ขอนอบน้อมมณัสการองค์อริยะซึ่งละบาปและอกุศลกรรมแล้ว

ปางที่ 3

ผ่อ ลู กิด ตี ซอ ปอ ลา เย
 ขอน้อมนอบการวระต่อองค์พระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์
 ผู้เพ่งเสียงแห่งสรรพสัตว์ผู้ยาก

ปางที่ 4

ผู้ ที ลัต ตอ ผ่อ เย
 ขอนอบน้อมการวระต่อผู้ให้ความตรัสรู้แก่ทุกชีวิต

ปางที่ 5

หม่อ สอ สัต ตอ ผ่อ เย

ขอน้อมการะต่อผู้กล้าหาญ แห่งสรรพสัตว์ในโลกที่กว้างใหญ่

ปางที่ 6

หม่อ สอ เกีย ฐุ หนี เกีย เย

ขอน้อมการะต่อผู้มีมหากรุณาจิต

ปางที่ 7

จัน

ความนอบน้อม อันเป็นมารดาแห่งธารณีทั้งหลาย

ปางที่ 8

สัต พัน ลา ฮัว อี

องค์อริยะ ผู้มีจิตอิสระ

ปางที่ 9

ชู ตัน นอ ตัน เซ

การปฏิบัติธรรม ต้องถือความสัตย์เป็นพื้นฐาน
และใช้ความเพียรเป็นเครื่องมือ

ปางที่ 10

นำ มอ ลิด กิด ลี ตอ อี หม่ง ออ ลี เย

ขออนอบน้อมต่อผู้ปฏิบัติธรรมที่ซึ่งมีความเพียรและมีจิตมั่นคง
ย่อมได้รับความคุ้มครองจากพระพุทธเจ้าและพระโพธิสัตว์

ปางที่ 11

ผ่อ ลู กิด ตี ลิด ฮู ลา เลง ถ่อ พอ

ผู้ปฏิบัติต้องมีจิตอิสระตั้งจิตในมรรคผล

ปางที่ 12

นำ มอ นอ ลา กิน ชี

ขออนอบน้อมต่อพระโพธิสัตว์ ผู้ให้คุ้มครองต่อผู้ประพฤติธรรม

ปางที่ 13

ชี หลี หม่อ ฮอ พัน ต่อ ซา แม

ผู้มีความเมตตากรุณาย่อมจะได้รับการคุ้มครอง
จากองค์พระโพธิสัตว์และเทพเจ้าเบื้องบน

ปางที่ 14

ลัต ผ่อ ออ ทอ เตา ชี พง

พระลัทธรรมอันบริสุทธิ์ เสมอภาคไร้ขอบเขต ทุกคนรู้เห็นได้

ปางที่ 15

ออ ชี เย็น

ผู้ที่ทำความดีย่อมได้รับคำชมเชย
ผู้ทำบาปจะต้องสำนึกและขอขมาโทษ

ปางที่ 16

ลัต ผ่อ ลัต ต่อ นอ มอ ผ่อ ลัต ต่อ นอ มอ ผ่อ เค

อันพระพุทธรูปยิ่งใหญ่วิหารขอบเขตไร้การแบ่งแยก
ระงับภยันตรายแก่ผู้ปฏิบัติธรรม

ปางที่ 17

มอ ฮั้ว เตอ เตา

สั่งสอนตักเตือนให้ถือพระสัทธรรมเป็นฐาน

ปางที่ 18

ตัน จิต ทอ

ผู้ปฏิบัติต้องกำจัดความคิดทางโลกไม่ให้เกิดในดวงจิต

ปางที่ 19

จัน ออ ฝ่อ ฐู ชี

ขออนอบน้อมต่อผู้เด็ดเดี่ยวในธรรม

ปางที่ 20

ฐู เกีย ตี

ให้รักษาความมีกุศลจิตสะอาดบริสุทธิ์

ปางที่ 21

เกีย ลอ ตี

จงมีความกรุณาช่วยปลดปล่อยความทุกข์

ปางที่ 22

อี ซี ลี

เว้นจากความเห็นผิดมัวเมาในความโลภ

ปางที่ 23

หม่อ ฮอ ผู้ ที่ ลัต ตอ

พิจารณาอนัตตาธรรมเห็นโลกนี้เป็นความสูญ

ปางที่ 24

ลัต พอ ลัต พอ

พระพุทธธรรมมีความเสมอภาค

ปางที่ 25

มอ ลา มอ ลา

ผู้ปฏิบัติธรรมต้องปฏิบัติจิตให้ใสสะอาดบริสุทธิ์

ปางที่ 26

มอ ซี มอ ซี ลี ทอ ยิน

จงเร่งปฏิบัติธรรมสู่จิตอิสระและบรรลุมรรคผล

ปางที่ 27

กิ ฐ กิ ฐ กิด มง

ทวยเทพคุ้มครองผู้หมั่นสร้างสมบุญบารมี

ปางที่ 28

ตุ ฐ ตุ ฐ ฟา เซ เย ตี

มีจิตใจที่สะอาดบริสุทธิ์ สงบ มีสมาธิ พบความว่าง

สามารถดับกิเลสข้ามพ้นสังสารวัฏได้

ปางที่ 29

หม่อ ฮอ ฮัว เซ เย ตี

ระงับความเกิดดับแห่งกิเลสได้ ภัยพิบัติต่างๆ ไม่แผ้วพาน

ปางที่ 30

ทอ ลา ทอ ลา

ดำรงจิตให้ไร้ฝุ่นละอองและความขุ่นมัว

มุ่งสู่แสงสว่างแห่งสภาวะเดิม

ปางที่ 31

ติ ลี นิ

หญิงสาวที่ปฏิบัติธรรมดีแล้วย่อมได้รับความคุ้มครอง

ปางที่ 32

สิต ฮู ลา เย

การเข้าถึงความสมบูรณ์เพียบพร้อมแห่งสภาวะเดิม
จะมีความสว่างปรากฏในกายของตน

ปางที่ 33

เจ ลา เจ ลา

เสียงแห่งพรหม เสียงคำรามของฟ้า ปลุกจิตตื่นรู้ธรรม

ปางที่ 34

มอ มอ ฮัว มอ ลา

การปฏิบัติในสิ่งที่ดี ทำลายความกังวลแห่งภยันตรายได้

ปางที่ 35

หมก ตี ลี

ทำจิตสะอาดผ่องใส ศึกษายมมนต์ด้วยความสงบ
จะบรรลุพุทธผลหลุดพ้นทุกข์

ปางที่ 36

อี ซี อี ซี

ทุกสรรพสิ่งดำเนินไปตามเหตุปัจจัย

ปางที่ 37

สิต นอ สิต นอ

มีมหาสติและมีปัญญา ดำรงจิตมั่นเข้าสู่มหาปัญญา

ปางที่ 38

ออ ลา ชัน สุ ลา เซ ลี

จงเข้าถึงอิสระในธรรม เพื่อพระธรรมกายอันบริสุทธิ์

ปางที่ 39

ฮั้ว ซอ ฮั้วซัน

การตั้งอยู่ในขันติธรรม นำความสุขอันแท้จริง

ปางที่ 40

ฮู ลา เซ เย

ผู้ปฏิบัติธรรมด้วยความรอบรู้ด้วยตนเอง
เมื่อเข้าถึงสภาวะดั้งเดิม ย่อมสามารถละสิ่งที่ยึดติดทั้งปวงได้

ปางที่ 41

ฮู ลู ฮู ลู มอ ลา

การบรรลุธรรมจะมีอิณินหารตามใจปรารถนา

ปางที่ 42

ฮู ลู ฮู ลู ซี ลี

ผู้สำเร็จมรรคการกระทำใดๆ ไร้การยึดติด มีจิตอิสระ

ปางที่ 43

ขอ ลา ขอ ลา

ผู้ปฏิบัติธรรมผู้มุ่งมั่นมีจิตเป็นหนึ่งเดียว
สักการะพระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์เป็นประจำ
บารมีดลบันดาลให้พบพระองค์

ปางที่ 44

สิด ลี สิด ลี

ประกอบกุศลกรรม พาคความสุขสมบูรณ์

ปางที่ 45

ชู ดู ชู ดู

นำอมฤตจากดวงจิตพระอวโลกิเตศวรมหาโพธิสัตว์
ชำระล้างกายและจิตให้สุขสดชื่น

ปางที่ 46

ผู้ ถี เย ผู้ ถี เย

การตรัสรู้ธรรมต้องหมั่นพากเพียร

ปางที่ 47

ผู้ ถ่อ เย ผู้ ถ่อ เย

ผู้ปฏิบัติธรรมต้องยึดถือความเมตตากรุณาเป็นหลักสำคัญ

ปางที่ 48

มี ที ลี เย

พระมหากรุณาขององค์พระโพธิสัตว์

ยังสรรพสัตว์ให้เข้าถึงโพธิมรรค

ปางที่ 49

นอ ลา กิน ซี

ต้องเคารพและช่วยกันรักษานักปราชญ์

ปางที่ 50

ตี ลี ลิต นี นอ

การปฏิบัติธรรมด้วยจิตมั่นไม่รอช้า

ปางที่ 51

พ่อ เย มอ นอ

ส่งเสียงแห่งปิติสุข ก้องไปสิบทิศ

ปางที่ 52

ขอ พ่อ ฮอ

มีความสงบไม่เกิดดับ

ถ้าสรรพสิ่งเข้าถึงนิพพาน โลกก็คือสุขาวดี

ปางที่ 53

สิด ถ่อ เย

ละวางทุกสรรพสิ่ง หลุดพ้นโดยง่าย

ปางที่ 54

ขอ พ่อ ฮอ

รู้แจ้งในสัจธรรม เห็นแจ้งจริงแท้จ สำเร็จมรรคผลได้โดยง่าย

ปางที่ 55

หม่อ ฮอ ลิด ทอ เย

ปฏิบัติพุทธธรรมอันไพศาล บันดาลความสำเร็จในพระพุทธรูป

ปางที่ 56

ซอ ผ่อ ฮอ

ธารณีแห่งพระโพธิสัตว์ ยังประโยชน์ให้หลุดพ้น

ปางที่ 57

ลิด ทอ ยี อี

ยึดถือความว่าง บรรลุมรรคผล

ปางที่ 58

ลิด พัน ลา เย

พระโพธิสัตว์โปรดเหล่าเทพี ให้สำเร็จในธรรม

ปางที่ 59

ซอ ผ่อ ฮอ

สภาวะธรรมมีความสมบูรณ์ เป็นอิสระ ไร้ขอบเขต

ปางที่ 60

นอ ลา กิน ชี

พระโพธิสัตว์โปรดหินยานเถระสู่มหายานธรรม

ปางที่ 61

ซอ ผ่อ ฮอ

ความเมตตากรุณา ธารณีแห่งมหายาน

ปางที่ 62

มอ ลา นอ ลา

สำเร็จพุทธธรรม ด้วยอนุตระธรรม

ปางที่ 63

ซอ ผ่อ ฮอ

พระโพธิสัตว์เปิดเผยมหารรค มุ่งสู่สภาวะเดิม

ปางที่ 64

สิต ลา เซง ออ หมก เค เย

พระโพธิสัตว์โปรดสัตว์โลกที่หลงผิด โลกครองจิตใจ
โรคร้ายทางจิตเกิดขึ้นเป็นภัยคุกคาม

ปางที่ 65

ซอ ผ่อ ฮอ

โรคทางจิตเป็นภัยคุกคาม มีธรรมเท่านั้นที่จะรักษาได้

ปางที่ 66

ซอ ผ่อ หม่อ ฮอ ออ สิด ถ่อ เย

สรรพสัตว์บรรลुพระสัมมาสัมโพธิ ได้เสมอภาคเท่าเทียม

ปางที่ 67

ซอ ผ่อ ฮอ

เพื่อความสำเร็จในพุทธภูมิ ให้มุ่งสู่มหานิพพาน

ปางที่ 68

เจ กิด ลา ออ ลิด ถ่อ เย

วัชรธรรมจักร ปราบเหล้ามาร สำเร็จธรรม

ปางที่ 69

ซอ ผ่อ ฮอ

สรรพสัตว์สำเร็จในความบริสุทธิ์ ด้วยการละอกุศลกรรม

ปางที่ 70

ปอ ทอ มอ กิด ลิด ถ่อ เย

สติปัญญาพาผลสำเร็จ กายจิตสะอาดดั่งดอกบัวแดง

ปางที่ 71

ซอ ผ่อ ฮอ

จิตดำรงหิริโอตตัมปะ นำทางสู่ความสำเร็จมรรคผล

ปางที่ 72

นอ ลา กิน ซี พัน เคะ ลา เย

กำจัดความหวนกลับ ด้วยการเป็นที่รัก

ปางที่ 73

ซอ ฝ่อ ฮอ

การปฏิบัติธรรมให้ถือเอาสัมมาจิตและสัจจะเป็นหลัก

ปางที่ 74

มอ พอ ดี เชน กิต ลา เย

ดำรงจิตเป็นผู้กล้า มรรควิถีสู่สภาวะเดิม

ปางที่ 75

ซอ ฝ่อ ฮอ

ธารณีทั้งปวงแห่งพระมหากรุณาธารณีสูตร

นำสู่พระสัมมาสัมโพธิ

ปางที่ 76

นำ มอ ห่อ ลา ตัน นอ ตอ ลา เหย่ เย
จงตั้งใจปฏิบัติธรรม อย่าปล่อยเวลาให้เสียไป

ปางที่ 77

นำ มอ ออ ลี เย
การละความเป็นตัวตน สามารถทำให้ละความนึกคิด
ที่เป็นบ่อเกิดแห่งทุกข์ได้

ปางที่ 78

ผ่อ ฐู กิต ตี
พระสัทธรรมยังความบริสุทธิ์นำทางสู่สุขาวดีภูมิ

ปางที่ 79

ขอ พัน ลา เย
สำรวจตาเห็นรูป ไม่ปรุงแต่งไปตามรูปที่มองเห็น

ปางที่ 80

ซอ ผ่อ ฮอ

ตำรวมหูฟังเสียง ไม่ปรุงแต่งไปตามเสียงที่ได้ยิน

ปางที่ 81

จัน ลิต ดิน ตุ

ตำรวมจมูกดมกลิ่น ไม่ปรุงแต่งไปตามกลิ่นที่จมูกดม

ปางที่ 82

มัน ตอ ลา

ตำรวมลิ้นรับรส ไม่ปรุงแต่งไปตามรสที่ลิ้นรับ

ปางที่ 83

ปัด ถ่อ เย

ตำรวมกายถูกต้องสัมผัส ไม่ปรุงแต่งไปตามที่ร่างกายถูกต้องสัมผัส

ปางที่ 84

ซอ ผ่อ ฮอ

ตำรวมใจรับรู้อารมณ์ ไม่ปรุงแต่งให้เกิดอารมณ์ใด ๆ ที่ใจรับรู้

